www.gazetekadikoy.com.tr

GazeteKadıköy

Yıl: 25 / Sayı: 1218 HAFTALIK BAĞIMSIZ YEREL GAZETE 1 – 7 ARALIK 2023

Kadıköy'de 'engelsiz' yaşam

3 Aralık Dünya Engelliler Günü nedeniyle Kadıköy Belediyesi'nin engellilere yönelik hizmetlerini derledik. Kadıköy Belediyesi Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü'ne bağlı Engelsiz Sosyal Hizmet Merkezi birim sorumlusu Meyse Yılmaz Budaklı ve eğitimcilerle konuştuk ● Sayfa 12'de

Varlığımızın muğlaklığı ve taşıdığımız izler
BEGÜM KAKI 7'DE

Bana biraz Blues ver
MURAT BEŞER 11'DE

İstanbul'un en şahane haritalarını çizen adam ve Kadıköy
PINAR ERKAN 16'DA

Edebiyat Hayatından Hatırlamalar – 242
MEHMET CELAL 5'TE

ALİK PAZARI

İmam Cici karikatürleriyle SAYFA 10'DA

Kentsel Dönüşüm kimin için?

İstanbul Planlama Ajansı'nın "Kentsel Dönüşüm Yasa Değişikliği: Dönüşüm Kimin İçin?" raporunda hem son 11 yıldaki kentsel dönüşüm uygulamaları hem de yeni yasanın eksik ve riskleri değerlendirildi ● Sayfa 3'te

Eski İstanbul'un sarnıçları

Doktorasını Bizans sarnıçları üzerine yapan akademisyen Kerim Altuğ, su sıkıntısı yaşadığımız şu günlerde, geçmişte de sınırlı su temini imkanına sahip olan imparatorlukların başkenti İstanbul'un suya ulaşma öyküsünü anlattı ● Sayfa 10'da

Kadınlar sokaklardaydı

Kadınlar, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele günü sebebiyle sokaklardaydı. Mecidiyeköy ve Kadıköy'de eylem yapan kadınlar, kadınlara yönelik şiddete karşı mücadeleye devam mesajı verdi ● Sayfa 9'da

Başka türlü ulaşım mümkün mü?

İstanbul Ulaşım Modeli çalışmalarına göre İstanbul'da günde 30 milyona yakın yolculuk yapılıyor. Bu yolculukların yüzde 31,6'sı otomobil ve servis; yüzde 27,9'u toplu taşıma ve yüzde 40,5'i yaya olarak gerçekleşiyor. İstanbul'un geneli ile karşılaştırıldığında bisiklet kullanımının en yoğun olduğu semt Kadıköy ● Sayfa 2'de

KızBaşına'nın başarısı

"Kız başına yapamazsın" söylemini reddeden bir grup üniversite öğrencisi tarafından kurulan platform olan KızBaşına ekibinden Ceren Erol ile konuştuk ● Sayfa 8'de

Ceren Erol

Tek bir imza ile başladı...

'Binlerce kilometrelik yol tek bir adımla başlar' sözünü doğrularcasına, Müze Gazhane'nin bugünlere uzanan onca yıllık hikayesi de tek bir imza ile başlamıştı. O imza, mahallenin bakkalı Sevgi Büyükşahan'a aitti... ● Sayfa 10'da

Güvenli ve erişilebilir ulaşım mümkün mü?

İstanbul Ulaşım Modeli çalışmalarına göre İstanbul'da günde 30 milyona yakın yapılan yolculukların yüzde 31,6'sı otomobil ve servis; yüzde 27,9'u toplu taşıma ve yüzde 40,5'i yaya olarak gerçekleşiyor. Kadıköy 2030 raporuna göre ise günde 2 milyon yolculuğun yapıldığı Kadıköy, İstanbul'un geneli ile karşılaştırıldığında bisiklet kullanımının en yoğun olduğu semt olarak öne çıkıyor

● **Erhan DEMİRTAŞ**

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, mayıs ayında 26 Kasım tarihini, Dünya Sürdürülebilir Taşımacılık Günü Olarak Kutlama Kararı aldı. BM Üst Düzey Danışma Grubu, sürdürülebilir ulaşımı karbon gazı salımını, diğer emisyonları en aza indirirken güvenli, uygun fiyatlı, erişilebilir, verimli bir şekilde insanların ve malların hareketliliği için hizmet ve altyapı sağlanması" olarak tanımlıyor. Nüfusun her gün arttığı İstanbul'da mevcut ulaşım planları da ihtiyaçlara cevap verecek şekilde değiştiriliyor. İstanbul Planlama Ajansı'nın verilerine göre uzun yıllar boyunca hızlı trafik akışına dayalı bireysel yolculuk önceliklendirildi ve karayolu yapımına ağırlık verildi. Ancak çözüm olarak yapılan yeni yollar kısa süreli bir iyileşme sağlasa da uzun vadede trafik sıkışıklığını arttırdı, "kışkırtılmış trafik" denen durumu oluşturdu. İstanbul Ulaşım Modeli çalışmalarına göre İstanbul'da günde 30 milyona yakın yolculuk yapılıyor. Bu yolculukların yüzde 31,6'sı otomobil ve servis; yüzde 27,9'u toplu taşıma ve yüzde 40,5'i yaya olarak gerçekleşiyor. Bisikletli ulaşıma ilişkin olarak 2023 yılı Ekim ayı itibariyle İstanbul genelinde 478,4 km olan bisiklet yolu uzunluğunun kısa zamanda 575,2 kilometreye çıkarılması hedefleniyor.

2 MİLYON KİŞİ YOLCULUK YAPIYOR

İstanbul'un en kalabalık semtlerinden biri olan Kadıköy'de denizyolu, demiryolu ve karayolu olmak üzere birçok ulaşım ağı yoğun olarak kullanılıyor. Ancak iklim krizinin etkilerini azaltmak için otopark zorunluluklarını ortadan kaldırmak, bisiklet yollarını yaygınlaştırmak, toplu ulaşımı teşvik etmek, yayalara öncelik vermek gibi çözümler de öne çıkıyor. Peki Kadıköy bisiklet gibi ulaşım araçlarının kullanımına ne kadar uygun? Yeni kentsel aktivite merkezi (sosyal, kültürel, spor, eğlence, dinlenme ve alışveriş) olarak kabul edilen Kadıköy, vapur, otobüs, hızlı tren, metro gibi çok modlu ulaşımı destekleyecek toplu taşıma sistemlerine sahip. İlçe merkezine yapılan günlük yolculuk sayısının 2 milyon kişinin üzerinde olduğu tahmin ediliyor.

Kadıköy'deki bisiklet hareketliliği incelendiğinde sahil bandının en baskın alan olduğu görülüyor. Kadıköy, kişisel hareketlilik takip uygulamaları verileri ve İSBİKE (Akıllı Bisiklet Kiralama Sistemi) verileri başta olmak üzere, İstanbul'un geneli ile karşılaştırıldığında bisiklet kullanımının en yoğun olduğu semt olarak öne çıkıyor. Buna rağmen, Kadıköy'deki bisiklet yolları, sahip olunan potansiyelin altında. Bisiklet yolları esasta, İnönü Caddesi, sahil bandı, Tütüncü Mehmet Efendi Caddesi ve Dr. Faruk Ayanoğlu Caddesi gibi yollarda ve alanlarda bulunuyor. Eğimin diğer ilçelere göre nispeten az olması, ana arterlerin bisiklet için şerit ayrımına izin vermesi ve uzun sahil bandı Kadıköy'ü bisiklet kullanımına elverişli hale getiriyor. Kadıköy'deki 14 adet İSBİKE bisiklet durağının; 7 tanesi sahil bandında, 2 tanesi Bağdat Caddesi'nde, 2 tanesi Fener Kalamış bölgesinde, 1 tanesi Moda Burnu'nda ve 2 tanesi Rıhtım Caddesi'nde bulunuyor. Mevcut ve planlamış bisiklet yolları ana arterlerle uyum ve bağlantı içerisindeyken, durakların ana arterlerden bağımsız bir şekilde sahile paralel dağıldığı görülüyor. Bisiklet kullanımının en yoğun olduğu bölgelere bakıldığında, Bağdat Caddesi, Kadıköy sahil bandı, Fahrettin Kerim Gökay ve Şemsettin Günaltay Caddeleri (halk arasında Minibüs Caddesi), Prof. Dr. Ali Nihat Tarlan Caddesi, Taşköprü Caddesi ve Fenerbahçe Kalamış bölgesi başta geliyor.

Kadıköy günlük yaya hareketi açısından incelendiğinde İstanbul genelinde ilk sıralarda yer alan ilçelerden biri. Kadıköy'ün en yoğun yaya koridorunu Haydarpaşa'dan başlayıp

Bostancı'ya kadar uzanan sahil hattı oluşturuyor. Yaya hareketlerinin ayrıca, Yoğurtçu Parkı, Göztepe 60. Yıl Parkı ve Göztepe Özgürlük Parkı gibi parklarda ve Bağdat Caddesi boyunca yoğunlaştığı görülüyor. Kadıköy'de yaya hareketi açısından en önemli problemlerin başında kaldırım işgalleri ve skuter kullanımınının yarattığı sorunlar geliyor. Bu durum bebekli aileler ile engelli vatandaşlar başta olmak üzere yayaların hareketliliğini kısıtlıyor.

Kadıköy'de toprak ve zeytin konuşuldu

Kadıköy Kent Konseyi'nin düzenlediği "Toprak ve Zeytin" başlıklı söyleşide, Türkiye'nin tarım politikası, toprağın durumu, zeytin üretimi ve iklim krizi konuşuldu

● **Simge KANSU**

26 Kasım Dünya Zeytin Günü ve 5 Aralık Dünya Toprak Günü sebebiyle, 26 Kasım Pazar günü Barış Manço Kültür Merkezi'nde "Toprak ve Zeytin" başlıklı söyleşi düzenlendi.

Kadıköy Kent Konseyi Gıda Tarım Çalışma Grubu tarafından düzenlenen etkinlikle Türkiye'nin tarım politikası, tarım alanları, erozyon, tarımsal üretimin günümüzdeki durumu ve zeytin konuşuldu. Hüseyin Varış moderatörlüğünde gerçekleşen söyleşiye TEMA Vakfı İstanbul Kadıköy İlçe Sorumlusu Arzu Bozgül, Arkeologlar Derneği İstanbul Şubesi Genel Sekreteri Dilara Delen, zeytinyağı üreticisi ve zeytinyağı tadım uzmanı Sefa Orcan konuşmacı olarak katıldı. Açılış konuşmasını yapan Kadıköy Kent Konseyi Başkanı Saltuk Yüceer, "Toprak ve zeytin insanlığın varoluşundan bu yana bizim olmazsa olmazımız. İklim krizinin en bariz etkilerini yaşadığımız bugünlerde toprak ve zeytin hepimiz için çok değerli bir hale geldi. Kırsalımızı da toprağımızı da korumak zorundayız. Ancak toprağımıza ve zeytinimize sahip çıkarsak geleceğimizi kurtarırız" dedi.

"YAĞMUR DUASI İÇİN BİLE GEÇ KALDIK"

Söyleşide konuşan Arzu Bozgül, içinde bulunduğumuz kuraklık döneminde sosyal sorumluluk projelerinde yer almanın ve doğaya sahip çıkmanın ne kadar önemli olduğunu dile getirdi. Bozgül, "Toprağın biyoçeşitliliği hızlı bir şekilde azalıyor, çölleşme ile karşı karşıyayız. Çölleşme, ekim yapmayı ve üretimi engelliyor. Her geçen yıl Türkiye'nin kuraklık verileri artıyor, barajlarımızdaki doluluk oranı azalıyor. İçinde bulunduğumuz dönemde Türkiye, hidrolojik kuraklık seviyesine ulaştı. Yani artık yağmur duası etmek için bile geç kaldık" ifadelerini kullandı. Sefa Orcan ise zeytin ve zeytinyağı hakkında şunları dile getirdi: "Zeytin bir Akdeniz ruhudur. Mitolojik kaynaklara kadar bakıldığı zaman görülüyor ki zeytinin anavatanı Kuzeydoğu Akdeniz'dir. Dünyanın çeşitli lokasyonlarında çok ciddi bir şekilde zeytin yetiştirme operasyonları yapılıyor. Zeytin ağacı 'ölmez ağaç' olarak bilinir ve verdiği ürün çok kıymetlidir. Zeytin ağaçları her türlü zorlu şartlara dayanıklı ağaçlardır fakat maalesef bu ağaçlar da iklim değişikliğinden nasibini almış durumda. Bu yıl yaşadığımız kuraklıktan dolayı tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de çok ciddi bir rekolte düşüşü oldu. Bu düşüş sebebiyle iyi zeytin ve zeytinyağını elde etmenin maliyeti maalesef artacak."

Arkeoloji biliminin büyük bir kısmının toprakla ilişkili olduğunu söyleyen Dilara Delen, "Arkeolojik kazı biliminde en önemli şey sahayı keşfetmektir. Sahayı keşfederken öncelikle yüzey araştırması yapıyoruz. Toprak yüzeyindeki bitkiler bize orada kalıntı olup olmayacağına dair bilgiler veriyor. Örneğin eğer bir yerde bitki kalıntısı az ise orada çok daha fazla arkeolojik kalıntının olduğuna işarettir. Kazı çalışmalarından bulduğumuz eserlerle ya da arkeolojik mekanlarla insanı anlamaya çalışıyoruz. Bu noktada insanı anlayabilmemiz için de toprak oldukça önemli" şeklinde konuştu.

KURUMLARDAN ÇAĞRI: İKLİM HEDEFİ YENİLENSİN, EKONOMİ GÜÇLENSİN

İklim değişikliği alanında çalışan 17 sivil toplum ve düşünce kuruluşu, 30 Kasım'da Dubai'de başlayacak COP28 İklim Zirvesi öncesi hükümete ortak çağrıda bulundu: Türkiye'nin, 2053'te net sıfır hedefine ulaşabilmesi için, 2020 yılına kıyasla 2030'a kadar en az yüzde 35 mutlak emisyon azaltımı hedeflemesi gerekiyor

● **Erhan DEMİRTAŞ**

İklim değişikliği alanında çalışan 17 sivil toplum ve düşünce kuruluşu, 30 Kasım'da Dubai'de başlayacak COP28 İklim Zirvesi öncesi bir araya gelerek hükümete emisyonların azaltılması konusunda ortak çağrıda bulundu. İstanbul Politikalar Merkezi'nde düzenlenen basın toplantısının açılış konuşmasını yapan Avrupa İklim Eylem Ağı (CAN Europe) Türkiye İklim ve Enerji Politikaları Koordinatörü Özlem Katısöz, "İklim değişikliği ile mücadele için atılması gereken adımları Türkiye için bir külfet olarak görme anlayışını geride bırakıp iklim için harekete geçmenin ekonomik büyüme, enflasyonla mücadele, yoksulluğun giderilmesi, enerjide bağımsızlık, katma değerli üretim gibi faydalarına odaklanalım. Bu faydalar bilimsel çalışmalarla ortaya konuldu, politika yapıcılara düşen bu bulguları plan, program ve hedeflere yansıtmak'' dedi.

NELERİ DEĞİŞTİREBİLİR?

Emisyon azaltım hedefinin güncellenmesi ve hedefe ulaşmak için somut adım atılması halinde Türkiye ekonomisine sağlayacağı faydalar şöyle sıralandı:

- **Enerjide kendine yeterlilik başarılabilir:** Kullandığı fosil yakıtların yüzde 78'ini ithal eden Türkiye, başka ülkelere bağımlı ve enerji krizlerine karşı savunmasız hale geliyor. Türkiye Paris Anlaşması'nı onayladığı Ekim 2021'den bugüne kadar kömür, gaz ve petrolden oluşan fosil yakıt ithalatı için 175 milyar dolar harcadı. Oysa temiz enerji oluşumu EMBER'in çalışmasına göre, Türkiye'nin güneşi ve rüzgârı ile üretilen elektrik, 1 yıl içinde 7 milyar dolar, yani neredeyse 1 aylık enerji ithalatını önledi. Türkiye'nin 2030'a kadar kömürden çıkmasıyla ise mevcut durumda elektrik üretimindeki yüzde 60'lık yerlilik oranını yüzde 70'e kadar yükseltmek mümkün.
- **Enerji maliyetleri düşer:** Türkiye 2022'de planlanan güneş ve enerji projelerini hayata geçirseydi elektrik üretim maliyeti yüzde 11,8 ucuzlayacaktı.

Yeni istihdam alanları yaratılır: Uluslararası Enerji Ajansı'nın raporuna göre, Türkiye'nin emisyon azaltım hedefini güncellemesi yeni istihdam alanları da yaratacak. Güneş ve rüzgâr enerjisi yatırımları, kömürün 5 katı istihdam potansiyeli yaratıyor.

- **İşsizlik ve yoksullukla mücadele olanağı yaratılır:** Boğaziçi Üniversitesi akademisyenlerinin hazırladığı TÜBİTAK projesi raporuna göre, yeşil büyüme modeli hiçbir şey yapılmadığı bir senaryoya kıyasla milli geliri yüzde 7 artırabilir. Üstelik bu modelde istihdam ve gelir, düşük gelirli bölgelerde yüksek gelirli bölgelere kıyasla daha fazla artabilir.
- **Sağlık sorunları ve sorunların kamuya maliyeti azalır:** HEAL'in (Sağlık ve Çevre İttifakı) raporuna göre Türkiye'de 55 yıldır çalışan kömürlü termik santrallerin en az 200 bin kişinin erken ölümüne ve en az 320 milyar avro sağlık maliyetine sebep olduğu tahmin ediliyor.

Türkiye, geçtiğimiz sene Mısır'da düzenlenen 27. İklim Zirvesi'nde Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) Sekreteryası'na sunduğu Ulusal Katkı Beyanı'nda (NDC, Nationally Determined Contribution) iklim hedefini güncelledi. Türkiye 2030'a kadar artıştan yüzde 41 azaltım hedeflediğini ve iklim eylemleri ile emisyonlarını 700 MtCO2e ile sınırlayacağını açıkladı. Bu artıştan azaltım hedefi, aslında emisyonların 2030'a kadar yüzde 30'dan fazla artması anlamına geliyor.

KADIKÖY'DE NELER YAPILIYOR?

İklim krizinin etkileri sürerken yerel yönetimlerin bu alanda yaptığı çalışmalar da önem kazanıyor. İklim krizi ile mücadelede örnek projelere imza atan Kadıköy Belediyesi de ilçede enerji, su, dönüşüm ve birçok konuda çalışmalarını sürdürüyor. Kadıköy Belediyesi "Sürdürülebilir Enerji ve İklim Adaptasyon Eylem Planları kapsamında Kadıköy'de kişi başına düşen sera gazı salımlarının 2025 yılına kadar azaltılması yönündeki çalışmalarına devam ediyor. Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesi'nin çatısına güneş panelleri yerleştirilirken, binanın yıllık enerji tüketiminin yüzde 43'übu panellerle karşılanıyor. Kadıköy'de ayrıca Çevresel İzleme ve Erken Uyarı Sistemi de hayata geçirildi. İklim Uyum Sürecinde Toplumsal Direncin Artırılması Projesi'nin devamı olan bu çalışmayla halk sağlığını ve özellikle kırılgan nüfusu olumsuz etkileyen hava kirliliği, sıcak hava dalgası ve ısı adası etkisi gibi acil durumların tespiti ve erken uyarı için "Kadıköy Belediyesi Çevresel İzleme ve Erken Uyarı Sistemi"ne veri aktarımı yapılıyor. İlçede kurulan 10 adet hava kalitesi, sıcaklık ve nem ölçüm cihazından sürekli olarak veri aktarımı sağlanıyor. Acıbadem, Göztepe, Fenerbahçe ve Moda'da hayata geçirilen Kadıköy Bostanları Projesi ile Kadıköylüler sağlıklı üretime teşvik ediliyor. Kadıköy'de atık oluşumunu en aza indirilmesini hedefleyen ve bir bilinçlendirme hareketi olan Atıksız Yaşam Hareketi, çevresel problemleri azaltmak ve doğal hayatın sürdürülebilirliğini sağlamak için başlatılan bir proje. Özellikle yeşil alan yaratmakta zorlanılan mahallelerde uygulanmak üzere Yeşil Koridor Projesi'ni hayata geçirildi. Hasanpaşa Fulya Sokak'ta ilk örneği yapılan proje ile ısı adası etkisinin yoğun olduğu alanlarda yeşil dönüşüm hedefleniyor. Kadıköy Belediyesi son olarak, Evlendirme Dairesi, Fenerbahçe Khalkedon, Moda İdea, Alan Kadıköy ve Caddebostan Kültür Merkezi'nde toplam beş noktaya elektrikli araçlar için şarj istasyonları kurdu. Bu noktaların yakın zamanda 20'ye çıkarılması planlanıyor.

Pestisit analizi yapılmış
BAKLİYATLAR
KADIKÖY'E ÜCRETSİZ TESLİMAT
KARACADAĞ PİRİNCİ
KIZILTEPE MERCİMEĞİ
WHATSAPP SİPARİŞ HATTI
0 501 052 10 15
@zehirsizgida
AHLAT FASULYESİ
KIZILTEPE BULGURU
ZEHİRSİZ GIDA DÜKKANI
SADECE İLAÇSIZ ÜRÜNLER

Dönüşüm ama kimin için?

İstanbul Planlama Ajansı'nın "Kentsel Dönüşüm Yasa Değişikliği: Dönüşüm Kimin İçin?" raporu yayımlandı. Raporda, 11 yıl boyunca yapılan çalışmaların depreme hazırlıktan çok rant odaklı projelere yoğunlaştığı vurgulanırken, yeni yasa ile birlikte bunun devam edeceği paylaşıldı

İBB Deprem Risk Yönetimi ve Kentsel İyileştirme Daire Başkanlığı tarafından verilen bilgilere göre İstanbul'da 6306 sayılı yasanın yürürlüğe girdiği tarihten bu yana 70 adet Riskli Alan, 152 adet Rezerv Yapı Alanı ve yaklaşık 84 bin adet riskli yapı ilan edildi. İlan edilen Riskli Alanların çoğunlukla kamu mülkiyetinde bulunan, genellikle tek veya iki katlı düzensiz yapıların bulunduğu ya da rantı yüksek alanlardan oluştuğu belirtildi.

● **Erhan DEMİRTAŞ**

Kahramanmaraş merkezli şubat depremlerinin ardından gündeme gelen Kentsel Dönüşüm Yasası geçtiğimiz ay kabul edildi. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na bağlı faaliyet gösterecek olan "Kentsel Dönüşüm Başkanlığı" kurulurken, Kentsel Dönüşüm Başkanlığı'nın altında biri Marmara'ya özel olmak üzere 3 ayrı genel müdürlük de oluşturuldu. Yasaya göre riskli yapıların yıktırılması için maliklere tek seferde 90 günden fazla olmamak üzere süre verilecek. Tahliye engellenirse polis devreye girecek.Ev sahibi ya da kiracıların numune alımına izin vermemesi engellenecek. Hak sahibinin borçlanmasının gerekmesi durumunda, borçlanma bedeli üzerinden hak sahibi ile sözleşme yapılacak ve borçlanma bedelinin tamamı ödenmeden tapuda devredilemeyecek.

"RANT ODAKLI PROJELER…"

Peki, yeni yasa riskli yapıların dönüşümünde kolaylaştırıcı bir rol oynayacak mı, yoksa yeni mağduriyetlerin kapısı mı aralanacak? İBB'ye bağlı İstanbul Planlama Ajansı'nın yeni raporunda kentsel dönüşüm yasasındaki yeni değişiklikler, konunun uzmanları ile birlikte ele alındı. 2012 tarihli 6306 sayılı kanundaki değişikliklerin incelendiği "Kentsel Dönüşüm Yasa Değişikliği: Dönüşüm Kimin İçin?" raporunda hem son 11 yıldaki kentsel dönüşüm uygulamalarının değerlendirmesine hem de yeni yasanın eksik ve risklerine yer verildi. Raporun verilerle ortaya koyduğu üzere geçtiğimiz 11 yıl boyunca yapılan çalışmaların depreme hazırlıktan çok rant odaklı projelere yoğunlaştığı göze çarpıyor. Yeni yasa ile birlikte bu eğilimin giderek kuvvetlenmesi muhtemel gözüküyor.

"SADECE 84 BİN YAPI DÖNÜŞTÜRÜLDÜ"

Rapordan önce çıkan verilere göre; 6306 sayılı yasa kapsamında 20,8 milyon metrekare riskli alan, 418 milyon metrekare rezerv alan ilan edildi. 69 adet Riskli Alan ve 157 adet rezerv yapı alanı ilan edildi. İstanbul'daki toplam 1,2 milyon bina bulunuyor ve bunların yaklaşık 800 bini 2000 yılı öncesine ait. Son 11 yılda sadece 84 bin yapı dönüştü. Raporda İBB'nin 18 ilçede yaklaşık 33 milyon metrekarelik 142 adet "öncelikli müdahale alanı" tespit ettiğine de yer verildi. İBB'nin çalışması ve 6306 sayılı kanunun uygulamaları karşılaştırmasına göre; yasayla ilan edilen riskli alanların sadece binde 3,5'i (%0,35) öncelikli müdahale alanında, rezerv alanların sadece on binde 7'si öncelikli müdahale alanında yer alıyor. 6306 Sayılı Kanun kapsamında ilan edilen 8 rezerv alan ve 4 riskli alan "İstanbul'da Büyük Ölçekli Projeler ve Proje Alanları" çalışması kapsamında incelenen 130 proje arasında yer alıyor. Bu 12 proje arasında Çekmeköy ve Dikimevi gibi eski askeri alanlar, Fikirtepe, Zeytinburnu Nakliyeciler sitesi gibi şehir merkezinde yer alan alanlar bulunuyor.

"SUİSTİMAL EDİLMEYE AÇIK"

Yasada öne çıkan başlıklardan biri de rezerv yapı alanlarının belirlenmesi yönünde yapılan değişiklikler oldu. Kanun'da yer alan "rezerv yapı alanı" tanımı değiştirilerek, yerleşim yerlerinde yer alan parsellerin de rezerv yapı alanı olarak belirlenebilmesinin yolu açıldı. Raporda bu konuya dair şu görüşlere yer verildi: "Rezerv yapı alanı ilanlarında 'yeni yerleşim alanı' kriterinin uygulanmaması suistimal edilmeye açık bir belirsizlik yaratıyor.

Rezerv yapı alanı ilanlarının Kentsel Dönüşüm Başkanlığı adına bir 'gelir kaynağı' haline getirilmesi sonucu, bu kapsamdaki işlemlerin amacı dışında yapılmasının önü açılacak. Tescil dışı alanlar ile ilgili başkanlığa çok geniş bir yetki verilmesi kentlerdeki sosyal ve teknik altyapı alanlarının büyüklüğü, konumu ve sürekliliği bakımından olumsuz sonuçlar doğurabilir. Rezerv yapı alanı adı ile yeni yerleşim alanları oluşturarak konut ve işyeri arzını artırmak mevcut riskli yapı stokunun dönüşmesine hizmet etmiyor. Aksine, mevcut riskli yapıların ve riskli alanların köhneleşmesine neden olması daha kuvvetli bir ihtimal."

Raporda, yeni yasanın barınma krizine çözüm olmayacağı hatta sorunu daha da büyüteceği paylaşıldı: "Bütüncül bir konut politikası oluşturmayan bu düzenleme afet odaklı değil, sadece inşaatı önceleyen bir bakıştan ibarettir. İmar planlarında yol, yeşil alan gibi kamunun (devletin) değil, herkesin mülkü olarak kabul edilen alanların kadastral parsele dönüştürülemez. Ancak kanuna eklenen madde ile tescil dışı alanlar önce hazine mülkiyetine geçirilip sonra da süreç içinde oluşacak imar hakları Cumhurbaşkanlığı'na veriliyor. Bu alanlar genellikle imar uygulaması sonucu vatandaşlardan bedelsiz olarak sağlanmış yerler. Dolayısıyla bedelsiz olarak vatandaşların mülküne karşılıksız el konulması yolu oluşturuluyor." denildi.

SÜRELER KISALTILDI

Yeni yasada inceleme, savunma verme, keşif ve bilirkişi incelemesi, davaların karara bağlanması gibi süreçler belirli gün sayısıyla sınırlandırıldı. Buna göre, 10 gün içinde ilk inceleme yapılacak ve dava dilekçesi ile ekleri tebliğe çıkarılacak. Savunma verme süresi dava dilekçesinin tebliğinden itibaren 15 gün olacak; bu süre bir defaya mahsus olmak üzere en fazla 10 gün uzatılabilecek. Keşif ve bilirkişi incelemesi yapılması gereken hallerde, dosyanın tekemmülünden itibaren 15 gün içinde keşif yapılacak. Bilirkişi raporları 15 gün içinde mahkemeye teslim edilecek. Bilirkişilere ve bilirkişi raporlarına, raporun tebliğinden itibaren 7 gün içinde itiraz edilebilecek. İPA'nın raporunda "Planların askıya çıkarılarak ilan edilmesi aslında planlamaya katılımın en önemli aracıdır. Bu değişiklikler aracılığıyla sürenin yarı yarıya azaltarak katılım sürecini kısıtlaması ve bu düzenlemenin İmar Kanunu'na aykırı olması hukuksal bir değerlendirmeyi de gerektiriyor." denildi.

Hak sahiplerinin sürece katılması ve bilgi edinmelerine yönelik süreçlerin 15 gün ile sınırlandırılmasına ek olarak, kentsel dönüşüm uygulamalarında kiracıların da gözetilmediği vurgulanırken, olası hak kayıplarına ilişkin herhangi bir düzenlemenin de yasada yer almadığı belirtildi.

Potlaç'ın "Yılbaşı Festivali" başladı

Potlaç Kadın Kooperatifi'nin yılbaşı festivali çatısı altında düzenlediği "El Emeği Pazarı", Feneryolu'ndaki Atıksız Yaşam Pazarı'nda 1 Aralık Cuma günü tezgahlarını açtı

● **Seyhan KALKAN VAYİÇ**

Potlaç Kadın Kooperatifi'nin geleneksel hale gelen "Yılbaşı Festivali El Emeği Pazarı", 1 Aralık Cuma günü başladı.. Farklı materyal ile tasarımlı takılardan, dekorasyon ürünlerine, örgü işinden amigurumi oyuncağa kadar el emeği göz nuru ürünlerin yer alacağı el emeği pazarı, 30 Aralık tarihine kadar sürecek. Feneryolu'ndaki Atıksız Yaşam Pazarı'nda gerçekleşecek festivalde, her gün 14 üretici kadın stant açacak. El emeği pazarı, pazartesi ile cumartesi günleri arasında 12.00 ile 19.00 saatleri arasında açık olacak.

“100. YILDA TÜRKİYE’NİN DEMOKRASİ KARNESİ”

Gazeteci yazarlar Barış Pehlivan, Timur Soykan, Aytunç Erkin, Barış Terkoğlu ve Murat Ağırel, ‘‘Cumhuriyet’in 100. Yılında Türkiye’nin Demokrasi Karnesi’’ başlıklı söyleşisinde CKM’de Kadıköylülerle buluştu

● **Deniz Şimal TAŞAN**

Gazeteciler Barış Pehlivan, Timur Soykan, Aytunç Erkin, Barış Terkoğlu ve Murat Ağırel, Kadıköy Belediyesi’nin organize ettiği söyleşide, Cumhuriyet’in 100. Yılında Türkiye’nin Demokrasi Karnesi”ni konuştu. Caddebostan Kültür Merkezi’nde (CKM) gerçekleşen söyleşiye, Kadıköy Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı da izleyici olarak katıldı.

Her şeyin parayla satın alındığını ve bir ay önce Atatürk’ü ve Cumhuriyeti de parayla satın almaya başladıklarını savunan Barış Pehlivan, “Senden daha Atatürkçüyüm, Cumhuriyetçiyim, bayrağa daha saygılıyım diyorlar, bizim hafızasızlığımıza oynuyorlar” şeklinde konuştu. Pehlivan, “Çünkü Atatürk’ü ve Cumhuriyet’i biçimlendirmeye başlayacaklar, sizin elinizdeki en değerli şeyleri almaya başladılar” dedi.

CUMHURİYET NEYDİ?

Timur Soykan, “Cumhuriyetin 100 yılının sonunda, maalesef onu hakkıyla taşıyamadığımız, büyütüp geliştiremediğimiz ve çocuklara emanet edemediğimiz bir noktadayız. Cumhuriyet neydi; kalkınmaydı, fabrikalar kurmaktı, iş bulmaktı. Son 20 yılda bunların hepsi satıldı ve satıldığı fiyatın üzerinde onlarca kat borçlanıldı, ülkenin bütün kaynakları yağmalandı” dedi. Köy Enstitüleri’nin önemine değinen Soykan, “Biz, Anadolu’nun ücra noktalarına haber yapmaya gittiğimizde, yıkık binaların içine girdiğimizde piyonalar ve kemanlar vardı. Çocuklarımızın bilimi ve sanatı öğrenmesi ve o kuşakların da bütün Türkiye’de köy köy dağılıp, bilimi ve sanatı yaymasıydı Cumhuriyet” şeklinde konuştu. Soykan, “Son 20 yılda, bütün okullar imam hatip oldu, evrim artık okutulmuyor okullarda. Seküler ve laik olmak 250 bin TL’ye çocuğunu özel okula göndermeyi gerektiriyor. Artık devlet okuluna çocuğunun teslim edemediğin bir noktaya geldin” dedi.

ATATÜRK’ÜN RESMİNİ ASMADILAR

Soykan konuşmasına şöyle devam etti: “Bu ülkenin 100’üncü yılı yok edilmek istendi. Türkiye Cumhuriyeti’nin 100’üncü yılını gölgelemek için her tarafa Erdoğan’ın resimlerini astılar, Atatürk’ün bir tane resmini asmadılar. Türkiye Cumhuriyeti’nin kurucusunu 100’üncü yılda gizleyerek örtmeye çalıştılar.”

Aytunç Erkin, Türkiye’nin 1940’lardan sonra karşı devrim sürecine girdiğini söyledi. Erkin, “Türkiye 1950’lerle birlikte Demokrat Parti süreciyle; tarikatlar, cemaatler ve Amerikan emperyalizmi dediğimiz o yapılarla işbirliği içine girerek, karşı devrim sürecine girmiştir. AKP bunun ürünüdür, bizim son yaşadığımız 20 yıl, 1950’lerin pratiğidir” dedi. Erkin, Türkiye’yi ekonomik, adalet ve siyaset anlamında bağımsızlık anlayışının kurtaracağını kaydetti.

“BENİM İÇİN CUMHURİYET…”

Barış Terkoğlu, “Babam 14 yaşında Urfa Siverek’ten İstanbul’a gelmiş, çalışmaya başlamış ve çocuğunu iyi okullarda okutabilmiş. Biz okullarda, parasız yatılı okuduk ve devlet bize her altı ayda bir gömlek, ayakkabı, pantolon, ceket verirdi. Onları her üzerime giydiğimde ‘bizim Cumhuriyet’e borcumuz var, bu gömleğin parasını biz ödeyeceğiz’ derdim” şeklinde konuştu. Terkoğlu, “Benim için Cumhuriyet, yoksul bir aile çocuğuna, İstanbul’da fırsat eşitliliğini yakalayabilme imkanı vermesidir” dedi.

“VAHDETTİN KÖŞKÜ”

Terkoğlu, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın 29 Ekim’de Cumhuriyet’in 100’üncü yılında donanmayı Vahdettin Köşkü’nden selamlaması hakkında şöyle konuştu: “Cumhuriyet’in önemli kazanımları olan donanmayı Vahdettin Köşkü’nden selamladı. İngiliz donanması ile kaçmış bir padişahın adını taşıyan, köşk olduğu için söylemiyorum sadece, korktukları için Türk Donanma’sını Haliç’e hapsetmiş bir saltanat kuşağından geldiği için de bunu söylemiyorum. Sanılıyor ki Vahdettin Köşk’ü sadece Vahdettin Köşk’ü, hayır değil. Gitmeden önce cariyesinin üzerine yapmıştır. Vahdettin’in cariyesinin üzerine yaptığı köşkten selamladı.”

“İSLAMİ USULLERE GÖRE SOYULUYORUZ”

Murat Ağırel, “Muhteşem bir ülkede yaşıyoruz, yer üstü ve yer altı zenginlikleriyle inanılmaz zengin bir ülkede yaşıyoruz ama eşit dağıtılmıyor. Hepimiz ay sonunu getirebilmek için, cebimizdeki parayı kılı kırk yararak hesap yapıyoruz” şeklinde konuştu. Zor zamanlardan geçildiğini kaydeden Ağırel, “Karşımızda öyle bir güruh var ki, ahlaksızlıktan ve adaletsizlikten beslenir hale gelmişler” dedi. Ağırel, “Biz 22 yıldır, İslami usullere göre soyuluyoruz” şeklinde konuştu.

Söyleşinin ardından Barış Pehlivan, Timur Soykan, Aytunç Erkin, Barış Terkoğlu ve Murat Ağırel, Kadıköy Belediyesi Kültür Yayınları Kitabevi’nde kitaplarını imzaladı.

“442 bin 643 çocuk eğitimin dışında”

Eğitim Reformu Girişimi'nin hazırladığı ‘‘Eğitim İzleme Raporu 2023’’ raporuna göre Türkiye'de yarım milyona yakın çocuk eğitimin dışında yer alırken, finansmanın ağırlıklı kısmı kamu tarafından karşılansa da hanehalkının eğitim harcamalarındaki payı artıyor

● **Erhan DEMİRTAŞ**

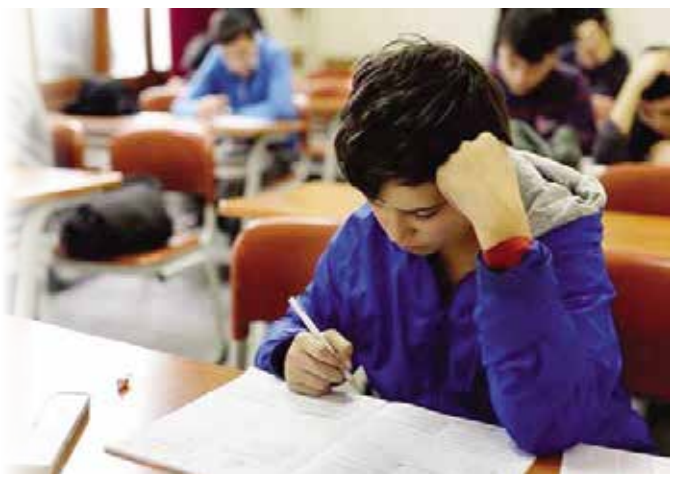
Eğitim Reformu Girişimi’nin hazırladığı “Eğitim İzleme Raporu 2023” yayınlandı. Raporda eğitimin finansmanı, öğrenciler, eğitime erişim, eğitimin içeriği, eğitim ortamları ve öğretmenler olmak üzere farklı konulara ait verilere yer verildi. Rapora göre, Türkiye’de eğitim hizmetlerinin finansmanı ağırlıklı olarak kamu idaresi tarafından karşılansa da hanehalkı eğitim harcamalarının payı ise artıyor. 2021’de kamu harcamalarının payı 2 puan azalarak son 10 yıldaki en düşük seviyeye, yüzde 68,7’ye geriledi. Aynı dönemde özel harcamaların payının ise en yüksek düzeye çıktığı, yüzde 30,9 olduğu görüldü. Eğitim harcamalarının içerisinde hanehalkı eğitim harcamalarının payı yüzde 20,9, özel tüzel kişiliklerin harcamalarının payı ise yüzde 10,0.

Raporda, eğitimdeki kamu harcamalarının boyutu da ele alındı. Diğer OECD ülkelerinde olduğu gibi Türkiye’de de eğitime ayrılan kaynaklar en fazla kamu kurumlarınca karşılanıyor. 2023 yılı verilerine göre kamu idaresinin toplam eğitim bütçesi 570 milyar 44 milyon 65 bin TL oldu. Bu kaynakların yüzde 76,4’ünü MEB’in bütçesi oluşturdu. MEB’in bütçesinin son 5 yıldır düzenli olarak artığı belirtilen raporda buna rağmen merkezi yönetim bütçesinden eğitime daha az kaynak ayrıldığı ifade edildi. Önceki yılla karşılaştırıldığında en fazla azalma 2023’te görüldü ve MEB bütçesinin merkezi yönetim bütçesine oranı 1,1 puan azalarak yüzde 9,7’ye, toplam eğitim bütçesininki ise 1,3 puan azalarak yüzde 12,8’e geriledi.

BİNLERCE ÇOCUK EĞİTİMİN DIŞINDA

Raporda okullulaşma verilerine de yer verildi. Rapora göre, 2022-23 eğitim-öğretim yılında zorunlu eğitim çağındaki yaklaşık 442 bin 643 çocuk eğitimin dışında. Bu çocukların yüzde 49,9’u erkek, yüzde 50,1’i ise kız. Raporda okul öncesi eğitimde okullaşma oranlarının düzenli olarak arttığı belirtilirken, değerlendirmelerin yalnızca artış üzerinden yapılmasının doğru olmayacağı kaydedildi. Okul öncesi eğitimin 5 yaşta hâlâ zorunlu eğitim kapsamında olmadığı da vurgulandı. Son 30 yıldır dünyada ve Türkiye’de yürütülen çalışmalarla kız çocukların eğitime erişimi noktasında önemli adımlar atılmasına rağmen 2022-23 eğitim-öğretim yılında zorunlu eğitim çağındaki yaklaşık 221 bin 739 kız çocuğun eğitim dışında olduğu kaydedildi. Rapora göre eğitim dışına çıkan kız çocuk sayısının 14 yaş itibariyle 20 binin, 15-16 yaş itibariyle ise 30 binin üzerine çıktığı görülüyor. 17 yaşta ise eğitim dışına çıkan kız çocuk sayısı 50 binin üzerine çıkıyor.

Raporda, Kahramanmaraş merkezli depremlerin çocuklar ve eğitim üzerinde etkilerinin devam ettiği; deprem bölgesinde 936 okul, 11 bin 738 dersliğin kullanılamaz hâle geldiği kaydedildi. Öğrenciler, veliler ve öğretmenlerin barınma ve ulaşım sorununun devam ettiği bilgisinin paylaşıldığı raporda, krizlerin eğitim hakkına ve çocuk haklarına olan olumsuz etkilerinin artacağı bilgisine yer verildi. Konuyla ilgili şu ifadelere yer verildi: “Türkiye, giderek artan olağanüstü hava olayları, şiddetli yağışlar, seller ve orman yangınlarının yol açtığı krizlerin etkilerini yoğun bir şekilde hissediyor. Yaşanan krizlerin, başka krizleri de tetikliyor olması ise afetlere karşı insan hakları temelli bir bakışı gerekli kılıyor. Gerekli önlemlerin zamanında alınarak risk faktörlerinin ortadan kaldırılması bir insan hakkıdır. Bu noktada, iklim değişikliği ve afetler konusunda eğitim sistemini güçlendirmek ve daha kapsayıcı hâle getirmek, bu sorunlarla başa çıkmak için önemli bir adım olacaktır.”

YILLARIN FARKI YÜZDE 20

Raporda öğretmenlerin çalışma koşullarına ait veriler de paylaşıldı. Türkiye’de öğretmenlerin mesleğe başlama maaşlarıyla alabilecekleri en yüksek maaş arasında çok az fark bulunuyor. 2022 verilerine göre Türkiye’de lise öğretmenlerinin kariyerlerinin gelebileceği en yüksek noktada alacakları maaşla mesleğe başladıklarında aldıkları maaş arasındaki fark yüzde 20’den azken, bu OECD ülkelerinin ortalamasında ise yüzde 33,3.

KAYIP İLANLARI

Kadıköy Rıhtım Mal müdürlüğünden 07/07/2020 tarihinde alındı no:887 olan dekontu kaybettim. Hükümsüzdür.
Yusuf KAYA

İşyerime ait Üretici firma Arçelik Beko marka 300 TR- model AT0000131397 sicil numaralı Yazarkasa pos cihazı ruhsatı kaybolmuştur. Hükümsüzdür.
SİMYA ECZANESİ (Meltem YILMAZ)

Göztepe Vergi dairesine bağlı işyerime ait A seri no’lu 1-44 arası kullanılan fatura koçanlarımı kaybettim. Hükümsüzdür.
Emel NEFTÇİ

EDEBİYAT HAYATINDAN HATIRLAMALAR – 242

Usta yazar ve şairlerin eserlerinden küçük alıntılara yer verdiğimiz "Edebiyat Hayatından Hatırlamalar" köşesi bu hafta Mehmet Celal ile devam ediyor.

Hazırlayan: Leyla ALP

MEHMET CELAL
(1867- 26 Ocak 1912)

1867'de İstanbul'da doğdu. Babası Ferik İsmail Hakkı Paşa'nın memuriyeti nedeniyle çocukluğunu Şam, Beyrut, Sofya, Erzincan gibi pek çok farklı şehirde geçirdi. Bu nedenle çeşitli okullara devam etse de düzenli bir eğitim göremedi. Özel hocalardan ve babasından dersler aldı. 1882'de Jandarma Dairesi Tahrirat Kalemi'ne kâtip olarak girdi. Alkol sorunu nedeniyle sağlığı bozuldu, görevinden ayrılmak zorunda kaldı.

Edebiyatımızda Ara Nesil olarak adlandırılan grubun önemli kalemlerinden olan Mehmet Celal'in ilk şiirleri Tercüman-ı Hakikat gazetesinde yayımlandı. Daha sonra Maarif, Hazine-i Fünun, Mektep, Malumat gibi pek çok dergide yazarak adını duyurdu. Roman, şiir, hikâye ve tenkit gibi farklı türlerde, çok sayıda eser kaleme alan yazarın ilk romanı Venüs yayımlandığında okurların beğenisini kazandı ve kısa zamanda üne kavuştu. Genç yaşta hayatını kaybeden yazarın ***İş Bankası Kültür Yayınları*** tarafından okurla buluşturulan Kuşdili'nde isimli kitabından kısa bölümler paylaşıyoruz.

KUŞDİLİ'NDE

Herkesin tatlı uykuya daldığı sabahın o kadar erken bir vaktinde sokak kapısının çıngırağı çınlaya çınlaya aksettiği için henüz uykudan uyanmış, yine dalmış olan Refet, karyolasında doğrularak bu saatte kimin geleceğini düşünerek:

- Kapıya bakın! diye haykırdı.

Böyle erkence gelen, arkadaşı Remzi'ydi.

Refet onu karşılayarak:

- Hayrola dedi, böyle erken?..

Remzi gülümseyerek:

- Akşam ne konuştuğumuzu unuttun mu?

- Ha, sahi! Gezmeye gidecektik, değil mi?

- Ya!

- Öyleyse odaya gel de bir yer seçelim.

Cerrahpaşa'da Marmara'ya bakan, oldukça köhneleşmiş görünen bu konağın selamlık[1] odasında karşı karşıya oturdular. Gezecek bir yer seçmeye başladılar. Remzi:

- Nereye gitsek?

- Çırpıcı'ya!

- Sevmem, Çingene kadınların terbiyesizliği o kadar kanıma dokunur ki…

- Veliefendi've diyecek yok ya!

- Ha Çırpıcı ha orası

- Makriköyü'ne ne dersin?

- Kızgın güneşin altında bir hayat cehennemi geçirmek istersen gidelim derim.

(…)

- Büyükada'ya ne dersin?

- Uzun...

- Haydarpaşa?

- Yanar!

- Erenköy, Maltepe?..

- Kuzum Allah'ını seversen! Bu sıcağın altında solmuş sararmış gibi görünen yerlerin nesine âşıksın?

- Fenerbahçe'de eğlenilemez mi?...

- Sahi! Hadi bugün oraya gidelim.

- Hadi...

Vapur Haydarpaşa iskelesine yanaşacağı sırada iki arkadaş trene binmektense arabayı tercih ettiler. Genişçe bir faytona atladılar, yola düzüldüler.

Resmini göre göre, yerini işite işite herkese gına getiren Fenerbahçe, bugün hatırı sayılacak derecede kalabalıktı.

Bu kalabalığın akşama doğru izdiham şeklinde görüleceğine şüphe mi var?

Fayton mu istersiniz, kupa mı?..

Viktorya mi istersiniz, öküz arabası mı?..

Hele şu uzunca öküz arabasının içinde oturan aile halkın hiç dikkatten geçirmez misiniz?..

Letafet Kalfa kıçta, büyük hanımefendi yahut hanımnine -arabacıyla omuz öpüşür gibi- en başta! Orta yerde küçük hanımefendi, miniminiler! O miniminiler ki önlerindeki hasır sepetlerden bir türlü elleri ayrılmaz!

Görenek denilen iptilaya kapılarak, borca harca bakmayarak zavallı anne babalarını makineye getirerek birer bisiklet tedarik eden beyefendiler (!) de garip tavırlarıyla- velev yabancılara karşı olsun- gülünç bir tablo meydana getiriyorlar.

Deniz havası, gezintisinin tesiri iki arkadaşı oldukça acıktırmıştı.

(…)

İki genç arkadaş-yanı aç, yanı tok-otelden çıktıktan sonra, tekrar araba halkasına dâhil oldular.

Tam bu sıradaydı ki yanlarından zarif bir kupa aheste aheste geçti. Hakikaten güzel simalara bir çerçeve olan pencerenin arkasında karşı karşıya oturmuş iki kadın, iki arkadaşın dikkatini çekti.

Refet'in tahminine bakılırsa arkadaki henüz açılmamış gonca ancak yirmi bahar görmüş olmalı!

Açık, kestane rengindeki saçlarının çerçevelediği lâtif yüzü koyu, mavi gözler, ince kaşlar, kıvırcık kirpikler, çekme burun, kırmızı dudak, bu kırmızı dudak karşısındakine hitap ederken görüldüğü üzere, muntazam bir sıra inciyle süslenmişti.

Karşısındaki kız ise yanaklarına gölge salan kirpiklerinin arasından önüne bakmasından, kirpiklerinin ucuyla gelip geçeni -şöyle hırsızlama cinsinden- süzmesinden, saygılı bir vaziyette oturmasından anlaşılıyordu ki ya bir halayık yahut beslemeden başka bir şey değildi.

Refet, Remzi zarif kupadan bir türlü gözlerini ayıramıyorlardı. Öyle ki güneş ufuktaki dalgalarda sarı saçlarını yıkarken, turdan birdenbire ayrılan kupanın dönüş yoluna girdiğini anlayan iki arkadaş arabanın peşine düştüler.

Kalamış yolunda, öyle bir zaman, öyle bir tesadüf oldu ki arabalar yan yana geldi:

Küçük hanım biraz serbest, biraz işveli, biraz gülümseyerek baktı. Hizmetçi yahut halayık da hanımın baktığı tarafa doğru şöyle göz ucuyla bir bakış atmaya cesaret etti.

Öndeki araba Kuşdili'ne yöneldi. Bahçe ortasında bina edilen bir köşkün önünde durdu. Kadınlar indiler, küçük hanım ardından gelenlere bakışlar fırlatarak, belli belirsiz gülümseyerek aceleci bir çocuk süratiyle içeri girdi. Onu izleyen araba yavaş yavaş döndü, yorgun atlar süklüm püklüm Kadıköyü'ne doğru yola koyuldu.

(Syf 1-4)

Bu gece bilmem ne olmuştu. Refet'in gözüne bir türlü uyku girmemişti! Azıcık gözünü kapasa, azıcık dalacak gibi olsa kendisini Fenerbahçe'de, Kuşdili'nde nihayet iki güzel kadının yanındaymış gibi görür, birden bire uyanır, bir hülyaya dalmış olduğunu anlayarak içini çekerdi!

(…)

- Canım bir kere düşün: Fenerbahçe'ye gezmeye gitmişsin, orada iki kadın görmüşsün. Diyelim, kesin olarak hükmetmişsin ki, bunların biri evin küçükhanımı, öbürü ya halavığı ya beslemesidir. Bakalım bu küçükhanım kimdir? Arabayla bahçesine kadar girdiği köşk kendisinin midir, yoksa kendisi orada misafir midir? Anası, babası ne gibi şeylerdir? Hangi familyaya mensupturlar? Ayrıca, kocası var mıdır, yok mudur?.. Hem şu son asırda, o kadın sana uygun gelecek mi, gelmeyecek mi? Buraları lazım değil, değil mi? Nasıl dün yaptığın gibi, bir "Adam sen de!.." daha savurabilir misin? Savurabilirsen sayarım seni!

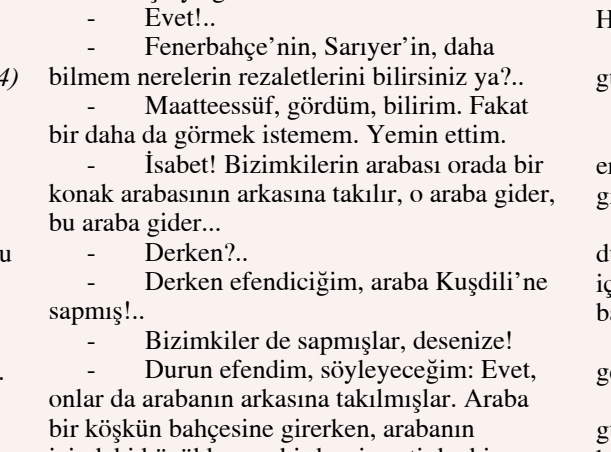
- Refet, canının sıkıldığını saklamayarak:

- Ee, ne yapalım? dedi. Buna bir çare?..

- Pek sade! Herkes evlenme meselesinde ne yaparsa sen de öyle yaparsın, yani herkese benzersin.

- Ne gibi?

- Ne gibi olacak, teyzeme yalvarırım, yakarırım, onun bundan elli sene evvelki kadınlık hislerini harekete geçirecek sözler söylerim, zaten babanla görüşmez bir kadın değil! Her ikisi de birbirine karşı teklifsiz! Hafta geçmez ki, bir sabah kahvelerini beraber içmesinler ve bu kahveyi solmuş dudaklarıyla üflerken bir hüsran ahıyla -körük gibi- göğüsleri kabarmasın! Sen de söyle böyle değil mi?

- Öyle!

- Öyleyse, böyle olur.

(Syf 8-14)

- Geçen gün sizinkiyle bizimki Fenerbahçe'ye giderler.

- Evet!..

- Fenerbahçe'nin, Sarıyer'in, daha bilmem nerelerin rezaletlerini bilirsiniz ya?..

- Maatteessüf, gördüm, bilirim. Fakat bir daha da görmek istemem. Yemin ettim.

- İsabet! Bizimkilerin arabası orada bir konak arabasının arkasına takılır, o araba gider, bu araba gider...

- Derken?..

- Derken efendiciğim, araba Kuşdili'ne sapmış!..

- Bizimkiler de sapmışlar, desenize!

- Durun efendim, söyleyeceğim: Evet, onlar da arabanın arkasına takılmışlar. Araba bir köşkün bahçesine girerken, arabanın içindeki küçükhanım bir baş işaretiyle, bir tebessümle beylerimizi selamlamış!.. Bizim Refet de şimdi şu anda kulaktan... şey, kulaktan demişim, gözden âşık olmuş!.. "Bir bakışta sevdim seni!" şarkısı yahut Binbir Gece Hikâyesi! A! İki elim yanıma gelecek! Ne yalan söyleyeyim, bizim zamanımızda erkekler şöyle eteğimizin ucunu bile göremezlerdi!

- Hakkınız var hemşire! Şimdi öyle "pâk-damen"ler (eteği temizler) kalmamış! Sonra efendim?..

- Sonra efendim, Remziciğim demek ister ki, şu hanımi gidip göreyim, eğer Allah kısmet etmişse... Eğer izniniz olursa...

Haluk Bey parmaklarının uçlarıyla sakalını karıştırarak ve tebessüm ederek dedi ki:

- İlahi Bedriye Hanım! Benden bunu mu sormaya geldiniz? Benim bu gibi izdivaçları uygun bulacağımı bilmiyor musunuz? Kısmetse ne diyelim! –

- Hay Allah razı olsun?

- Öyle ya!.. Bilir misiniz, adamcağızın biri on beş yaşındaki oğlunu evlendirmek istemiş. Ahbaplarından biri de "Daha küçük! Aklı başına gelsin de ondan sonra evlendirin!" demiş. O adam da "Aklı başına gelirse hiç evlenir mi?" karşılığında bulunmuş! Her neyse! Şimdi netice...

- Netice izniniz olursa, gidip kızı göreceğim.

(…)

Şimdi Refet, Marmara'ya bakan penceresinin önünde hülyalar içinde düşünüyordu...

Saatler, dakikalar mı kendisine uzun geliyordu yoksa onlar mı geç kalmışlardı? Acaba köşkü bulabildiler mi? Köşkü bulmak kolaydı, Remzi budala değildi ya! Elbette teyzesine yanlış bir kapı göstermez.

(…)

Nihavet Refet bir çıngırak sesiyle yerinden fırladı. Merdiven başında Remzi'yle karşı karşıya geldiler. Remzi gülümseyerek:

- Beklettik, değil mi? dedi. Fakat azizim, sana müjde! Kız pek güzelmiş!

- Aman Remziciğim! Ağzını öpeyim.

- Amanı, zamanı yok. Hakikat böyle. İnşallah bahtiyar olursun!

Refet, bir çocuk sevinciyle çırpına çırpına Remzi'nin kolları arasına atıldı, arkadaşını öpmeye başladı. İki kuvvetli kolun arasında bitap kalan Remzi:

- Dur Allah aşkına, boğulacağım! Bunlar ne kadar bol buseler! Beni Nurhayat Hanım mı zannettin? ne güzel!..

- Vay! İsmi Nurhayat mıymış? Ne güzel!...

(Syf 17-20)

Düğün pek ihtişamlı, pek parlak oldu. Kadın erkek yüzlerce davetli, bu düğüne sevinçle girdiler, sevinçle çıktılar.

"Allah dirlik düzenlik versin!" diyenlerin duaları kabul edilmiş olmalı ki bu bir çift için saadetin nurlu günleri ufukta doğmaya başlamıştı.

Evet, bu iki aşk sarhoşu saadetli bir hayat geçiriyorlardı.

Sabahleyin kuşlarla beraber uyanırlar, güneşin doğuşuyla beraber giyinirler, iki küçük beygir koşulmuş hasırlıya binerek dere kenarlarında, Fenerbahçe yollarında öyle mesut ve sevinçli dolaşırlardı.

(…)

İşte böyle bir cennet hayatı içindeydiler. Kâh İstanbul'daki konakta, kâh Kuşdili'ndeki köşkte mesut bir hayat başladı.

Hemen felek düzenlerini bozmasın! Evet! Hemen felek düzenlerini bozmasın ama bozacak gibi geliyor!..

Refet'in bir gece geç kalması, bir gece de köşke hiç gelmemesi Ruhi Paşa ailesi içinde sızıltıya sebep olmuştu. Yine geç geldiği bir gece, Nurhayat'ını orada, merdiven başında gücenmiş bir halde gördü.

Odalarına girdikleri vakit, Nurhayat kendini bir kanepe üstüne atarak, kollarını göğsü üstüne çaprazlayarak kocasını baştan aşağı süzdü.

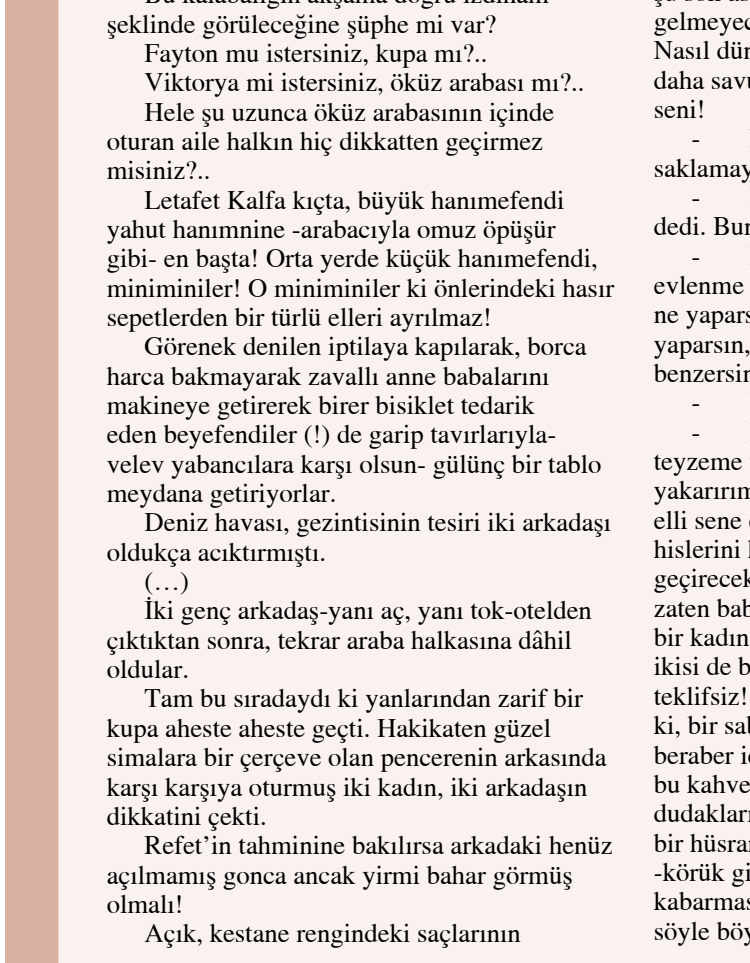
- Allah aşkına, dedi, merak ediyorum: Geç geleceğiniz geceleri bana haber verseniz... Haber verseniz de babamın, anamın serzenişlerine uğramasam, sizi müdafaa etmek için elimde bir kuvvet bulunsa!..

Refet, işte ilk defa olarak, karısını böyle beti benzi solmuş, gözleri büyümüş, asabi bir hiddete kapılmış halde görüyordu:

- İki gözüm, Nurhayatçığım, diye teminat veriyordu. Ben nerede kalabilirim. Bazen bildiklere rast geliyorum, bir yerde oturuyoruz ve vaktin geçtiğinden haberim olmuyor...

- Niçin haberiniz olmuyor?.. Başka birisini düşünecek kadar saatinizden, dakikanızdan, velhasıl bütün hüviyetinizden bihaber misiniz? Sizi bu kadar budala eden kimdir, bakayım?... Sebebini anlayayım da bari sizi bir cinnetten, tımarhanelik olmaktan kurtarayım.

(*Syf 29-32)*

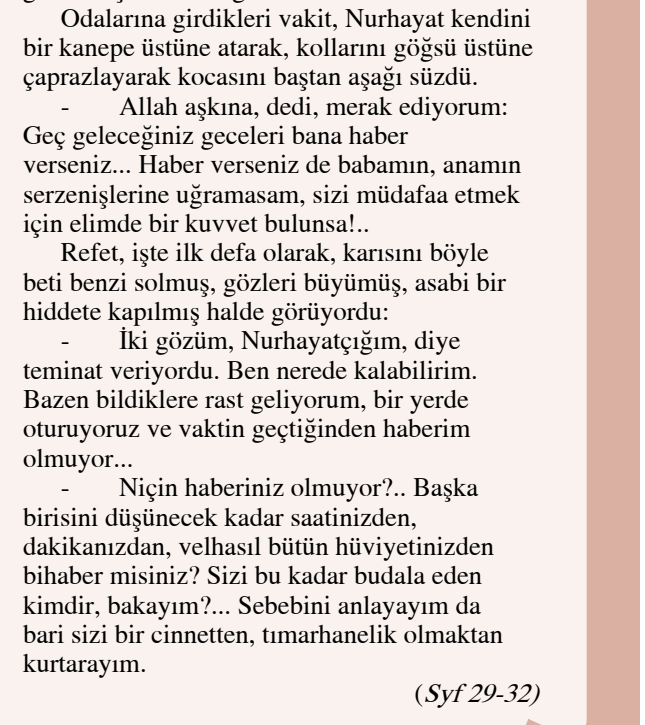

Kırmızı Kalem 3 yaşında

● **Simge KANSU**

Kadıköy Fenerbahçe'de hizmet veren Kırmızı Kalem Edebiyat, 3. yılını, 18 Kasım Cumartesi günü, 'Kayıp' adıyla çıkardığı kitapla kutladı. Düzenlediği öykü yarışması sonucu dereceye giren yazarlar ve atölye katılımcılarıyla beraber derlenen kolektif kitap, okurlarıyla buluştu. Yediveren Yayınları ve Banliyö Ajans'ın sponsor olduğu kitabın lansmanı ve öykü yarışması ödül töreni, Türkiye'nin en büyük kitabevi olan İçerenköy Penguen Kitabevi'nde gerçekleştirildi. Yarışma birincisi Uğraş Abanoz olurken, mansiyon alan yarışmacılardan, Anıl Çetinel Örselli, Elif Arslan, Elif Dinç ve Devin Gülenay Yapıcı da mansiyon aldılar.

Duygu Değirmenci, Aynur Dervişoğlu, Demet Şimşek, Deniz Çağlar ve Pelin Oktay'ın bir araya gelerek kurduğu Kırmızı Kalem Edebiyat, kitap çıkarmak isteyen, dosyasını hazırlamış yazar ve yazar adaylarına editörlük hizmetleri veriyor. Edebiyat ve disiplinlerarası sanat dalları üzerine yüz yüze ve online atölyeler düzenleyen ekip, edebiyat dünyasının tanınmış isimleri ve usta yazarlarıyla yaptıkları röportajları ve yazdıkları öyküleri online olarak web sitelerinde yayınlıyor.

Aksoy'un 'Cumhuriyet Rüyası'

● Gökçe UYGUN

Heykeltıraş Mehmet Aksoy'un adını, Kars'ta yaptığı "İnsanlık Anıtı" adlı eserinin dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın tarafından "ucube" diye nitelendirilmesiyle anımsayabilirsiniz yahut dönemin Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'in kendisinin bir eserine "Böyle sanatın içine tükürürüm" dediğini hatırlıyor olabilirsiniz. Sanatıyla muhafazakar kesimin eleştiri oklarına hedef olan Aksoy, şimdilerde Kadıköy'de bir sergi açtı. Adı "Sevgi Sarmalı". Caddebostan'daki Gallery11.17'de sanatseverler ile buluşan sergide, sanatçının çeşitli formlardaki eserleri sergileniyor. Sergide Gökçek'in 'tükürdüğü' Periler Ülkesi'nde adlı heykelin küçük boyutlu bir formu da yer alıyor.

Kendisinin bir Cumhuriyet sanatçısı olduğunu vurgulayan usta heykeltıraş Mehmet Aksoy, Cumhuriyet'e olan vefasını "Cumhuriyet Rüyası" adlı eseriyle yansıtıyor

"SEVGİ BİRLEŞTİRİR"

Biz de galeriyi ziyaret ederek, Mehmet Aksoy'la söyleştik. Serginin temelinde yansımalar ve çoğalmalar olduğunu vurgulayan Aksoy, "Vahdet-i vücûd gibi, teklikten birliğe… İnsan sevgiyle çoğalabilir ancak. Bugün de en ihtiyacımız olan şey sevgi bence. Bu ayrıştırmacı ve savaşçı politikalara karşı, sevginin birleştireceği özelliğinden faydalanmak gerekiyor. Vücutsallığı da kutsal birşey gibi görmemiz gerekiyor yani insanın insanı sevmesi, insanın insanla birlik olması tanrısal bir şey. Bunu kirletmeye hiç bir şeyin gücü yetmez. Bu insan neslinin devamlılığı için bize yüklemiş bir aşk aslında. Hep kendimizi eksik hissetmemizin, bir bütünleşme duygusu da bundan. Farklı düşünen iki insan bir oluyor. Ne kadar güzel… Böylelikle farkı zenginleşiyorlar. Bunu çelişki haline getirenler var maalesef. Getirmemek gerekiyor. Bu sergide bunları vurgulamak istedim." dedi.

CUMHURİYET'E VEFA HEYKELİ

Mehmet Aksoy, sergideki "Cumhuriyet Rüyası" adlı eserini yaparken Atatürk'ün meşhur karda yatan fotoğrafından ilham aldığını söyledi. "Ben Atatürk'ün ta askeri okuldaki yıllarından beri Cumhuriyeti düşündüğünü düşünüyorum. Cumhuriyet fikrini sıcak bir fotoğraf gibi göğsünün üstünde sakladığına inanıyorum." yorumunu yapan Aksoy, şöyle devam etti: "Cumhuriyet'le kulluktan birey olmaya yükseldik. Cumhuriyet fırsat eşitliğini getirdi. Mesela ben bir Cumhuriyet çocuğuyum çünkü beni bir Cumhuriyet öğretmeni keşfetti ilkokul ikinci sınıfta, henüz 7 yaşında iken. Cumhuriyet'e şükretmemiz gerekiyor. Ancak, kadir kıymet bilmeyen insanların yönetimindeyiz maalesef. Ama tarihin tekerleği geri gitmez."

HAFTANIN KAÇMAZLARI

SÖYLEŞİ

Moda kitap imza günleri

Kadıköy'ün sahaflarından Moda Kitap'ta söyleşi ve imza günleri sürüyor: 11 Aralık'ta Mario Levi'nin konuk olacağı imza günlerinin 6 Aralık saat 18.00'deki konuğu Işık Sungurlar olacak.

Doğumunun 100. yılında Yaşar Kemal'in romancılığı

Kadıköy Belediyesi Tarih Edebiyat ve Sanat Kütüphanesi'nin (TESAK) düzenlediği Cumhuriyet'in 100. Yılı Söyleşileri kapsamında Turgay Fişekçi'nin yürütücülüğünde Atilla Birkiye ile çağdaş edebiyatımızın en büyük hikâye anlatıcılarından Yaşar Kemal ve kendine özgü edebiyatı üzerine konuşulacak. Ücretsiz söyleşi 7 Aralık Perşembe günü saat 18.30'da.

SEMPOZYUM

Cumhuriyet dönemi sağlık politikaları

İstanbul Tabip Odası 2-3 Aralık tarihlerinden Barış Manço Kültür Merkezi'nde Cumhuriyet Dönemi Sağlık Politikaları Sempozyumu düzenliyor.
Prof. Dr. Onur Hamzaoğlu, Prof. Dr. Nergis Erdoğan, Dr. Osman Öztürk, Dr. Ertuğrul Oruç'un konuşmacı olarak katılacağı etkinlikte Cumhuriyetin yüzüncü yılında sağlık alanında şimdiye kadar yapılanlar, yapılamayanlar, sağlık politikaları konuşulacak.

TİYATRO

Hamlet

İstanbul Devlet Tiyatrosu'nun en çok izlenen oyunlarından Hamlet 5, 6, 7, 8, 9 Aralık tarihlerinde Kozyatağı Kültür Merkezi'nde oynanacak. William Shakespeare'in yazdığı oyunu Işıl Kasapoğlu yönetiyor, Bülent Emin Yarar oynuyor. Biletler: biletinial.com

KONSER

Begüm Gökmen Korno Resitali

Konserler ve oda müziği çalışmalarının yanı sıra akademik kariyerlerine de devam etmekte olan piyanist Tutu Aydınoğlu ve korno sanatçısı Begüm Gökmen, 6 Aralık'ta Yeldeğirmeni Sanat'ta.Biletler mobilet.com adresinden alınabilir.

Kadıköy'de Şili filmleri ve İspanyol müziği

Alamedas'ın İzdüşümü (1973-2023)

Kadıköy belediyesi kültür merkezleri bu hafta İspanyol müziği ve Şili filmlerine ev sahipliği yapacak.
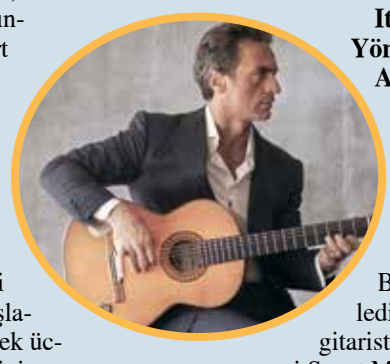
İstanbul Cervantes Enstitüsü ve Şili Büyükelçiliği işbirliği ile yapılacak olan Alamedas'ın İzdüşümü (1973-2023) Caddebostan Kültür Merkezi'nde gerçekleşecek.

Şili askeri diktatörlüğünün başlangıcının 50. yıldönümü kapsamında, 2004-2019 yılları arasında gösterime giren dört Şili filminin gösterileceği seride, darbenin ulusal ve uluslararası düzeydeki dönüşümleri ve etkileri farklı perspektiflerden ele alınacak.

2 Aralık Cumartesi günü saat 17.00'de başlayacak ve iki gün sürecek ücretsiz film gösterimlerinin programı şöyle:

● 02 Aralık 2023 Cumartesi 17.00
Örümcek (Arana)
Yönetmen: Andrés Wood, 2009
● 02 Aralık 2023 Cumartesi 19.00

Kadıköy Belediyesi kültür merkezlerinden Caddebostan Kültür Merkezi Şili filmlerine Yeldeğirmeni Sanat ise İspanyol gitaristlerin konserine ev sahipliği yapacak

Otopsi Sonrası (Post Mortem)
Yönetmen: Pablo Larraín, 2010
Altyazı: Türkçe
● 03 Aralık 2023 Pazar 19.00
Machuca
Yönetmen: Andrés Wood, 2004
Altyazı: Türkçe
● 03 Aralık 2023 Pazar 21.00
Santıago, Italya (Santıago, Italia)
Yönetmen: Nanni Morreti, 2018
Altyazı: İngilizce

İSPANYOL GİTAR GÜNLERİ

İkinci etkinlikte İstanbul Cervantes Enstitüsü, İspanya Büyükelçiliği ve Kadıköy Belediyesi iş birliğinde, İspanyol gitaristleri ağırlayacak. Yeldeğirmeni Sanat Merkezi'nde gerçekleşecek gitar resitalinde Hugo Moltó ve Igor Gayarre sahne alacak.
Ücretsiz konserlerin tarih ve saatleri şöyle:
Hugo Moltó - 03.12.2023 13.00
Igor Gayarre - 08.12.2023 18.00

HAFTANIN PUSULASI

Hazırlayan: Leyla ALP

KİTAP

Hayallerimizin Seyir Defteri

Tayfun Atay'ın Oğlak Yayınları etiketiyle çıkan Hayallerimizin Seyir Defteri, popüler kültür üzerine kaleme alınmış denemelerden oluşan bir seçkiden oluşuyor.

"Köyden kente göç ve muhafazakârlık-modernlik ikiliği... Erkeklik-kadınlık halleri... Homofobi-transfobi-maşizm... Çocuk, çocukluk ve dönüşümleri... Etno-dinsel ötekileştirmeler, şovenizm ve statükoculuk... Düşünen insandan (Homo sapiens) seyreden insana (Homo videns) gidiş... Görsellik ve kalabalıklarda yalnızlık sorunsalı... Bir doğa-zararlısı olarak insan... Ve yüzyıllık kutuplaşmamız: Laiklik-dindarlık... Hepsi, "İnek Şaban"dan Recep İvedik"e, "Orhan Baba"dan "Müslüm Baba"ya, "Züğürt Ağa"dan "Seymen Ağa"ya, "Zenne"den "Huysuz Virjin"e, "Bez Bebek"ten "Hürrem Sultan"a, "Yumurcak"tan "Barbie"ye, "Polat Alemdar"dan "Behzat Ç."ye, "Ercüment Çözer"den "Erşan Kuneri"ye, "Avrupa Yakası"ndan "Yalan Dünya"ya, "Bir Başkadır"dan "Kulüp"e, "Şahsiyet"ten "Uysallar"a, "Şehrazad"dan "Şahmaran"a, "Huzur Sokağı"ndan "Kızılcık Şerbeti"ne ve daha fazlasına açılan "temsiller yelpazesi"ndeki izdüşüm ve dışavurumlarıyla Atay'ın "Seyir Defteri"nde işlenmekte... (Tanıtım bülteninden) (Oğlak Yayınları/262 Syf/160 TL)

dr.com.tr'ye göre haftanın en çok satan kitapları şöyle:

■ Gece Yarısı Kütüphanesi / Matt Hai/ Domingo Yayınevi
■ Yaşamak / Yu Hu a/ Jaguar Kitap
■ Şeker Portakalı / Jose Mauro De Vasconcelos/ Can Yayınları

ALBÜM

Genç Caz+ 23

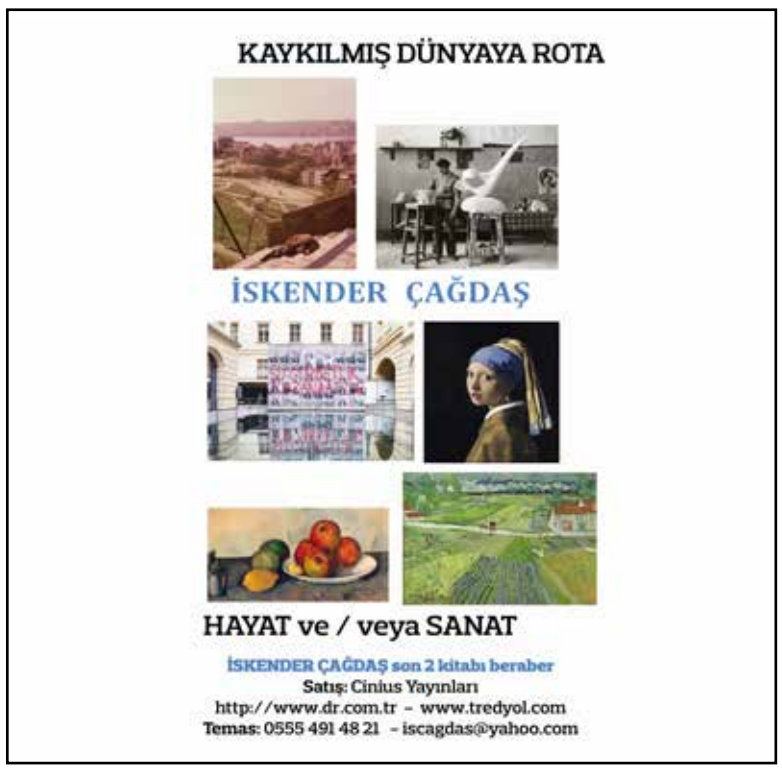

İstanbul Caz Festivali tarafından 2021 yılında başlatılan ve caz, funk, R&B, neo-soul, elektronik müzik, hip-hop türlerinde veya türler arası müzik yapan genç müzisyenlerin yer aldığı Genç Caz+ projesinin üçüncü albümü Genç Caz+ 23, dijital platformlarda yerini aldı. Albümde 30 yaşın altındaki genç müzisyenlerden oluşan 6 müzik grubunun kendilerine ait ve daha önce yayımlanmamış birer özgün besteleri yer alıyor. Genç Caz+ projesiyle yetenekli ve umut vadeden yeni müzisyenler profesyonel müzik dünyasına adım atıyor.

İstanbul Caz Festivali'nin yapımını üstlendiği, İKSV Genç Sanatçı Fonu ile Mehmet Uluğ Fonu desteği ve Sony Music Türkiye işbirliğiyle yayımlanan albümde 6 eser yer alıyor.

Ruhu doyuran şarkılar

■ Herkes Gider Mi/ Cem Adrian- Aylin Aslım
■ Şimdi Seni Bulsam/ Redd
■ Hey, That's No Way to Say Goodbye/ Leonard Cohen

"RİTMİK İZLER"İN SERGİSİ

Çiftehavuzlar'daki Galeri FE; 25 Kasım -16 Aralık 2023 tarihleri arasında Pınar Kuseyri'nin "Ritmik İzler" isimli solo sergisine ev sahipliği yapıyor

Kuseyri çalışmalarında; çocukluğunun geçtiği üzüm bağlarındaki anılarına, çocukluk hatıralarına ve hafızasındaki görsellere yer verirken, doğadan aldığı ilhamı spontane ve ekspresif bir dille üretimlerine yansıtıyor. Eserlerinde Japon resmi ve felsefesinin büyük bir etkisi olan Kuseyri; yırtık, defolu ve mükemmel olmayan şeylerin ardındaki güzelliği eserlerinde kullanıyor. Sergideki eserlerinde tuval üzeri yağlı boya, ahşap, Japon suluboya tekniğini kullanan sanatçı işlerinde rengi ön plana çıkarıyor.

Sergiyi 16 Aralık tarihine kadar Pazar-Pazartesi günleri hariç her gün 11.00-19.00 saatleri arasında izlenebilir.

DİZİ

Sevgili Çocuk

Romy Hausmann'ın aynı adlı çok satan romanından uyarlanan dizi, iki çocukla birlikte izole bir yerde yaşayan kimliği belirsiz bir kadının araba kazası sonrası değişen yaşamını konu ediniyor. Kimliği belirsiz kadının bulunmasıyla 13 yıl önce meydana gelen ve hâlen çözülememiş bir kayıp vakası arasında bağ kurmaya çalışan polisler kadının yanında bulunan kızın verdiği şaşırtıcı bilgileri anlamlandırmaya çalışır. Kimliği belirsiz kadın 13 yıl önce kaybolan Lena Beck değildir ama kızı annesinin adının Lena olduğunda ısrarlıdır. Kadın ve çocuk istismarının etkilerini anlatan film Netflix'te izlenebilir.

Varlığımızın muğlaklığı ve taşıdığımız izler

BEGÜM KAKI
begumkaki@gmail.com

Her ayrıntısı incelikle düşünülerek, farklı disiplinlerden ihtiyacı kadar yararlanılarak yaratılan, özgün evreninin içine çeken sanatsal üretimlerin izleyiciye hissettirdiği doyum bir başkadır. Son zamanlarda bu doyumu hissettiğim bir oyundan bahsedeceğim: Annemden Kalan Gül Ağacı Masanın Üzerinde Çaydanlık Beyaz Bir İz Bıraktı. İsmini tam ve doğru söylemekten daha zor olan bir şey varsa o da izledikten sonra üzerinizde bırakacağı etkiyi atlatmak olacak. Prömiyerini 27. İstanbul Tiyatro Festivali'nde yapan, ba-tiyatro ve H6 Act'in ortak yapımcılığında hazırlanan, yazar, çevirmen, dramaturg Ferdi Çetin tarafından kaleme alınan oyun, yönetmen, oyuncu Kayhan Berkin tarafından yönetiliyor. Oyuncu kadrosunda ise Ayşe Lebriz Berkem, Kayhan Berkin, Nergis Öztürk, Okan Urun yer alıyor. Oyunculara sahnede aryalarıyla ve olayın akışındaki gerekli ses katkılarıyla anlatının sesi olan kontrtenor Anıl Aslan ve baştan sona hikâyenin detaylarını yürüten ve sesini sonuna gelene kadar hiç duymadığımız reji asistanı Beyza Elçin Işığan eşlik ediyor. Oyun, son yıllarda Beyoğlu'na kazandırılan binalardan, Tünel'in istasyon binası olan Metrohan'da, mekâna özgü tasarlandı ve uyumlandı. Bu sayede oyun bulunduğu katın tüm köşelerine yayılma imkânı buluyor. Üç kanatlı oturma düzenine yerleşen izleyici hangi tarafta otururşa otursun sahneye tam olarak hakim olamıyor. Bunun bir dezavantaj olmadığını sezginin, duymanın, hayal etmenin bu oyunun doğası olduğunu belirtmek isterim.

Annemden Kalan Gül Ağacı Masanın Üzerinde Çaydanlık Beyaz Bir İz Bıraktı, gerçekle, kurguyla, rüyayla, kabusla, çatışmayla, yok oluşla, kendini doğurmakla, bağlarla, kopuşla, aileyle ilgili zengin bir metinsel kolaj olarak tarif edilebilir. Çetin'in katman katman oluşturduğu metin, sahnede Berkin'in rejisiyle yine katman katman çözülüyor. Bir yazarın yazı masasının kıyısından zihninin içine davet ediliyoruz. Bir metnin yaratılışına şahit olacağız. Kurgu içinde kurguya yolculuk edeceğiz ama yazar olarak karşımıza çıkan Berkin, varlığını hatırlatan müdahaleleriyle kurgu içindeki kurgudan bizi bir üst katmana çekip sonra geri bırakacak yol boyunca. Yazarın anlatısının ana aksını bir anne-kız hikâyesi oluşturuyor. Metrohan'da bir anda Nişantaşı'nda eski bir daire beliriyor karşımızda. Genç bir kadın, kafası, duyguları karışık. Ortada bir masa var, üstündeki örtünün açılmasıyla ara ara geçmişe gidip geri o ana dönecek. Gittiği yerde annesiyle karşılaşacak. Anne kız arasındaki çatışma alanı dil, ortak bir dil içerisinde ortak olunamayan bir dil ama bu. Kelimeler, sayfalar, kitaplardan bahsedilecek. Annesinin görmesini, sevgisini, onayını isteyen bir kız çocuğu olarak büyümek, ona benzemeye çalışarak -belki kötü- bir kopyasına dönüşmek. Alanında başarılı bir annenin kendini, amaçlarını gerçekleştirmek için tercih ettiği yolun gerisinde bıraktığı ebeveyn rolü. O evde, eşyalar arasında gerçekleşen hesaplaşmaların o ana sirayeti. Zaman zaman geçmişteki bir anın hayali, bazen dışarıdan gelen inşaat gürültüsü, bir eşyanın hikâyesi, bir komşunun yaklaşan adımları...

Hayatımızın yetişkinlik evresine geldiğimizde çocukluk travmalarımızın, kuramadığımız güvenli bağların, taşıdığımız kalp ağrılarının bir tezahürünü sunuyor bu oyun. Nergis Öztürk ile Ayşe Lebriz Berkem'in anne ve kız olarak, kıyafet tercihlerinden ilişkiye yaklaşımlarına kadar uyumu bu çatışmayı güçlü bir şekilde seyirciye aktarmasında etkisini büyütüyor. Hikâye yalnızca kişisel bir yıkımdan, dönüşümden ibaret değil. Üst kat komşusu, Okan Urun'un hayat verdiği sanatçı, bir sergi için hazırladığı dairesindeki duvarları yıkarken, diğer yandan kentsel dönüşüm kaynaklı inşaat sesleri gürültüyü çoğaltıyor. Bu yıkım fiziksel olarak sahnede de kendini sürdürüyor. Urun, sahnenin bir bölümünde kırdığı beton parçalarıyla oyunun devam eden oluşum sürecine etki ediyor. Gittikçe çözülen, çözüldükçe yığılan, yığıldıkça toparlanan hikâye sonunda fiziksel olarak da bir enstalasyona dönüşüyor. Oyun başladığında örtüsü kaldırılan o müze eve ait objeler yaşanmışlıklarına yenilerini ekleyerek bir köşede birikerek, inşaata dair parçalar bir köşede ufalanarak oyun sonunda ziyaret edilebilir bir sergiye dönüşüyor. Oyun birbirini takip eden süreçlerin bir toplamı. Çetin'in metni mekânla dönüşüyor, mekân oyunla dönüşüyor, sahne her temsilin ardından dönüşerek devam ediyor.

Dramaturjisi Noyan Ayturan'a, dekor tasarımı Merve Yörük'e, kostüm tasarımı Gül Sağer'e, ışık tasarımı ise Ayşe Sedef Ayter'e ait. Her biri alanında başarılı dokunuşlarla görsel dünyasını, anlatısını zenginleştiriyorlar oyunun. Metninden yönetimine, oyuncuların uyumundan tasarım fikirlerine hayranlık uyandıran bir bütün. Kurgu ile gerçeğin birbiri içine geçtiği, sezonun özgün, çağdaş ve iddialı yapımlarından biri Annemden Kalan Gül Ağacı Masanın Üzerinde Çaydanlık Beyaz Bir İz Bıraktı. Bazen bir eşyanın üzerinde bırakılan iz tüm hikâyenin kilidini açar. O kapıdan girmek için oyunu 12 ve 18 Aralık'ta Metrohan'da izleyebilirsiniz.

Gelecek programdan bu ay:

Prömiyerini geçtiğimiz haftalarda yapan ve izleyenlerden tam not alan T1 Yapım ve Gösteri Sanatları ve PMR Production'ın ortak yapımı, Şenay Gürler'in performansıyla sahneye taşınan Karşınızda Yalnız Kadın'a dikkatinizi çekerek başlamak isterim. Dario Fo'nun metninin çevirisini Füsun Demirel yaparken yönetmenliğini Tuğrul Tülek üstleniyor. Işık tasarımından koreografisine tiyatromuzun başarılı isimlerini bir araya getiren bu oyun, bir kadın anlatısı sunuyor. Ayağına ataerkil sistemin dolaştığı bir kadının hikâyesini. Hem Gürler'in performansı hem rejisiyle sezonun bilet bulması zor, başarılı yapımlarından biri olmaya aday. Karşınızda Yalnız Kadın'ı 7 Aralık'ta Baba Sahne'de, 20 Aralık'ta Fişekhane'de izleyebilirsiniz.

Genç yazar Olga Helen Bach'ın Shakespeare'in kült eserlerinden Titus Andronicus'unu bir uyarlamandan çok yeniden canlandırdığı oyunu Titus Kompleks, DasDas'ta 1 Aralık'ta prömiyer yapıyor. İzleyenlere acımasız ve uğursuz bir hikâye anlatacak bu oyunun metni Olga Helen Bach, Thomaspeter Goergen'e, çevirisi İlksen Başarır'a, yönetmenliği, sahne ve kostüm tasarımı Ersan Mondtag'a ait. Oyuncu kadrosunda ise Can Sipahi, Didem Balçın, Doğukan Polat, Elçin Afacan, Ferit Kaya, Mert Fırat, Onur Dilber yer alıyor. Titus Kompleks'i prömiyerinin ardından 2, 20 ve 21 Aralık tarihlerinde yine DasDas'ta izleyebilirsiniz.

Aralık ayının sonlarına doğru bizleri yazarı, yönetmeni ve oyuncularıyla adından sıkça söz ettirecek bir oyun bekliyor. Zorlu PSM ve TOY İstanbul'un yapımcılığını üstlendiği, yazar Nermin Yıldırım'ın Bavula Sığmayan adlı öykü kitabından uyarladığı, Hakan Emre Ünal'ın yönettiği, oyuncu kadrosu Melisa Sözen, Ülkü Duru ve Müfit Kayacan'dan oluşan Aile Yalanları, 20 Aralık'ta Zorlu PSM'de prömiyer yapacak. Bir çekirdek aile içerisinde aile fertlerinin gözünden, iletişimsizlik, aile olmak gibi meselelere farklı kapılar açmaya niyetli Aile Yalanları, prömiyerinin ardından sezon boyunca devam edecek.

Yarışma konseri Süreyya'da

Kadıköy Belediyesi'nin ülkenin sanat ve kültür hayatını zenginleştirmek, bu çerçevede çoksesli çağdaş Türk müziği alanında evrensel düzeyde müzik diliyle yazılmış müzik yaratıcılığını teşvik etmek ve böylece yerel çağdaş Türk oda müziği repertuvarına yeni eserler kazandırmak düşüncesiyle düzenlediği Ulusal Beste Yarışmaları'nın bu sene 7.'si gerçekleştiriliyor

Kadıköy Belediyesi Süreyya Operası Ulusal Beste Yarışması'nın final konseri her sene olduğu gibi bu yıl da Süreyya'da yapılacak. 4 Aralık Pazartesi akşamı saat 19:30'da yapılacak final konseri ve ödül töreninde, eserlerin ilk icrası, çağdaş müzik topluluğu Hezarfen Ensemble'ın Yaylı Çalgılar Dörtlüsü tarafından seslendirilecek. Türkiye'de modern müziğin ileriye taşınmasında rol oynayan ve Avrupa'daki festivallerde verdiği konserlerle uluslararası alanda tanınırlığını artıran topluluk, kemanda Özcan Ulucan ve İmge Tilif, viyolada Ulrich Mertin ve viyolonselde Ozan Tunca''dan oluşan bir ekiple sahnede olacak. Bu konserde dinlenecek olan Yaylı Çalgılar Dörtlüsü için yazılmış 4 eser, yarışma jürisi Cihat Aşkın, Oğuzhan Balcı, Turgay Erdener, Oğuzhan Kavruk, Özkan Manav ve Hasan Uçarsu tarafından finalde seslendirilmek üzere seçildi. Bu eserler aynı gece jüri tarafından değerlendirilerek derecelendirilecek.

Goncagül sahneye çıkıyor

Türk tiyatrosunun en önemli oyunlarından "Rumuz Goncagül", Kadıköy'de sahnelenecek

Türk tiyatrosunun önemli yazarlarından Oktay Arayıcı tarafından kaleme alınan tiyatro klasiği "Rumuz Goncagül", İstanbul Devlet Tiyatrosu tarafından aralık ayında İstanbul Kadıköy Belediyesi Süreyya Opera Sahnesi'nde seyircilerle buluşacak. Müzikli oyun, 70'li yılların sonlarında değişen sosyal yapının ve ekonomik hayatın etkisiyle adını, varlığını ve çaresizliğini çözmeye çalışan kadınların sıkışmışlığını çağdaş bir ortaoyunu dünyasından anlatıyor.Oyuncu kadrosunda Dilek Güven, Eylem Yıldız, Şebnem Bilgeer, Efe Erkekli, Duygu Gökhan, Erdoğan Aydemir, Engin Delice, Ahmet Dizdaroğlu, Uğur Keleş, Aydın Orak ve Buğra Kağan Kahraman'ın yer aldığı oyunun müzikleri ise Timur Selçuk imzasını taşıyor. Oyun 7, 8 ve 9 Aralık'ta izlenebilecek olan oyunun biletleri Biletinial'da satışta.

SİNEVİZYON

Kötülük Diye Bir Şey Yok

2022'de Drive My Car ile En İyi Uluslararası Film dalında Oscar kazanan Ryûsuke Hamaguchi'nin bu yeni filmi, eylülde büyük jüri ödülünü kazandığı Venedik Film Festivali'nde dünya prömiyerini yaptı. Ekolojik yıkımı merkezine alan politik gerilim, Tokyo'ya yakın bir dağ kasabasında yaşayan Takumi ile kızını izliyor. Ataları kuşaklar boyu doğanın düzeni ve döngüleriyle uyum ve sükûnet içinde yaşamlarını sürdüren Takumi, evlerine yakın bir arazide bir "glamping" tesisinin kurulacağını öğrenir. Yakındaki kentten bunalanların kaçacakları bir yer olarak sunulsa da bu mekânın hem kasabanın su kaynaklarını etkileyeceği hem de bölgenin ekolojik dengesini bozacağı ortaya çıkar. Kötülük Diye Bir Şey Yok, yönetmen Ryûsuke Hamaguchi ile filmin müziklerini de besteleyen müzisyen Eiko Ishibashi'nin iki ayaklı ortak projesinin bir parçasını oluşturuyor.

Kadıköy Sineması Haftalık Programı:
ÖLÜMLÜ DÜNYA: 11.15, 13.45, 16.15, 21.00
KÖTÜLÜK DİYE BİR ŞEY YOK: 16.15, 18.45
KIZIL GÖKYÜZÜ: 18.10
ÇOCUK VE BALIKÇIL: 13.50
BİR DÜŞÜŞÜN ANATOMİSİ: 11.00
KURU OTLAR ÜSTÜNE: 20.00
CLIMAX: 5 Aralık Salı 21.00
HAYAT: 6 Aralık Çarşamba 21.00

Adres: Bahariye Cad. No:25, Kadıköy
Tel: (0216) 337 74 00

Sinematek/Sinema Evi'nde bu hafta

Adres: Osmanağa Mah., Hasırcıbaşı Cad., Hasırcı Sok. No:16 | **İletişim:** sinematek@kadikoy.bel.tr | **Web:** sinematek.kadikoy.bel.tr | **Instagram:** @sinematekSinemaEvi

Kadıköy Belediyesi Sinematek/Sinema Evi'nin 21 Ocak tarihine kadar sürecek "60'larda Godard, Erden Kıral Toplu Gösterimi" sinemaseverleri bekliyor. Sinematek'te bu hafta izlenebilecek filmleri hazırladık

Hayatını Yaşamak (Vivre sa vie: Film en douze tableaux)

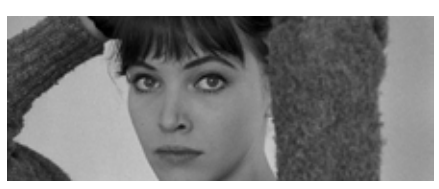
22 yaşındaki Nana Kleinfrankenheim aktris olma umuduyla eşi Paul ve küçük oğlunu terk eder. Plak dükkânında çalışmaya başlayan Nana geçinmekte zorlanmaktadır. Üstüne üstlük kirasını ödeyemediği için evinden de atılır. Bir gün kendisini seks işçisi zannederek yanına yaklaşan bir adamın bu yanlış anlamasını düzeltmez.

5 Aralık Salı
Saat:20.00
Yönetmen: Jean-Luc Godard
Senaryo: Marcel Sacotte, Jean-Luc Godard
Oyuncular: Anna Karina, Sady Rebbot, André S. Labarthe, Monique Messine, Guylaine Schlumberger
Fransa / 1962 / Fransızca / 85 dk. / Siyah Beyaz / Türkçe Altyazılı

Küçük Asker (Le petit soldat)

Asker kaçağı Bruno, Cezayir Savaşı döneminde Cenevre'ye sığınır ve aşırı sağcı bir terörist örgüte katılır. Örgüt ona radyo yorumcusu Palivoda'yı öldürmesini emreder. Ne var ki Bruno, aktivist Véronica'ya âşık olmuştur.

6 Aralık Çarşamba
Saat: 20.00
Yönetmen: Jean-Luc Godard
Senaryo: Jean-Luc Godard
Oyuncular: Anna Karina, Michel Subor, Henri-Jacques Huet, Paul Beauvais
Fransa / 1963 / Fransızca, Almanca / 88 dk. / Siyah Beyaz / Türkçe Altyazılı

Hakkari'de Bir Mevsim

Ferit Edgü'nün 1964'te er-öğretmen olarak görev aldığı Hakkâri'nin Pirkanis köyündeki deneyimini düşsel bir kurguyla anlattığı 1977 basımı romanı O, Onat Kutlar tarafından romanın ruhuna uygun biçimde senaryolaştırılıp 1982'de Erden Kıral tarafından beyazperdeye uyarlandı

7 Aralık Perşembe
Saat: 20.00
Yönetmen: Erden Kıral
Senaryo: Ferit Edgü (roman), Onat Kutlar
Oyuncular: Genco Erkal, Erkan Yücel, Şerif Sezer, Rana Cabbar, Erol Demiröz, Macit Koper, Zeynep Irgat, Berrin Koper
Türkiye, Batı Almanya / 1983 / Türkçe / 110 dk. / Renkli

Nefret (Le mépris)

Türkçeye Küçümseme adıyla çevrilen, 1954 tarihli Alberto Moravia romanı Il disprezzo'ya dayanıyor. Michel Piccoli'nin canlandırdığı yazar karakteri, Fritz Lang'ın yönettiği ama yapımcıların memnuniyetsizliği fakat doğunun yoksulluğunu, devletin zafiyetini gösterdiği gerekçesiyle uzun yıllar yasaklı kaldı. 1987'de gösterime girebilen film 1983'te Berlin Uluslararası Film Festivali'nde dört ödül kazandı.

8 Aralık Cuma
Saat:20.00
Yönetmen: Jean-Luc Godard
Senaryo: Alberto Moravia, Jean-Luc Godard
Oyuncular: Brigitte Bardot, Michel Piccoli, Jack Palance, Giorgia Moll, Fritz Lang
Fransa, İtalya / 1963 / Fransızca, İngilizce, Almanca, İtalyanca / 102 dk. / Renkli / Türkçe Altyazılı

KIZ BAŞINA yaparsın!

● **Leyla ALP**

“Kız başına yapamazsın” söylemini reddeden bir grup üniversite öğrencisi tarafından kurulan bir platform KızBaşına. Kurulduktan kısa bir süre sonra 24 ülkeden 46 üniversitenin katıldığı yarışmada dünyanın en etkili ve en başarılı üç kampanyası arasına girdi ve ikincilik ödülünü aldı.“Yaparsan kız başına yaparsın” diyerek yola çıkılan platformun bugün 5 bin gönüllüsü var. Yaratıcı sosyal medya paylaşımları, videoları ile milyonlara ulaşıyorlar.

KızBaşına Koordinatörü Ceren Erol ile platformun kurulma nedenlerini ve çalışmalarını konuştuk.

● KızBaşına nedir? Ne zaman ve nasıl oluşturuldu?

KızBaşına, 2017 senesinde ODTÜ Öğretim Görevlisi Yeşim Çaplı tarafından kurulmuş

Türkiye’de toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı şiddet türlerini ve nefret söylemini azaltmak amacıyla çalışan bir sivil toplum kuruluşudur. ODTÜ öğrencileri ile yaptıkları bir projenin Dünya birinciliği ödülü alması sonucunda, büyüyerek bir sivil toplum kuruluşu haline geldi. KızBaşına, adını “Kız başına yapamazsın” nefret söylemini reddederek oluşturduğu karşıt “Yaparsan kız başına yaparsın.” söyleminden alıyor. Şu anda 60’a yakın ekip arkadaşı ile çalışmalarına devam eden KızBaşına, kadınların güçlenmesi ve eşitlik için birçok farklı projeyi hayata geçirmeye devam ediyor.

● Ekip sadece kadınlardan mı oluşuyor?

Çok sık aldığımız bir soru :) Hayır. Ekibimiz, toplumsal cinsiyet eşitliği ilkesine bağlılık gösteren ve bu alandaki mücadeleye katkıda bulunmayı arzu eden çeşitli cinsiyetlerden bireylerden oluşuyor.

“Kız başına yapamazasın” söylemine inat kurulan KızBaşına platformu koordinatörü Ceren Erol “Kız başına yapamazsın.” söylemine her zaman kız başımıza yaparak cevap verdik. Projelerimiz, ödüllerimiz, başarılarımız ile her gün kız başımıza yapabileceklerimizi kanıtlamaya ve bütün kadınlara destek olmaya devam ediyoruz” diyor

“HAYALİMİZİN ÖTESİNDE ETKİLER ELDE ETTİK”

● Başlarken neyi hedefliyordunuz? Şimdi neredesiniz?

Kurulduğu günden beri KızBaşına’nın ana hedefi, toplumsal cinsiyet eşitsizliğine dayalı her türlü şiddetin önlenmesi, bu konuda toplumun bilinçlendirilmesi ve kadının güçlendirilmesidir. 2017’den bu yana pek çok farklı alanda gerçekleştirdiğimiz projelerimiz ile mücadeleye her geçen gün daha da katkı sağladığımıza inanıyoruz. Gerçekleştirdiğimiz projeler, sosyal medyamızın gücü ile birleşince gerçekten bu alanda hayalimizin ötesinde etkiler elde etmemizi sağladı, umuyoruz ki bu başarımız mücadeleye daha önemli katkılar sunarak büyüyecek.

● Başlarken “kız başına yapamazsınız” diyenler oldu mu? Nasıl yol aldınız?

“Kız başına yapamazsın’’ söylemine her zaman kız başımıza yaparak cevap verdik. Projelerimiz, ödüllerimiz, başarılarımız ile her gün kız başımıza yapabileceklerimizi kanıtlamaya ve bu yolda bütün kadınlara destek olmaya devam ediyoruz.

● Siz KızBaşına platformu ile birçok insanın bakış açısına etkide bulundunuz. KızBaşına sizin hayatınızda yani ekiptekilerin hayatında ve bakış açısında neleri değiştirdi?

KızBaşına ekibinde her zaman ekip arkadaşlarımızla konuştuğumuz konulardan birisi de bu. Biz burada gerçekten her gün başka bir sıkıntıyı ele alan çözümler üretmeye çalışıyoruz ama bir yanda da gerçekten burada gerçekleştirdiklerimiz kendi kişisel gelişimimize de büyük bir katkı sunuyor. Ekibimizdeki herkes burada öğrendikleri ile kendi kariyerlerine ve KızBaşına’ya çok güzel katkılar sunuyor. Kadınları ve genç kızları güçlendirmek, bizim de güçlenmemizi sağlıyor diyebiliriz. Birbirimizden destek alarak devam ettiğimiz bu mücadelede her bir adım bizlerin de kişisel gelişimine katkıda bulunuyor.

“ELALEM KAYGISI”

● Hedef kitleniz sadece kadınlar mı?

Hayır, hedef kitlemiz toplumdaki eşitsizliğe maruz bırakılan her bireyi kapsıyor. Toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda herkesin bilinçlendirilmesini hedefliyoruz çünkü biliyoruz ki hepimiz eşit olana kadar hiç birimiz eşit değiliz.

● Kadınlar neleri konuşmaktan çekinip, utanıyor? Ve niye?

Kadınlar, genellikle yaşadıkları her türlü şiddeti dile getirmekten korkuyor. Bunun en büyük sebepleri ise haklı olduğunu ispatlayamamaktan, tepki görmekten, toplumdaki ‘’hak etmişsindir, sen de aslında istemişsindir, sen aranmışsındır.’’ algısına maruz bırakılmaktan, tek başlarına olduklarını hissetmekten korkmaları. Türkiye ne yazık ki tabusu ve “elalem kaygısı”nın çok fazla olduğu bir ülke. Bu kadınların seslerini çıkarmalarını daha da zorlaştırıyor.

● KızBaşına’nın projeleri neler?

KızBaşına’nın hayata geçirdiği 30’dan fazla projesi var. Ülke genelinde QR kodları kullanarak ve yüzlerce kadının öldürülmesi hakkında genel nüfusu bilgilendirerek Türkiye’deki kadın cinayetlerine ilişkin farkındalığı artırmak için hayata geçirilen projemiz Dijital Karanfil, empati geliştirmeye odaklanarak Türkiye’deki kadınların deneyimlerine ışık tutan bir Sanal ve Artırılmış Gerçeklik projemiz, genç avukat kadınların atölye çalışmaları, seminerler ve eğitim faaliyetleriyle güçlendirildiği Geleceğin Lider Hukukçuları projemiz, hayatlarının bir döneminde fiziksel ya da sözlü şiddete maruz kalan kadınların seslerini duyurmak ve bu konuda farkındalık yaratmak amacıyla oluşturduğumuz Neden Sustum projemiz başta olmak üzere flört şiddeti, cinsel sağlık, barış ve güvenlik, sanat alanlarında olmak üzere pek çok projemiz var. Hepsinin detayları websitemizde yer alıyor.

EŞİTLİKÇİ DİL

● KızBaşına sesini daha çok sosyal medyadan duyuran bir platform. Sosyal medyadaki nefret söylemi ve eril dil ile ilgili neler düşünüyorsunuz?

KızBaşına olarak, sosyal medya üzerindeki nefret söylemi ve eril dilin toplumsal cinsiyet eşitliğine oldukça zarar verdiğini düşünüyoruz. Sosyal medyanın, farkındalık yaratma ve eşitlikçi bir dil kullanımını teşvik etme konusunda güçlü bir araç olduğuna inanıyoruz. Bu nedenle, biz KızBaşına olarak, sosyal medyada sesimizi duyururken, cinsiyetçi ve ayrımcı dilin yerine, herkesi kapsayan ve saygıya dayalı bir iletişim dili kullanmaya özen gösteriyoruz. Amacımız, toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı şiddet türlerini ve nefret söylemini azaltmak olduğu için, bu alanda farkındalık yaratmak ve pozitif değişiklikler yapmak için sosyal medyanın gücünden faydalanıyoruz.

● Şöyle bir eleştiri oluyor; kadına yönelik şiddete karşı olanlar, şiddet görmeyenler, şiddet gören kadınlara ulaşılamıyor. Bu konuda sizin fikriniz ne? Şiddete uğrayan kadınlar örneğin size ulaşabiliyor mu?

KızBaşına olarak, kadına yönelik şiddetle mücadelede en önemli adımlardan birinin, şiddet gören kadınların seslerini duyurabilmek ve onlara ulaşabilmek olduğunun bilincindeyiz. Bizim çalışmalarımız, şiddet mağdurlarının seslerini güçlendirmeye ve onlara gerekli destekleri sağlamaya odaklanıyor. Hayata geçirdiğimiz projelerimiz ile, şiddete uğrayan kadınların bize ulaşabilmesi için çeşitli kanallar ve destek mekanizmaları geliştirdik. Her kadına fiziksel olarak ulaşamıyor olsak da, bu noktada sosyal medyanın gücünden faydalanıyoruz ve elimizden geldiğinde fazla kadına ulaşmaya çabalıyoruz. Bu noktada sosyal medyaya ek olarak bahsettiğimiz kadınlara ulaşabilmek için yereldeki destekçilerimizden her zaman destek alıyoruz, bazen doğrudan kadına ulaşmak zor olabiliyor ancak onların gittiği merkezlere, kafelere bu bilgilendirici rehberlerimizi yerleştirerek onlara ulaşmanın gücünü her zaman göz önünde bulunduruyoruz.

● Kadınlara dayatılan pek çok standart ve kısıt var. Bizim aklımıza iş yaşamında cam tavan ya da kız başına gece sokağa çıkma geliyor. Başka neler var?

İş hayatı ve eğitimden sağlığa, aile içi rollerden fiziksel görünüşe kadar hayatın her alanında kadınlara dayatılan standartlar mevcut. Kadınların özellikle iş hayatında sesinin bastırılması, bedenleri üzerinden yapılan her zaman zayıf ve bakımlı olmaları gerektiği algısı, aileyi ayakta tutan ve idare eden ‘’yapıcı’’ kadın rolünün baskılanması bunların en yaygın örnekleri.

● 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü. Sizce kadına yönelik şiddetle mücadelede ne kadar yol aldık ?

Özellikle medya ve sivil toplum kuruluşlarının çalışmaları sayesinde kadına yönelik şiddet konusunda toplumdaki bilincin giderek arttığını söyleyebiliriz. Şiddet mağdurlarına yönelik sığınma evleri, psikolojik danışmanlık hizmetleri, hukuki destek gibi mekanizmalar bu alanda atılan adımlara örnek olarak gösterilebilir. Fakat maalesef ki, kadına yönelik şiddetle mücadelede yapılması gereken hala çok fazla şey var. Sosyal normların değişimi, eğitim sisteminin bu konuda daha etkin rol alması, yasal düzenlemelerin uygulanmasındaki tutarlılık ve mağdurlara sunulan destek hizmetlerinin iyileştirilmesi gibi alanlarda ilerleme sağlanması gerekiyor.

● Sizin projelerinize katılmak veya size destek vermek isteyenler size nasıl ulaşabilir?

KızBaşına websitesinde yer alan gönüllülük formumuzu doldurarak veya sosyal medya üzerinden duyurduğumuz açık ilanlarımızı takip ederek bize ulaşabilirler. Aynı zamanda websitemizde yer alan mail adresimiz üzerinden de bizimle iletişime geçebilirler. Eğer doğrudan açık bir ilandan geri dönüş alamasalar bile sosyal medyada paylaşımlarımızın altında verebilecekleri destekler bizlerin için çok kıymetli.

T.C. KADIKÖY İLÇESİ BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

Kadıköy Belediye Meclisinin 8. Seçim Dönemi, 5. Toplantı yılında yapacağı Aralık Ayı Toplantısı 04 Aralık 2023 Pazartesi günü başlayacaktır.

Aralık Ayı Toplantısının ilk birleşimi 04 Aralık 2023 Pazartesi günü, saat 11.00’da Kadıköy Belediyesi Meclis Binası, Meclis Salonunda yapılacağından Sayın Meclis Üyelerinin toplantıya teşriflerini rica ederim.

Şerdil Dara ODABAŞI
Belediye Başkanı

GÜNDEM

1. Plan ve Proje Müdürlüğünün, Kozyatağı Mahallesi 171 pafta, 1192 ada, 133 parsele ilişkin 1/1000 ölçekli Uygulama İmar planı değişikliği ile ilgili teklifi.
2. Plan ve Proje Müdürlüğünün, Caddebostan Mah. sınırları içerisinde kalan “Erenköy Camii Sokağı” isminin “Galip Paşa Cami Sokağı” olarak değiştirilmesine ilişkin tavsiye niteliğinde karar alınması ile ilgili teklifi.
3. Plan ve Proje Müdürlüğünün, Caddebostan Mah. sınırları içerisinde yer alan Demirağa Çıkmazı Sokağı’nın aksının mevcut halini koruyarak sokak isminin “ Demirağ Çıkmazı Sokağı” olarak değiştirilmesine ilişkin tavsiye niteliğinde karar alınması ile ilgili teklifi.
4. Plan ve Proje Müdürlüğünün,16.03.2023 onaylı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Plan Notu değişikliğine askı süresi içinde verilen itiraz dilekçeleri ile ilgili teklifi.
5. İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünün, Kadıköy Belediyesinde çalışmakta olan memur ve kadro karşılığı sözleşmeli personel için yetkisi bulunan sendika ile akdedilen toplu sözleşme süresi biteceğinden yeniden toplu sözleşme yapılabilmesi için Belediye Başkanına yetki verilmesi ile ilgili teklifi.
6. Emlak ve İstimlak Müdürlüğünün, Kadıköy Hasanpaşa Mah. 556 ada, 2-3-6 parseller ile 558 ada, 1-2 ve 5 parselleri kapsayan alanın kira bedellerinin KASDAŞ Kadıköy Sağlık Turizm Eğitim Çevre Temizliği Otopark Hizmetleri İnşaat Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.’ne 5 yıl süreyle sermaye artışı olarak verilmesi için Belediye Başkanına yetki verilmesi ile ilgili teklifi.
7. Strateji Geliştirme ve Dış İlişkiler Müdürlüğünün, 2023 yılı Gider Bütçesinde müdürlükler arası ödenek aktarması yapılması ile ilgili teklifi.
8. Mali Hizmetler Müdürlüğünün, 2024 Mali Yılı Bütçesinde uygulanacak “Kadıköy Belediyesi yetki alanındaki yerlerde yapılacak olan ilan ve reklam faaliyetlerinden alınacak asma tahsis ve bakım ücreti” tarifesi ile ilgili teklifi.

Kadınlar, şiddete karşı sokaktaydı

İSTANBUL SÖZLEŞMESİ BİZİM

● Türker ARSLAN

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde kadınlar, kadına yönelik şiddetle mücadele ve eşitlik talebiyle Mecidiyeköy ve Kadıköy'de bir araya geldi

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde kadınlar, kadına yönelik şiddetle mücadele ve eşitlik talebiyle Mecidiyeköy ve Kadıköy'de bir araya geldi

Kadın örgütlerinin çağrısıyla saat 14.00'da Süreyya Operası önünde toplanan kadınlar "Kadınlar için 6284" ve "Kadınlar İşe, Çocuklar Kreşe", "Asla yalnız yürümeyeceksin", "Laiklikten ve özgürlüğümüzden asla vazgeçmeyeceğiz", "Filistin halkı yalnız değildir" ve "Yaşasın örgütlü mücadelemiz" sloganlarıyla Kadıköy İskelesi'ne yürüdü.

"ASLA YALNIZ YÜRÜMEYECEKSİN"

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu Genel Sekreteri Fidan Ataselim, "Bu siyasi iktidar 'Anayasa'nın din ve inanç maddesini değiştireceğim' dedi. Hayatımızı daraltmaya, özgürlüklerimizi kısıtlamaya, laikliği ortadan kaldırmaya çalışıyorlar. Biz kadınların özgürlüğü için, LGBTQIA+'ların eşitliği için, çocukların geleceği için asla laiklikten vazgeçmeyeceğiz" dedi. Ataselim, "Korkma, eşit ve özgür yaşayacağız. Korkma, intihar denileni asla şüpheli bırakmayacağız, mutlaka kadın cinayetlerini durduracağız. Korkma, Kadın Meclisleri var, asla yalnız değilsin ve yalnız yürümeyeceksin" diye konuştu.

KADIKÖY'DE DE EYLEM VARDI

Kadınların İstanbul'daki ikinci buluşma noktası ise 26 Kasım Pazartesi günü Kadıköy oldu.

Yeni yıl özel Kadın Emeği Pazarı Kadıköy'de

Yeni yıl konseptli Kadın Emeği Pazarı Kadıköy'de açıldı. 40 standın yer aldığı pazar 31 Aralık'a kadar açık

● Simge KANSU

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve İstanbul Gönüllüleri tarafından Kadıköy sahilinde yeni yıl özel Kadın Emeği Pazarı kuruldu. Pazar, 28 Kasım – 31 Aralık tarihleri arasında her gün 11:00–21:00 saatlerinde ziyaret edilebilecek.

Yeni yıl özel konseptli Kadın Emeği Pazarı'nın son hazırlıkları 27 Kasım Pazartesi gecesi tamamlandı ve 28 Kasım Salı sabahı açılışını yaptı. Toplamda 40 standın bulunduğu pazar, yılbaşına kadar ziyaretçilerini bekliyor olacak.

Kadın Emeği Pazarı aynı zamanda çeşitli konserlere ve atölyelere de ev sahipliği yapıyor. Hem çocuklara hem de yetişkinlere yönelik etkinlik takvimi şöyle:

- 2 Aralık Cumartesi 17:00–19:00 Yeni Yıl Süsü Hazırlama Atölyesi Clown Show (Çocuk etkinliği)
- 2 Aralık Cumartesi 19:00–20:00 Kabasakal (Konser)
- 3 Aralık Pazar 17:00–19:00 Şapka Yapım Atölyesi Tahta Bacak (Çocuk etkinliği)
- 3 Aralık Pazar 19:00–20:00 Huri Alen (Konser)
- 6 Aralık Çarşamba 19:00–20:00 Neslihan Avcı (Konser)
- 9 Aralık Cumartesi 17:00–19:00 Mutlu Yıllar Çerçeve Yapımı Clown Show (Çocuk etkinliği)
- 9 Aralık Cumartesi 19:00–20:00 Hi-Jazz (Konser)
- 10 Aralık Pazar Yılbaşı Temalı Çanta Boyama Pandomim (Çocuk etkinliği)
- 10 Aralık Pazar 19:00–20:00 Özge Erken & Onur Tüzün (Konser)
- 13 Aralık Çarşamba 19:00–20:00 İlter (Konser)
- 16 Aralık Cumartesi 17:00–19:00 Kardan Adam Yapım Atölyesi Clown Show (Çocuk etkinliği)
- 16 Aralık Cumartesi 19:00–20:00 Gabriel Meidinger Manouche Trie (Konser)
- 17 Aralık Pazar 17:00–19:00 Yeni Yıl Süsü Hazırlama Atölyesi (Çocuk atölyesi)
- 17 Aralık Pazar 19:00–20:00 Miray Gedikli (Konser)
- 20 Aralık Çarşamba 19:00–20:00 Jazzlayalım (Konser)
- 23 Aralık Cumartesi 17:00–19:00 Origami Atölyesi ve Tahta Bacak Gösterisi (Çocuk etkinliği)
- 23 Aralık Cumartesi 19:00–20:00 Gökay Çengel Duo (Konser)
- 24 Aralık Pazar 17:00–19:00 Takı Tasarımı Pandomim (Çocuk etkinliği)
- 24 Aralık Pazar 19:00–20:00 Duse Band (Konser)
- 27 Aralık Çarşamba 19:00–20:00 Özge Estekin (Konser)
- 30 Aralık Cumartesi 17:00–19:00 Çim Adam Yapımı ve Tahta Bacak Gösterisi (Çocuk etkinliği)
- 30 Aralık Cumartesi 19:00–20:00 Ayça Akkın (Konser)
- 31 Aralık Pazar 17:00–19:00 Ebru Atölyesi ve Jonglör Gösterisi (Çocuk etkinliği)
- 31 Aralık Pazar 19:00–20:00 Murat Yüksel Blues Band (Konser)

KADIN EMEĞİ PROJESİ

Kadın Emeği Projesi, el emeği ile üreten kadınların ekonomi içerisinde aktif rol almasını desteklemek ve sürdürülebilir kadın girişimciliğine katkıda bulunmak amacıyla ilk olarak 14 Aralık 2020 tarihinde hayata geçirildi. Kadınların el emeği, göz nuru ürünlerinin satışının yapıldığı pazarlar İstanbul'un çeşitli ilçelerinde kuruluyor. Kadın Emeği pazarı Kadıköy'de geçtiğimiz sene Suadiye'de kurulmuştu.

Kadınlar, kadınlara yönelik *şiddete karşı pedal çevirdi*

● Türker ARSLAN

Bisikletli kadın dayanışma grubu Zincir Kıran Kadınlar, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde bir araya gelip, kadınlara yönelik uygulanan şiddete dikkat çekmek için pedal çevirdi. Bostancı İskelesi'nde buluşan bisikletli kadınlar, 'daha güçlü ve daha özgür kadınlar için' mottosu ile şiddetin her türlüsünü, sahil yolundaki bisiklet yolunda pedal çevirerek lanetledi. Onlarca bisikletli kadının katıldığı sürüş Maltepe'de sona erdi.

Gazhane'yi kurtaran kadın; bakkal Sevgi

Hasanpaşa Mahallesi'nin çocukları mahalle bakkalının önünde/90'lı yıllar

Tarihi Hasanpaşa Gazhanesi'ni yıkılmaktan kurtaran kolektif mücadelenin fitilini ateşleyen kişinin, mahallenin bakkalı Sevgi Büyükşahan olduğunu biliyor muydunuz?

Sevgi Büyükşahan, Gazhane Şenliği'nde gönüllüler ile/Ekim2023

● **Gökçe UYGUN**

Okurlarımız bilirler Hasanpaşa Gazhanesi yıllardır gazetemizin gündemindedir. Cumhuriyet'ten bile eski olan bu endüstri mirasını pek çok kez türlü vesilelerle sayfalarımıza taşıdık. Bu haberlerin son 13 yılında ise benim imzam var; zira ben de gazhanenin mahallesi Hasanpaşa'nın bir sakiniyim. Gazhaneyle ilgili pek çok haber yaptım ama Sevgi Büyükşahan'ın adını hiç duymamıştım. Ta ki geçenlerde Gazhane Çevre Gönüllüleri'nin gazhanede düzenlediği şenliğin çağrısını okuyana dek. Metinde, "… mahallenin bakkalı Sevgi Büyükşahan'ın başlattığı imza kampanyası ile mahalleliyi bir araya getirdi. Bu endüstri mirası, 29 yıl boyunca bu mirasın "gaz soluyan" emekçilerinin çoğunluğu oluşturduğu mahallelinin katılımıyla ve onların içinden örgütlenen Gazhane Çevre Gönüllüleri'nin çabasıyla bugün bu noktaya geldi. Ve bu mücadelenin sonucunda İstanbul gibi rantı yüksek bir metropolde, muadilleri sermayeye devredilmişken Hasanpaşa Gazhanesi halkın mücadelesiyle yine halkın oldu." deniliyordu. Hiç vakit kaybetmeden Sevgi bakkalı aradım ve kendisiyle gazhanede buluşarak gazhaneyi konuştuk.

İLK İMZALAR TOPLANIYOR

Sevgi hanım ve ailesi 79'da Urfa'dan İstanbul'a göç etmişler. Şehirdeki durakları ise Hasanpaşa olmuş. O günleri şöyle anlatıyor: "Alibey sokakta oturuyorduk. Babamın bakkalı vardı. Orada abimle beraber duruyorduk. Bu mahallede büyüdüm. Bizim bakkal mahallelinin buluşma noktasıydı. Bakkalımıza gelenleri müşteri değil arkadaş gibi görürdük. Sıcak bir ilişkimiz vardı. Mesela hadi gelin mahalleyi süpürelim dediğimde, kimse de ben gelmem demezdi. El birliğiyle sokaklarımızı temizlerdik. Tam bir mahalle ruhu vardı."

Sevgi hanım, gazhane fabrikasının yanı başında yaşamını sürdürmüş yıllarca. O günlerden hatırladığı fabrikanın yaydığı is ve gürültü. "Hatta bir keresinde büyük bir patlama olmuştu da evlerin camları filan kırılmıştı" diye anımsıyor. Gel zaman git zaman takvimler 93 senesini gösterdiğinde Hasanpaşa Gazhanesi'nde üretim durmuş. Ondan sonra da burası tam bir mezbelelik halini almış. Pek çok mahalleli gibi bundan rahatsız olan Sevgi hanım ise, şikayet etmek yerine elini taşın altına koymaya karar vermiş ve imza toplama fikrini ortaya atmış: "Hasanpaşa, belediyenin arka bahçesi oldu hep maalesef. Arka bahçeler yaz geldiğinde temizlenir filan ama burada öyle bir durum da yok. Gazhanenin alanı park olsun. Çünkü bizim Hasanpaşamızda çocuklarımızın oynayacağı, mahallelinin soluklanabileceği park yoktu. İmza metnini hazırladım, mahalleliye imzalatmaya başladım. Bakkala gelen giden herkes imzalıyordu. Hatta mahallenin çocuklarının ellerine kağıtları verdim, kapı kapı dolaşıp imza topladılar. Çocuklar arasında tatlı bir rekabet oluştu, kimin daha çok toplayacak diye."

Böylelikle 3 ayda 2 bine yakın imza toplanmış. Sevgi hanım da bunları Kadıköy Belediyesi'ne teslim etmiş. Tam da o günlerde, dönemin Kadıköy Belediyesi Başkan Yardımcısı mimar Levent Ersun'un başvurusuyla gazhanenin İstanbul 2 numaralı Koruma Kurulu kararıyla önemli bir endüstriyel yapı olduğu için koruma altına alındığını öğrenmiş. Daha sonra mahalleye taşınan bir komşu vesilesiyle de, o günlerde temeli atılan Gazhane Çevre Gönüllüleri ile tanışmış. Sevgi bakkalın topladığı imzalara yenileri eklenerek 10 bin imzaya ulaşmışlar ve artık birlikte mücadele etmeye başlamışlar.

MUTLU VE GURURLU

Ve bugün, yıllar süren bu kolektif mücadelenin meyvesi olarak burası Müze Gazhane adıyla kamusal bir alan halinde. Peki Sevgi hanım nasıl hissediyor? "Böyle bir şeye vesile olmaktan dolayı mutlu ve gururluyum." diye başlıyor hislerini anlatmaya ve devam ediyor: "Çocuklar burada oynuyorlar, bisiklet biniyorlar, kaykay kullanıyorlar. Gençler kütüphaneden yararlanıyorlar. Ebeveynlerin de aklı çocuklarında kalmıyor, çünkü biliyorlar ki yakındalar. Yaşlılarımız burada soluklanıyor. İçedönük mahallemizin çehresi değişti. Mesela katlanır sandalye kültürü oluştu. Sandalyesini kapan buraya geliyor. İster çayını içiyor, ister sohbetini yapıyor, ister piknik yapıp, isterse de buradaki ücretsiz etkinliklere katılıyor. Konser, sinema, sergi gibi kültürel etkinliklerin hepsi ayağımıza kadar geliyor. Bu mahallemiz adına çok güzel bir şey. Maddi sebeplerle ya da yaşlılıktan zor yürüdüğü için Kadıköy'e inemeyen mahalleli burada sosyalleşiyor.

"YÖNETİMDE OLMALIYIZ"

Ancak Sevgi hanımın rahatsız olduğu bir konu var ki onu da şöyle aktarıyor: "Demin dediğim gibi bizim mahalleli olarak buradan başka gidecek bir yerimiz yok. Akşamları tam işten geliyoruz, burada oturup biraz hava alacağız, saat 22.00 dedi mi, bize kalkın diyorlar. Konser olduğu günler mesela, daha sanatçı sahneden inmeden anons yapıyorlar, görevliler gezmeye başlıyor, bizi kovar gibi davranıyorlar. Bu çok çirkin bir şey, ağırıma gidiyor. Özellikle yaz aylarında buranın gece 12'ye kadar açık kalması lazım. Gerçekten mahallenin ihtiyacı var buna. O nedenle biz buranın yönetiminde de olmak istiyoruz. Buraya sahip çıkmalıyız. Mahalledekilere de diyorum, şimdi siz buraya sahip çıkmazsanız, ilerde buraya ancak bilet alarak girersiniz…"

Eski İstanbullular suya nasıl ulaşırdı?

Su sıkıntısı yaşadığımız şu günlerde, geçmişte de sınırlı su temini imkanına sahip bir imparatorluk başkenti olan İstanbul'un suya ulaşma öyküsünü günümüz insanına anlatan akademisyen Kerim Altuğ, "İstanbul'un geçmişi, geleceği de aydınlatıyor. Gelecekte yağmur suyu hasadı ön plana çıkacaktır. Artık yeni binalarda apartman sarnıçları söz konusu olacak belki." dedi

● **Gökçe UYGUN**

Tarihi Antik Roma Dönemi'ne kadar uzanan Kurşunlugerme Su Kemeri, yüzyıllar boyunca İstanbul'a su taşıyan kemerlerden biri olmuş.

Marmara Mimarlık Günleri serisi, 15 Kasım, Çarşamba akşamı Tasarım Atölyesi Kadıköy'de başladı. Açılışta konuşan mimar Levent Arıdağ, "Marmara Mimarlık Günleri'nin amacı; yaratıcı düşünce ve pratikler için, farklı disiplinleri bir araya getirmek ve fikir alış-verişinde bulunarak mimarlık ortamına katkı sağlamak. İçinde yaşadığımız sorunlara mimari açıdan, farklı bir gözle bakmak, farklı çözüm önerilerini tartışmak üzere ayda bir kere Çarşamba günleri biraraya geleceğiz." dedi.

Marmara Mimarlık Günleri ilk etkinliğinde konuk, arkeolog ve mimarlık tarihçisi Dr. Kerim Altuğ oldu. Doktora konusu Bizans sarnıçları olan Altuğ, "Bizans Dönemi'nde İstanbul'un Su Yönetimi: İsale Hatları ve Sarnıçlar" başlıklı bir sunum yaptı. Su sıkıntısı yaşadığımız şu günlerde, geçmişte de sınırlı su temini imkanına sahip İstanbul'un suya ulaşma öyküsünü anlatan Altuğ, "Olağanüstü mühendislik başarısı örnekleri olan Bizans dönemi sarnıç ve su kemerleri, günümüz kentlilerine bir imparatorluk başkentine su teminini sağlayan önemli veriler olarak hala varlıklarını koruyorlar." ifadesini kullandı.

KHALKEDON TAŞLARIYLA VALENS KEMERİ

İstanbul'da Tarihi Yarımada'nın geçmişte de su açısından elverişsiz olduğunu, tatlı su olarak kuyu suları ve biriktirme suları kullanıldığını söyleyen Dr. Altuğ, ilk isale hatlarının M.S. 2. yüzyılda inşa edilmesiyle birlikte Belgrad Ormanı'ndan kent içine su aktarıldığını kaydetti. O zamandan sonra şehirde yapılan diğer isale hatları ve su kemerleriyle ilgili detaylı bilgiler veren Kerim Altuğ, şehir içindeki en eski su kemerinin Fatih'teki Bozdoğan Kemeri (Valens) olduğunu, hatta bu kemerin inşasında Khalkedon (Kadıköy) surlarının sökülüp kullanıldığı söylentisini aktardı. (Bir başka söylenceye göre de; Roma İmparatoru Valens'e karşı ayaklanan Procopius kenti ele geçirip yerleşince, imparator önce kente saldırıp ele geçirmiş sonra da Khalkedon'u cezalandırmak için surlarını yıktırmış ve bu surların taşları ile Valens Su Yolu'nu yaptırmış.)

Dr. Altuğ, "Bu su yollarına büyük önem verilirdi o zamanlar. Kanunnamede yer alan bir hükme göre, eğer bir çiftlik sahibi suyu kendi çitliğine doğru yönlendirirse, ceza olarak tüm malvarlığı hazineye devredilirdi. Ayrıca su yollarının yakınında hayvan otlatma yasaktı, yapılaşma olmazdı, hatta ağaç dikmek bile yasaktı. Bu su yollarının bakımı da çok mühimdi. Bu bakımın kesintisiz olması için bakım görevlileri ellerinde özel bir mühür taşırdı ki bir başkası onlara başka iş vermesin, sadece su yollarıyla ilgilensinler. Bu görevlilerden biri ölünce de iş aksamasın diye hemen yerine bir başkası ikame edilirdi." dedi.

200 SARNIÇ VAR

Altuğ, bugün İstanbul genelinde varlığı bilinen 200 sarnıç olduğunu ancak geçmişte binlercesinin bulunduğunu belirterek, "Antik Romalılar sarnıç inşasında oldukça bilge ve yetkindiler. Sismik hareketleri düşünerek, depreme karşı dayanıklı inşa etmişler sarnıçları." yorumunu yaptı.

APARTMAN SARNIÇLARI

Sunumun sonunda katılımcılardan gelen soruları da yanıtlayan Dr. Kerim Altuğ, eski Kadıköy'de su ihtiyacının nasıl karşılandığına dair bir soruya, şu yanıtı verdi:

"Khalkedon'un arkeolojisine dair bilgiler yakın tarihe kadar oldukça sınırlıydı. Kadıköy'ün prehistoryasına ilişkin bilgilerimiz var. Mesela Fikirtepe Höyüğü bilinirdi ki o da kentsel dönüşümden sonra yok oldu maalesef. 1960'lardan itibaren Hasanpaşa Gazhane'sine uzanan bölümün Roma Nekropolü olduğu, Altıyol'daki lahitler gibi bilinen konular var. Haydarpaşa Garı'ndaki kazılar sayesinde buranın antik dönem ve Bizans dönemine dair arkeolojisi hakkındaki bilgilerimiz son derece arttı. Bu bilgiler henüz akademik yayın halini almadığı için şuan net bir şey söyleyemiyorum ancak şunu diyebilirim ki Khalkedon'da ciddi bir kentsel geçmiş olduğu anlaşıldı. Bugüne dek bu yaka hep geçiştirilmişti. Karşıda Bizans varken burası pek önemsenmezdi. Şimdilerde Kadıköy'deki kentsel dönüşüm çalışmaları esnasında da bazı apartmanların altında ilginç bulgulara rastlıyoruz. Yakın zamanda su ile ilgili beni en çok etkileyen ilginç bilgiler Fenerbahçe-Kalamış civarından geldi. Marinanın arka tarafında kentsel dönüşümle yıkılan apartmanların bazılarının altlarında tonozlu galeriler gibi ilginç yapılar ortaya çıktı. Hatta mesela bir apartmanın zeminden devasa bir sarnıç bulundu. Mahalle sakinleri kentlilik bilincine sahip kişiler oldukları için orası koruma altına alındı. Su sorunun çözümünde kentsel dönüşüm alternatif yaratabilir. Gelecekte yağmur suyu hasadı ön plana çıkacaktır. Artık yeni binalarda apartman sarnıçları söz konusu olacak belki. İstanbul'un geçmişi, geleceğe de yol gösteriyor."

GazeteKadıköy
Haftalık süreli yerel gazete

Kadıköy Belediyesi ve Kadıköylüler adına
Sahibi Kadıköy Belediye Başkanı
Av. Şerdil Dara ODABAŞI

YAYIN KURULU
Dinç Çoban, Serkan TAŞKENT, Leyla ALP

Genel Yayın Yönetmeni
Yüksel KOÇ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Serkan TAŞKENT

Sayfa Tasarımı
Sinem HAMARAT – Tuncay TAPAR

Haber Merkezi
Gökçe UYGUN – Erhan DEMİRTAŞ

Reklam Servisi
Özge ÖZVEREN MUSLU

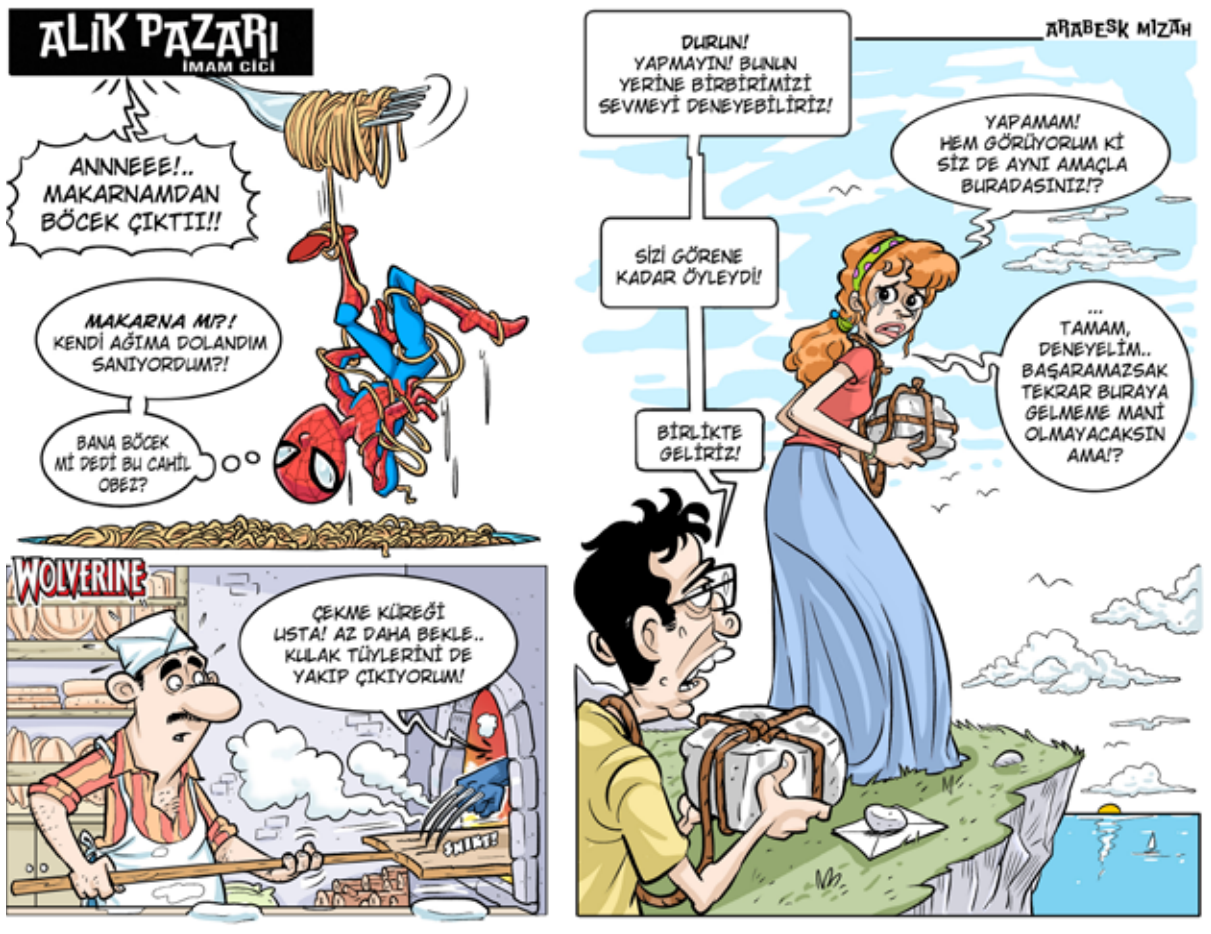
Reklam: (216) 345 82 02

Adres: Hasanpaşa Mahallesi Sarayardı Caddesi Khalkedon İş Merkezi No: 98 Kadıköy
Tel: (216) 348 70 60
İlan/Reklam: (216) 345 82 02

www.gazetekadikoy.com.tr
www.facebook.com/gazetekadikoy
www.twitter.com/gazetekadikoy
E-posta: gazetekadikoy@gmail.com
Dağıtım: Mehmet Gündoğdu (0532) 727 0107

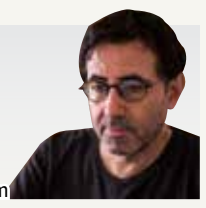
Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No:11 A/21 Yenibosna / İSTANBUL Tel: (212) 454 30 00

Gazetemizde yayınlanan yazıların yasal sorumluluğu yazı sahibine aittir.

Bana biraz Blues ver

MURAT BEŞER
muratbeser034@gmail.com

Yıl 1936... Bundan tam 86 yıl önce blues müziğinin en gizemli isimlerinden biri olan gitarcı-şarkıcı Robert Johnson, San Antonio'da ilk plak kayıtlarını yaptığında, kısacık sürecek gizemli ömrünün gelecekte neleri etkisi altına alacağı konusunda ne kendisinin ne de kendisini tanıyan bir avuç insanın hiçbir öngörüsü yoktu.

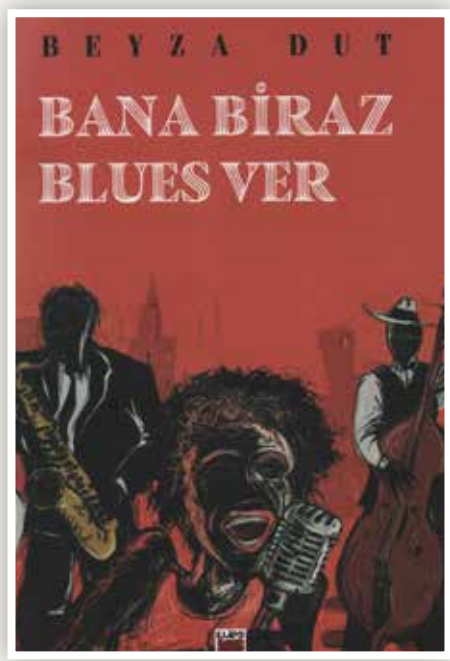
1986 yılında Rolling Stone dergisinde bilinen tek fotoğrafı yayınlanana kadar, neye benzediğini bilen pek insan bile yoktu. Hakkında melekten şeytana kadar uzanan sayısız rivayet bulunuyordu. Blues araştırmacıları bile bu konuda kesin konuşmaktan kaçınıyordu. Kimileri pamuk tarlalarında gitar çalan utangaç bir delikanlıyı anımsayan şahitleri gösteriyor, kimileri yalnızlığı seven münzevi karakterli biri olduğundan, kimileri de geveze, şık giyimli ve kalabalıklardan hoşlanan sosyal bir adamdan bahsediyordu. Ancak kesin olan tek şey vardı ki, o da Modern Blues'un büyükbabası lakaplı Johnson'ın, toplamda kaydettiği 29 şarkı ile kendinden sonraki müziği ve müzisyenleri şekillendirdiği idi; Eric Clapton'dan Rolling Stones'a, Johnny Winter'dan George Thorogood'a...

Johnson sadece müzisyenlere yön vermekle kalmamış; halen sayısız insanın çalışmalarına da ilhan veriyor. Örneğin Beyza Dut'un "Bana Biraz Blues Ver" adını taşıyan kitabı, Johnson hakkında bir rivayetle açılıyor:

"Efsaneye göre Robert Johnson kavşağa gitti ve orada şeytanla bir anlaşma yaptı. Kendisine gitar çalmayı öğretmesi karşılığında ona ruhunu satacaktı."

***

"Bana Biraz Blues Ver", Beyza Dut'un ilk kitabı. Uluslararası İlişkiler lisans eğitiminin ardından, İstanbul Üniversitesi, Türk-Alman ortaklığı kapsamındaki Uluslararası Medya Çalışmaları Yüksek Lisans programından mezun olmuş Beyza. 2021 yılında Ankara Üniversitesi tarafından gerçekleştirilen "İletişim ve Ötesi: Lisansüstü İletişim Çalışmaları" sempozyumunda bildiri sunmuş; Transnational Press London tarafından yayınlanan Migration Series adlı kitap dizisinde, Eğitim Yayınevi, İletişim ve Medya Alanında Uluslararası Araştırmalar IV serisinde ve Ege Üniversitesi akademik yayınlarında bilimsel makaleler ile yer almış.

Araştırmacı, proje yazarı ve editör olarak iş tecrübelerinin yanı sıra, tiyatro temel eğitimi alan Beyza, "Biz İstanbul'u Ne Yapacağız?" ve "Martıların Bitmemiş Filmi" adlı göç ve kadın temalı tiyatro oyunlarının yazarlığını, koordinatörlüğünü ve oyunculuğunu yapmış. Suriye meselesinin insani boyutuna yönelik aktif saha çalışmaları, röportajlar ve sahne gösterileri de gerçekleştiren Beyza, dilbilim ve kültürel çalışmalar ile ilgilenmekte; Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik Anabilim dalında, gazetecilik doktora öğrencisi.

Bu kadar kalabalık bir meşgale listesi arasında tutkularını ve zevklerini de ihmal etmemiş Beyza; müzik konusuna da el atarak, elimizdeki Elips Yayınları tarafından basılan kitabı yazmış.

***

Kitabın kapısını doğrudan blues ile açmamış Beyza. Blues'u sadece müzikal bir tarz olarak işlemekle yetinmemiş, kazdıkça derinleşen bir mesele olarak tarihsel ve toplumsal köklerine, hatta genel olarak müziğin tanımına kadar inmiş, ancak her şeyi tadında bir kısalıkla ele alarak ana gündem maddesine ulaşmış. Bu işi altında kalacağı bir yüke dönüştürmeden kısa yollarını akıllıca kullanmış, işin başında çizdiği yöntem, disiplin ve çerçeveden çıkmamış. Ortaya çıkacak işin içerik bakımından hiçbir zaman tamamlanamayacağına (her zaman tamamlanmaya ve katkıya açık bir kültür olduğuna) olan inançla, eksikliklerinin bilinciyle, çorbada tuzu olsun isteyen bir sempatizan ruhuyla yazmış, ama bir akademisyen olduğunu da unutmadan...

Blues müziğinin The Beatles'tan Jimi Hendrix'e kadar daha sonra kimleri nasıl etkilediğine değinmiş. Sonunda 3-4 sayfacık da olsa, memleketimizde blues müziğin haline, geçmişine değinmeyi ihmal etmemiş.

Dilimizde ulaşabildiği tüm kaynakları taramış, ama yetinmeyerek bazı yabancı kaynaklardan da faydalanmış; geniş bir kaynakça havuzu oluşturmuş. Yazacaklarıyla blues müziğine ilgi duyanları bilgilendirme misyonunun yanına, yazarken kendini eğitme vazifesini de eklemiş.

"Bana Biraz Blues Ver", güzel bir el kitabı mahiyetinde; ilgi duyan herkesin okuyabileceği netlikte ve temizlikte bir başvuru kaynağı. Hele bir de Türkçe'de müzik kütüphanemizin zayıflığı düşünüldüğünde...

Coşkun Karademir:
"Farklı isimlerle farklı işler yapıyorum"

FOTOĞRAFLAR: Murat ARIK

● Leyla ALP

Uluslararası ödüllü müzisyen ve enstrümanist Coşkun Karademir. Buray'ın türkü söylediğini onunla gördük. Ceylan Ertem onun bestelerine söz yazıp söyledi. Farklı müzisyenlerle dost meclisi konserleri veriyor. Ve her seferinde dinleyicisini şaşırtmayı başarıyor. Birbirinden farklı tarzları Anadolu'nun müziği ve bağlaması ile buluşturan ve farklı bir müzik sentezi olan Karademir ile müzik yolculuğunu konuştuk

● Önce sizi takip eden herkesin merak ettiği sorudan başlayalım birbirinden çok farklı tarzları, Anadolu'nun müziği ve kopuzuyla buluşturma fikri nasıl doğdu?

Müziğin evrensel bir bağ olduğuna inanıyorum ezelden beri. Elimizde tuttuğumuz enstrümanın ve içinde var olduğumuz türün, ötedekine temas edip, aynı duygularda hizalanabilmemize nasıl vesile olduğunu çok uzun zaman önce keşfetmiştim. Bu farkındalık, beni daha çok temas etmeye ve bu temaslardan da beslenmeye götürdü. Bir zaman sonra en keyif aldığım yolculuk bu oldu ve üretimlerimi, konserlerimi, hatta kariyerimi bile ciddi anlamda etkiledi. Özetle, doğal bir süreçti ve benden gayrı değildi. Zaten insan ne ise, içinden gelen de odur. Yaşantımın içinde, farklı insan profillerine temastan tutun, başka kültürlerden edindiğim dostluklara da bakılırsa, aslında konfor alanından çıkıp keşif üzere bir yol yürümek bizatihi ben demekti ve müziğim de bana uyumlandı…

● Peki kopuz ile sazla nasıl tanıştınız? Nerede nasıl başladı hikâyeniz?

Kopuz, aslında hikâyemin çok sonrasında dahil oldu hayatıma. Bağlama ise 7-8 yaşlarımdan beri elimde olan bir enstrümandı ve sanırım ölene kadar da bu değişmeyecek. Kopuz, form itibariyle bağlama ailesine ait olduğu için, diğer bağlama boyutları ve tınılarına yoğunlaştığım dönemlerde kopuzu da keşfetmiştim. Bu da sanırım lise dönemlerime denk geliyor. Daha sonra, her müzisyenin muradı gibi, benim de kendi tınımı aradığım dönemler yine kopuz ile başladı ve bir yerden sonra kendimce aradığımı yine kopuz ile buldum. O günden beri ürettiğim her şey bu arayışın eseridir…

"NE YAPIYORSAK EMEKTEN GELİYOR"

● Müzikal kariyerinizde "benim için bir dönüm noktasıydı" dediğiniz bir süreç var mı? Varsa ne?

Elbette ki. Yirmi üç, yirmi dört yaşlarından itibaren kendi müzik kariyerini oluşturmaya çalışan biri olduğum için birçok farklı alanda daha çok geleneksel üretimlerden başladım. Bunların en ses getireni şüphesiz Mahsa Vahdat ile birlikte yaptığım Kuşların Çağrısı albümü oldu. Bu albüm İngiltere Songlines tarafından Top of the World albümü seçildi. Dünya müziği listelerinde aylarca ilk sıralarda kaldı ve birçok uluslararası festivalde yer almama vesile oldu. Mahsa ile yaptığım işbirlikleri özetle Kuşların Çağrısı ve Sonsuz Yol albümlerinin benim uluslararası kariyerime daha çok teması ve etkisi oldu. Bu durum peşi sıra başka buluşmaları, ödülleri ve ilgi gören çalışmaları beraberinde getirmiş oldu. Türkiye'de ise açıkçası bir dönüm noktası diyebileceğim bir sürecim yok. Zaten planlı programlı, büyük bir çalışmayla, çabayla yoğurduğum bir sürecin hikâyesini yaşıyorum. Bunu yaşamaya da devam ediyorum. O yüzden pek burada sihirli bir dokunuş veya altın tepsi hikâyeleri yok. Ne yapıyorsak ne geliyorsa emekten ve çalışmaktan geliyor.

> Yeni neslin bağlama ustalarından olan, farklı tarzdaki müzikleri bağlama ve kopuzla buluşturan Coşkun Karademir "Farklı isimlerle farklı işler yapmaya devam ediyorum. Yerli veya yabancı, bunda bir ayrım yok" diyor

● Farklı isimlerle farklı işler yaptınız? Buray örneğin bunlardan biri. Birlikte türkü söylüyorsunuz. Nasıl oldu? Nasıl bir araya geldiniz?

Farklı isimlerle farklı işler yapmaya devam ediyorum. Yerli veya yabancı, bunda bir ayrım yok. Tamamen aynı şeyleri hissetmekle ilgili bir şey bu. Buray da Türkiye'de aynı şeyleri hissettiğim dostlarımdan birisi. Birlikte türküler söylüyoruz, birlikte sosyalleşiyoruz, sürekli görüştüğüm, hayatımın içinde olan bir dostum Buray. Onun gibi başka sanatçı dostlarım da var. Buray burada daha popüler dünyadan ve bu dünyanın bilinen isimlerinden olduğu için haklı bir soru. Nasıl bir araya geldik derseniz Avrupa'daki ortak organizatör vasıtasıyla tanıştık.

Ortak duygular ve zevkler zaten sizi büyük bir ölçüde bağlıyor birbirine. Süreç içerisinde Buray'la İş Sanat sahnesinde ya da farklı mecralarda, albümümde konuk oldu. Konserler verdik, üretimler yaptık. Hatta bazen evlerde buluştuğumuzda bir şeyler çalıp söylüyoruz, birer ikişer dakikalık paylaşımlar yapıyoruz, çok beğeniliyor bunlar. Çünkü çok başarılı bir sanatçı, müzisyen, solist. Kendi bulunduğu alanın hakkını son derece iyi veren ve haklı bir üne sahip sanatçılardan biri. Bunu çok gönül rahatlığıyla söyleyebilirim. O yüzden böyle bir dostum olduğu için de çok mutluyum. Birlikte çalıp söylemeye devam ediyoruz.

"ESERİ SEVMEM GEREKİYOR"

● Düzenleme yaptığınız eserleri nasıl seçiyorsunuz?

Cevabı uzun bir soru. Öncelikle düzenleme diye bakmıyorum. Çalmaktan ya da söylemekten etkilendiğim, mutlu olduğum ya da hüzünlendiğim, hep mutlu olmamız gerekmiyor sevmek için, ona göre bir eser tercihi yapıyorum. Haliyle beni etkileyen o eseri düzenlemek de keyifli ve kolay oluyor benim için. Çünkü hissediyorum, hissettiğim ölçüde onu nasıl anlatacağımla ilgili pek soru işareti kafamda kalmıyor. Bunun aksi olduğu durumda düzenleme yapmak problem oluyor aslında. Daha doğrusu yapmacık oluyor. Böyle de yaptığım zamanlar çok oldu, başka sanatçıların ya da farklı film, dizi müziklerinde her zaman önümüze çok sevdiğim şeyler gelmedi ama bunları da düzenlediğimiz oldu. Bunların arasından başarılı olanlar, olmayanlar oldu. Beğendiğim, beğenmediklerim var. Kendi adıma bir tercih yapacak olursam benim öncelikle eseri sevmem gerekiyor. Eseri sevdikten sonra düzenleme kısmı çok kolay. O yüzden düzenlemeyle ilgili bir eser tercihim yok, sevmek yeterli.

● Ceylan Ertem ile son çalışmanızda iki şarkı var ve sözler Ceylan Ertem'in. Yani türkü değiller. Bu tür çalışmaları görecek miyiz?

"İki Yol" ve "Esir" benim çok önce bestelediğim, aslında enstrümantal olarak kopuzla bestelediğim eserlerdi. Bunların bir şarkı formuna dönüşmesini de hiç düşünmezdim. Ceylan, benim çok yakın ve eski dostlarımdan biri olduğu için, evde bir gün benim bestelerimi dinlerken bu ikisine çok tutuldu ve şarkı yapalım fikriyle geldi. Ben de hiç o formda düşünmediğim ve tabi ki Ceylan'ın da kendi alanında ve şarkı formunda çok maharetli olduğunu bildiğim için ona emanet ettim. Müziklere de bir şeyler kattı, ama bu iki esere çok güzel söz yazdı. Ben bu eserleri bestelerken bu formda bir şekil alacaklarını hiç düşünmezdim. Beklentimin çok ötesinde, çok güzel oldular. Ceylan çok güzel yazdı, çok güzel söyledi.

Buna benzer bestelerim var mı, var tabi ki, görülebilir. Başka şarkıcılarla düetler yapabilirim ya da bestelerimi onların söylemesi için onlara verebilirim.

"SÖZE DİKKAT ETMEK GEREKİYOR"

● Türkülerin farklı biçimlerde yorumlanması ya da düzenlemelerin yapılması aynı zamanda çok da tartışılan bir mesele. Burada neye dikkat edilmeli?

Bilmiyorum. Bence tartışılmalı mı bundan emin değilim. Tartışılacak birçok farklı konu var. Farklı biçimlerde yorumlanması ve düzenlenmeleri bir tehlike unsuru değil. Çünkü zaten olduğu gibi varolan hallerini, geleneksel yapılarını koruyan, çalan, söyleyen, icra eden, bunları profesyonel olarak üreten, bunların dinleyicileri de, bunların her şeyi var zaten, onlar devam ediyor. Yan yollarda, herkesin kendi müzik biçimi, formatında, duygusunda türkülerden etkilenip bunları kendince uyarlaması ve var etmesi de bence güzel bir şey. Ben bunu bir eksi olarak ya da tartışma meselesi olarak görmüyorum, bir artı olarak görüyorum. Sonuçta farklı müzikleri söyleyenlerin dinleyicileri, birçoğu türkülerden bihaberler aslında. Ama bu sanatçılar sayesinde o dinleyiciler, o yaş skalası türkülerle tanışıyor, burada bir entegre ve bağ da söz konusu. Bence bu büyük bir katkı, geleneksel müziklerin de bu insanlara ulaşmasına vesile olmasından dolayı. Burada neye dikkat edilmeli dersek bence en önemli şey sözün kıymetini vermek. Sözün ne anlattığına göre bir düzenleme yapmak lazım, sözün anlattığına göre muamele etmek gerekiyor o türküye. Hüzünlü yazılmış bir türküyü neşeli, neşeli olan bir türküyü de hüzünlü anlatmamalıyız. Sözü söyleyenin ne söylediğine çok kulak kesilmek lazım. Buraya dikkat edilirse, buraya nasıl dikkat edildiği ya da buranın nasıl uyarlandığının bence yaratıcılıkla bir ilgisi var. O müzisyenin kendi formunun ve düzenleme mantığının yaratıcılığıyla ilgisi var diyebilirim. Ama söze kulak kesilince ve hassasiyet oradan tutulunca zaten doğru müdahale yapılır, doğru bir forma sokulur diye düşünüyorum.

● Özellikle sözleri için soruyorum daha iyisi yazılamazdı dediğiniz bir türkü var mı?

Yok diyebilirim. Çok kısa bir cevap, çünkü sözleri güzel olan çok fazla türkü var ve benim bunları ayırmam çok zor. En iyisi bu demek mümkün değil. Birini söylersem diğeri incinir. O yüzden bu soruyu özetle "Hayır, böyle bir türkü yok, çünkü kıymetlisi bende çok." diyerek noktalayabilirim.

● Bundan sonra sırada neler var? Yeni bir albüm çalışması var mı mesela? Sözlerini sizin yazdığınız bir albüm fikri var mı?

Bundan sonra neler var bende merakla bekliyorum. Yeni bir albüm çalışması var. Yakın zamanda Etnik Sinyaller diye bir sahne çalışması, projesi hayata geçirdik. İki senedir buna arkadaşlarımla birlikte çalışıyordum. Yakın zamanda bunun geniş çaplı bir albüm hazırlığı içerisine giriyoruz. Diğer soruya gelecek olursak, söz yazma konusu benim için hep bir muammaydı. Çok fazla okurum, divanları, literatürü, şairleri çok fazla takip ederim. Bu anlamda sözel hafızam da iyidir, fena sayılmaz, ama eline kalem aldınız mı derseniz almadım. Bunu çok fazla işitiyorum son zamanlarda artık söz yazmalısın diye. Bilmiyorum, belki bir gün olabilir. Ama bu bir albüme dönüşecek kadar fazla olur mu, ondan yakın dönemde emin değilim.

‘Engelsiz’ Kadıköy

Kadıköy Belediyesi Engelsiz Sosyal Hizmet Merkezi, 18 yıldır engelli bireylerin yanında. Merkezde, özel eğitimin yanı sıra psikolojik, istihdam ve hukuki alanlarda da danışmanlık hizmetleri veriliyor

● Deniz Şimal TAŞAN

3 Aralık Dünya Engelliler Günü nedeniyle Kadıköy Belediyesi’mnin engellilere yönelik hizmetlerini derledik ve Kadıköy Belediyesi Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü’ne bağlı Engelsiz Sosyal Hizmet Merkezi birim sorumlusu Meyse Yılmaz Budaklı ve eğitimcilerle konuştuk.

İHTİYACA GÖRE DANIŞMANLIK

Kadıköy Belediyesi’nin Engelsiz Sosyal Hizmet Merkezi’nde verilen ücretsiz hizmetler şöyle:

Psikolojik Danışmanlık: Kurum psikologları tarafından, kişinin yaşam içerisinde karşılaştığı güçlüklerle baş edebilmesini, duygusal sorunlarını iyileştirmeyi ve problemleri etkin bir şekilde çözebilme becerisini bireye kazandırmayı amaçlıyor.

Erken Tanı ve Müdahale Çalışmaları: Kadıköy’de ikamet eden, 0-3 yaş arasındaki riskli bebek ve çocuklara ulaşılarak, değerlendirme süreci yürütülüyor, gerekli vakalarda takipler ve ilgili yönlendirmeler yapılıyor.

Meyse Yılmaz Budaklı erken tanı çalışmalarını şöyle anlattı: “Erken tanı gerçekten çok önemli, Metin Sabancı Spastik Çocuklar Vakfı ile bir protokolümüz var. Bu çerçevede, onların uzman ekipleriyle ayda bir değerlendirme yapıyoruz; nörolojik danışman, fizyoterapist ve çocuk gelişimi alanında uzman psikolog geliyor. Değerlendirme süreci yapılıyor, bu sürece bizim özel eğitmenimiz de destek oluyor, çocuğun değerlendirme raporu çıkarılıyor. Özel eğitim alanında merkezimizde alabileceği hizmetler olabiliyor, çocuğun nöroloji ya da fizyoterapi alanında desteklenmesi gereken durumlarda vakfa davet ediliyor, orada takip ve devam süreçleri ilerliyor”.

Hukuki Danışmanlık: Hukuki süreçlerde izlenebilecek yollara ve hak kayıplarının önlenmesi için kurum avukatları tarafından, süreç takibi içermeden verilen danışmanlık hizmeti sağlanıyor.

İstihdam Danışmanlığı: Engelli bireylerin doğru, verimli ve uzun süreli istihdamları için danışmanlık ve yönlendirme hizmetleri sunuluyor. İşverenlere yönelik, farkındalık çalışmalarıyla bilgilendirici, yönlendirici danışmanlık veriliyor.

Sosyal Ekonomik Destekler: Sosyal inceleme sonrası durumu uygun görülen bireylere hasta bezi, bakım kiti, tekerlekli sandalye, beyaz baston, sıcak yemek, evde temizlik ve kuaförlük gibi hizmetler sunuluyor.

İŞ VE UĞRAŞ İÇİN ATÖLYELER

Eğitim/ Kurs ve Atölye çalışmaları: Engelli bireyler ve aileleri için, bireysel donanımların artmasına, sosyalleşmelerine, farklı iş ve uğraşlar edinmelerine yönelik çeşitli eğitim, kurs ve atölye çalışmaları yürütülüyor. Eğitim atölyelerinin taleplere göre belirlendiğini anlatan Budaklı, “Hafif ve orta zihinsel engelli, down sendromlu ve otizmli olmak üzere, 18 yaş üstü bireylere yönelik oluyor, üst yaş sınırımız yok. Farklı engelli gruplarından talep olduğunda atölye açıyoruz, bu yıl drama, dans, el sanatları ve spor atölyeleri var. Her yıl talepler doğrultusunda atölye başlıklarımız değişebiliyor, ayrıca engelli yakınlarına da yine talep doğrultusunda atölyeler açıyoruz. Atölye eğitmenlerimiz Halk Eğitim’den yönlendirmeyle geliyorlar”bilgisini verdi.

Sesli Kütüphane: Görme engelli bireylere, gönüllü okuyucuların destekleri ile kitapların seslendirdiği kütüphane ücretsiz verilen hizmetlerden biri. Sesli Kütüphane ile de ilgili bilgi veren Budaklı “Görme engelliler buraya gelmiyorlar, üyelik sistemimiz var, oradan sisteme girip kitaplara ulaşabiliyorlar. Üniversite öğrencilerinden bire bir ders kitabı talebi geldiğinde, gönüllü okuyucularımıza iletiyoruz, o kitaplara öncelik veriyorlar. Kitaba dair hiçbir ayrımımız yok, çoğunlukla İngilizce olmak üzere Fransızca ve Almanca kitaplarımız da var. Sesli kütüphane hizmetimiz Kadıköy’le sınırlı değil, tüm Türkiye’ye, hatta yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza da açık”dedi.

Engelsiz Taksi: Tekerlekli sandalye kullanıcılarına uygun olarak tasarlanmış özel donanımlı araçlarla, Kadıköy’de yaşayan engelli bireylere refakatçileri eşliğinde ve randevu sistemiyle ulaşım desteği veriliyor.

Özel Eğitim Danışmanlığı: Gelişimsel ve/ veya zihinsel yetersizliği olan çocuk ve ergenlere uygun destekler sunuluyor. Eğitsel değerlendirmelerle uygun yönlendirmeler yapılıyor ve aileler için bilgilendirici çalışmalar yürütülüyor.

Budaklı, özel eğitim danışmanlığı hakkında şu bilgileri verdi: “Merkezimizde, özel eğitimcimizin ilgilendiği 2 yaşında bebek de var, okul çağındaki çocuklar da daha ileri yaş olarak, 13-14 yaşındaki bireyler de var. Ama zaman zaman, daha ileri yaşta özel eğitime ihtiyacı olan kişileri de alabiliyoruz. Özel eğitimcimiz, özellikle okul öncesi ve ilkokul dönemi çocuklarla daha aktif çalışıyor; öğrenme güçlüğü, tanılı engelli durumu ve gelişimsel gerilik durumlarında çocuğun ihtiyacı neyse ona yönelik bire bir danışmanlık veriyor.”

“HEDEFİMİZ SOSYAL GELİŞİM”

Drama öğretmeni Batuhan Baygın, her öğrenci için ayrı hedef belirlediklerini belirterek “Bizim buradaki temel hedefimiz, öğrencilerin bireysel olarak gelişim göstermesi. Her öğrenci için ayrı bir kazanım hedefliyoruz. Drama öğretmeni olarak merkezdeki ikinci senem, başladığım zamanla şu an arasında gelişim kaydettik ve bunları görmek çok güzel. Sosyal gelişimlerini sağlamaya çalışıyoruz. Derse düşünce çemberi ile başlıyoruz, bir hafta boyunca neler yaptığımızı anlatıyoruz, planlarımız hakkında konuşuyoruz ardından canlandırma çalışmalarımız oluyor, bugün bir film ile canlandırma yapacağız” dedi.

Drama öğretmeni Baygın ile drama atölyesinde yer alan Özel Eğitimde Usta Eğitici Ekin Koç, “Emekli tekstil mühendisiyim sonra kurs alarak burada çalışma hakkını elde ettim, kursun ön koşulu üniversite mezunu olmaktı. Merkezde, ana ders öğretmeninin yanında görev alıyorum. Genel değerlendirme yapıldıktan sonra işlenen faaliyetlerin etkisi olup olmadığını izliyoruz. Burada, güvenli dokunma becerisi, mahremiyet ve söz hakkı kavramları hakkında çok kısa bir sürede ciddi bir başarı sağladık, ayrıca sohbet ettiğimiz konular neticesinde konuşma becerilerinin de geliştiğini görüyoruz” şeklinde konuştu.

ÇOCUĞUN NEYE İHTİYACI VAR?

Erken müdahalede bulunulduğunda ve eğitime başlandığında çocukların akranları ile arasındaki ‘açık olan makası’ kapatmaya yönelik tedbir aldıklarını vurgulayan, Özel Eğitim Öğretmeni Sibel Baygın, “Buraya farklı gelişen dediğimiz çocuklar geliyor. Aile çocuğunda akranlarına göre bir farklılık olduğunu gözlemliyor, gelişiminde bir şeylerin ters gittiğini düşündüğü zaman araştırma yapıyorlar” dedi. Çocuğun bireysel özelliklerine göre neye ihtiyacı olduğunun analiz edildiğini aktaran Baygın, merkezde sunulabilecek hizmetleri ailelerle konuşarak birlikte yürüttüklerini belirtti. Baygın, “Tüm hizmetler burada olmadığı için, o çocuğun ihtiyacına göre ailenin bilgilendirilmesi çok önemli; çocuk psikiyatriste, duyu bütünlemeye, konuşma terapisine, fizyoterapiye gidebilir. Bu yüzden aileye danışmanlığı iyi sunabilmek ve ailenin bilinçlenip, bu hizmetlere ulaşabilir olmasını sağlamak gerekiyor” şeklinde konuştu.

İLETİŞİM

Kadıköy Belediyesi Engelsiz Sosyal Hizmet Merkezi
Mahmut Yesari Caddesi No: 84 Koşuyolu, İstanbul
(0216) 337 21 21

ERKEN TANI İÇİN

Engelsiz Sosyal Hizmet Merkezi yöneticileri her çocuğun gelişimin kendisine özel olduğunu belirtiyor ve gelişimle ilgili şüphe duyulması durumunda zaman kaybetmeden uzmana danışılmasını öneriyorlar. Uzmanların gelişim süreçleri ile dikkat çektikleri gelişim süreçleri ise şöyle:

0-4 Ay: Yüz üstü yatarken başını kaldırabilir, ellerini ağzına götürür, göz kontağı kurar, gülümser.

4-8 Ay: Sırtüstü yatarken ayakları ile oynar, oyuncaklara uzanır ve kavrar, odanın içinde hareket eden kişileri takip eder, ismi ile seslenildiğinde bakar.

8-12 Ay: Desteksiz oturur, eline verilen yiyecekleri yiyebilir, yabancılardan çekinir veya ağlayabilir, ba-ba de-de gibi sesler çıkarır.

1-2 Yaş: Bağımsız yürür, oyunları anlar ve sizinle birlikte oynar, bildiği nesneler sorulduğunda işaret ederek gösterir, vücut parçaları (el, kulak, göz vb.) sorulduğunda gösterir, ev işlerini taklit eder (evi süpürüyor gibi yapar), 1-2 kelimelik cümleler kurar (anne gel, su ver vb.).

2-3 Yaş: Yürür, koşar, tırmanır, topa tekme atar, kolaylıkla zıplar. Kalemi tutar, daire veya şekiller çizer. Diğer çocuklar ile oynar, sembolik oyun oynar (oyuncak bebeğine yemek yedirmek, su şişesini telefon gibi kullanmak). Gün içerisinde pek çok soru sorar.

En öldürücü kanser türü: Akciğer Kanseri

Her yıl dünya genelinde yaklaşık 2 milyon kişi akciğer kanseri teşhisi alıyor, hastalık nedeniyle yaklaşık 1,8 milyon kişi yaşamını yitiriyor. Ülkemizde de tüm yaş grupları içinde yüzde 21 ile en sık görülen kanser türü

● Seyhan KALKAN VAYİÇ

Türk Toraks Derneği Torasik Onkoloji Çalışma Grubu, “1-30 Kasım Akciğer Kanseri Farkındalık Ayı” dolayısıyla yaptığı bilgilendirmede önemli bilgiler paylaştı.

DÜNYADA ÖN SIRALARDAYIZ

Akciğer kanseri konusunda dünyada ve Türkiye’de tehlikenin arttığına dikkat çeken Onkoloji Çalışma Grubu, her yıl dünya genelinde yaklaşık 2 milyon kişinin akciğer kanseri teşhisi aldığı, bu ölümcül hastalık nedeniyle yaklaşık 1,8 milyon kişinin yaşamını yitirdiğini hatırlattı. Dünya Sağlık Örgütü'nün raporuna göre akciğer kanserinin tüm dünyada kanser türleri arasında en sık ölüme neden olan kanser türü olduğu belirtildi. Dünya genelinde özellikle erkeklerde akciğer kanseri görülme sıklığı bakımından ülkemizin ön sıralarda yer aldığının da altı çizildi.

T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü'nün yayınladığı "Türkiye Kanser İstatistikleri 2018" verilerine göre tüm yaş grupları içinde yüzde 21 ile en sık görülen kanser türü akciğer kanseri. Ülkemizde 2018 yılında 30 bin 78 kişiye akciğer kanseri teşhisi konulduğu, bu vakaların çoğunun da geç evrelerde tespit edildiğine dikkat çekildi, erken teşhisin önemi bir kez daha vurgulandı.

“KANSER GÖRÜLME ORANI ARTIYOR”

Özellikle 50 yaş ve üzerindeki yaş gruplarında akciğer kanseri görülme oranının arttığının, bu durumun yaşlı nüfusun daha dikkatli bir şekilde takip edilmesi gerektiğine değinildi. Tüm yaş grupları içinde erkeklerde yüzde 21 ile en sık görülenin kanser türünün akciğer kanseri olduğu bilgisini paylaşan Onkoloji Çalışma Grubu, kadınlarda akciğer kanseri görülme oranının yüzde 6 olduğunu belirtti. 70 yaş üstünde erkeklerde akciğer kanseri görülme oranı yüzde 28 iken 70 yaş üstündeki kadınlarda akciğer kanseri görülme oranı ise yüzde 8.

“SİGARADAN UZAK DURUN”

Akciğer kanserinin özellikle erkeklerde en yaygın ve öldürücü kanser türü olduğunun altını çizen Onkoloji Çalışma Grubu, akciğer kanserinden korunmanın en etkili yolunun sigara ve benzeri ürünleri kullanmamak ve bu ürünlerin zararlı etkilerinden uzak durmak olduğuna dikkat çekti.

Asbest, ağır metal ve radyasyona maruziyet, hava kirliliği gibi faktörlerin de riski artırdığına dikkat çekilerek, hormonal ve genetik faktörlerin akciğer kanseri gelişiminde rolü olduğu, özellikle sigara kullanmamış kadınlarda gelişen akciğer kanserinde genetik değişikliklerin yer aldığının gözlendiği ifade edildi.

HEDEFE YÖNELİK TEDAVİLER

Erken evre akciğer kanserinde cerrahi ve stereotaktik radyoterapilerle başarılı sonuçlar elde edildiği, kemoterapilerin halen etkili bir tedavi yöntemi olduğu, genetik mutasyon tespit edilen adenokarsinom vakalarında ise hedefe yönelik tedaviler uygulandığı dile getirildi. Bu tedaviler, kanserli hücrelere zarar verirken normal hücrelere minimal etki yapmayı hedefliyor. Son yıllarda ise "İmmunoterapiler"in akciğer kanserinde yaşam süresini belirgin şekilde uzattığı ve umut verici tedaviler olduğuna işaret edildi.

Akciğer kanseri tarama programlarının önemine dikkat çekildi, erken teşhisin tedavi başarısını artırdığını ifade edildi, ülkemizde akciğer kanseri tarama programlarının geliştirilmesi için araştırma yapılması gerektiğinin de altı çizdi.

GELİŞİM TIP LABORATUVARLARI
Kuruluş 1993

CİHAZSIZ MİDE KONTROLÜ MÜMKÜNDÜR!

CİHAZ YUTMADAN MİDEMİN DURUMUNU NASIL ÖĞRENEBİLİRİM?

Bunun için tek alternatif, GastroPanel isimli kan testleridir. GastroPanel için, hastadan aç karnına kan alınmakta ve 5 ayrı mide testine bakılmaktadır. Mideyi çalıştıran ve yöneten 4 hormonun düzeyi ölçülerek ve Helikobakter pilori mikrobunun düzeyi de ölçülerek, GastroSoft isimli akıllı bir programa verilmekte ve sonuçlar programdan alınmaktadır. Midede gastrit, ülser, Helikobakter pilori mikrobu, kanser gibi durumları anlayabilmek amacıyla yapılır.

www. gelisimlab.com.tr gelisim@gelisimlab.com.tr

instagram.com/gelisimtiplab facebook.com/gelisimtiplab

MERKEZ VE ŞUBELERİMİZ:

MERKEZ: Bağdat Cad. No:28 Kızıltoprak, Tel: (0216) 349 51 51
Feneryolu: Recep Peker Caddesi No:23/A Kızıltoprak Tel: (0216) 345 46 51
Şaşkınbakkal: Bağdat Cad. No:367/3 Tel: (0216) 385 02 89
Kadıköy: General Asım Gündüz Cad. No:8/11 Kat:1 Tel: (0216) 418 00 88
Göztepe: Fahrettin Kerim Gökay Cad. No:175/5 Tel: (0216) 566 27 75
Nişantaşı: Valikonağı Cad. No:64/2 Nişantaşı Tel: (0212) 231 49 67
Haseki: Millet Cad. No:21/3 (Haseki Hst. yanı) Tel: (0212) 529 89 79
Acarkent: 0537 9742385 / **Ataşehir:** 0537 9742472 / **Kurtköy:** 0539 4422093

Fikirtepe ve Acıbadem'in yüzü gülüyor

Amatör liglerde mücadele eden Kadıköy temsilcilerinden Fikirtepe Dumlupınar ve Acıbadem haftayı galibiyetle kapattı

İstanbul Süper Amatör ve 1. Amatör Lig'de mücadele eden 4 temsilcimizden haftayı galibiyetle kapatan takımlar Fikirtepe Dumlupınar ve Acıbadem oldu.

1. Amatör Lig 12. Grup'taki sezona harika bir giriş yapan ve hafta sonuna namağlup olarak lider giren Erenköy Acarspor, sezonun ilk yenilgisini bu hafta tattı. İlk yarısı golsüz sonuçlanan karşılaşmada Erenköy ikinci yarıda gelen gollere engel olamayınca sahadan 2-0 mağlup ayrıldı. 13 puanla grupta liderliğini sürdüren Erenköy Acarspor'un önümüzdeki hafta rakibi 1923 Esenket Spor olacak.

Aynı ligde 13. Grup'ta yer alan Fikirtepe Dumlupınar ise baskılı oynadığı maçta Küçükbakkalköy'ü 3-0 gibi net bir skorla yendi. Grubunda 10 puana ulaşan ve 3. sıraya yükselen Fikirtepe hafta sonu Çiğdemspor ile karşılaşacak.

14. Grup'ta mücadele eden Acıbadem, son dakikaları gergin geçen ve rakibin iki kırmızı kart gördüğü maçta Çekmeköy Çarşı'yı 4-1 mağlup etti. Bu galibiyetle 10 puanla 4. sıraya yerleşen Acıbadem yeni haftada Sultan Mehmed Han ile rakip olacak.

Süper Amatör Lig 3. Grup'ta yer alan Yeldeğirmeni ise Selimiye karşısında 3-0 hükmen mağlup oldu.

Goller farkındalık için atıldı

Kadınlar 25 Kasım vesilesiyle kadına şiddete dikkat çekmek için Selamiçeşme'de futbol turnuvası düzenledi

Marmara Üniversitesi İşletme Fakültesi'nin organize ettiği ve Kadıköy Belediyesi'nin de desteklediği 25 Kasım Kadınlara Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü kapsamında futbol branşında 'Farkındalık Turnuvası' düzenlendi. Bu yıl beşinci kez düzenlenen turnuvaya katılan Kocaeli Kadın Gücü, Pendik Güven Spor (A ve B Takımı), Sarıyer Spor Kulübü ve Trabzon Samandıra Spor Kulübü iki gruba ayrılarak karşılıklı maçlar yaptı. Selamiçeşme Özgürlük Parkı'ndaki halı saha tesisinde gerçekleşen turnuvanın sonunda kupayı Kocaeli Kadın Gücü takımı kazandı.

'KÜÇÜK YAŞTA FARKINDALIK'

Turnuvanın organizasyonunu da üstlenen Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi ve Kadın Futbol Takımı İdari Sorumlusu İlkim Ecem Emre, turnuvayı bu yıl beşinci kez düzenlediklerinin altını çizdi ve şunları söyledi: "Kadın futbolunun daha görünür olması, özellikle

25 Kasım haftasında buna dikkat çekebilmek ve farkındalığı artırabilmek için düzenlediğimiz bir turnuva. Bu sene farklı takımlardan genç kızların katıldığı bir formata geçiş yaptık. Onların da daha küçük yaştan bu farkındalığı edinmelerini aslında amaçlıyoruz. O yüzden anlamlı da bir hafta. Biz aslında Marmara Üniversitesi İşletme Fakültesi olarak organizasyonu yapıyoruz. Kadıköy Belediyesi de zaten bizim kampüsümüzün de içinde olduğu yerel yönetim. Onlardan da saha anlamında, organizasyon anlamında destek alıyoruz. O yüzden de kendilerine teşekkür ediyoruz."

Üniversite öğrencisi ve kadın futbol takımı oyuncusu Sude Yiğit ise turnuva hakkında, "Hem kadın futbolunu teşviki hem kadına şiddetin önlenmesi konusunda çok büyük eksikliklerimiz var. Dilerim ki mesajlarımız gerekli yerlere ulaşır" yorumunu yaptı.

Tarihi pedalladılar

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) iştiraki Spor İstanbul tarafından gerçekleştirilen 4. Tarihi Yarımada Bisiklet Turu yapıldı. Pazar günü erken saatlerde Yenikapı'dan start alan bisikletçiler, Tarihi Yarımada'yı turlayarak, tekrar Yenikapı'da turu tamamladı. Soğuk ve fırtınalı havaya karşın çok sayıda bisikletçi tura katıldı. Bisikletçiler, akan trafik içinde Yenikapı sahilinden Sirkeci istikametine doğru pedal çevirdi. Unkapanı, Cibali ve Fener'i geçen bisikletçiler, Balat'tan döndü. Dönüş parkuru, Sirkeci'de Gülhane Parkı'na yöneldi. Buradan Ayasofya önüne çıkan bisikletçiler, Sultanahmet meydanından geçerek, Kumkapı'ya ulaştılar. Tur, yaklaşık bir saatin sonunda, Yenikapı'da sona erdi. Turu tamamlayan tüm bisikletçilere, birer "anı madalyası" takdim edildi. Bisikletçiler, zor hava koşullarında gerçekleşen turda sınırlarını zorlamanın kendileri için ayrı bir heyecan ve meydan okuma olduğunu belirttiler.

İlk olarak 2021 ve 2022 yıllarında düzenlenen Tarihi Yarımada Bisiklet Turu, bu yıl ise ikinci kez organize edildi. Daha önce ekim ayında yapılan tur, bununla birlikte toplamda 4. kez gerçekleştirilmiş oldu.

SPORUN İKONLARI 27

Sadece sportif başarıları değil hayatlarıyla da insanlara ilham kaynağı olan, yaptıklarıyla dünya tarihine geçen sporun büyük isimlerinin hikâyeleri artık her hafta bu köşede olacak...

İtalyan bomba: Alberto Tomba

Cep telefonlarının henüz hayatlara girmediği, bilgisayarların Commodore 64 ile yavaş yavaş evlerin kapılarını çalmaya başladığı zamanlarda ismini duyurmaya başlamıştı İtalyan kayakçı Alberto Tomba. İsminin okunuşundaki evrensel kolaylığın da ününde etkili olduğunu söyledi bir röportajında. Ülkesindeki lakabı da bir kelime oyunu gibiydi: Tomba la bomba (Bomba Tomba.) Ama tüm dünyada tanınırlığı tabii ki sadece ismiyle alakalı değildi. O, 3 olimpiyat ve 2 dünya şampiyonluğu kazanmış efsane bir sporcuydu.

19 Aralık 1966'da İtalya Bologna'da doğan Tomba, varlıklı bir ailenin iki çocuğundan küçüğüydü. Zengin bir tekstilci olan babası, üniversite yıllarından beri kayak düşkünüydü. Çocuklarını da bu spora çok küçük yaşlardan itibaren yönlendirmeye başladı. Babası onu, daha 4–5 yaşlarındayken, kardeşiyle birlikte hafta sonlarında Alpler'in dağları eteklerindeki Sestona'ya kayak yapmaya götürmeye başladı. Oğlundaki kayak yeteneğini ve hevesini fark eden baba, küçük Alberto'yu 7 yaşındayken, 1956 Kış Olimpiyat Oyunları'nın da yapıldığı Cortina kasabasında kayak kursuna yolladı.

Yeteneği fark edilen Tomba, 17 yaşındayken İtalyan Milli Takımı'nın yedek kadrosuna seçilerek İsveç'e yarışmaya gitti. Ama asıl patlamasını 1 yıl sonra ABD'de yapılan gençler şampiyonasında yaptı. Bu şampiyonada 4. olmayı başaran Tomba hem milli takımın a kadrosuna terfi aldı hem de kayak stiliyle uluslararası medyanın ilgisini çekti. Özellikle o yıllarda kayak sporunda yeni kullanılmaya başlayan esnek, flama kapılarındaki tekniği büyük ilgi gördü. Aslında kalın ve heybetli fiziği bu spor için daha ilk adımda olumsuz bir durumdu. Çünkü kayakta geleneksel olarak sporculardan daha hafif, minyon olmaları beklenirdi ama Tomba bu tarifin tam tersiydi. Tomba bu olumsuz durumu yeni kullanılmaya başlayan flama kapılarındaki üstün tekniği ve yeteneği ile avantaja çeviriyor iniş yarışlarında rüzgâr gibi esiyordu.

19 YAŞINDA ZİRVEDE

Tomba 19 yaşında Avrupa Şampiyonu olunca artık önü açılmıştı. Bir yıl sonra Kasım 1987'de İtalya'nın Sestriere şehrinde düzenlenen Dünya Kupasında, önce slalomu kazandı. İki gün sonra vatandaşlarının büyük desteğiyle, ünlü İsveçli kayakçı Ingemer Stenmark'ı saniyenin yüzde dokuzu farkla geçerek, büyük slalomu kazandı. Müthiş bir sezonu geride bırakmış ve gözünü artık Kanada'nın Calgary şehrinde düzenlenecek 1988 Kış Olimpiyat Oyunlarına çevirmişti. Burada da slalom ve süper büyük slalomda altın madalya kazanınca daha 22 yaşında Avrupa, Dünya ve Olimpiyat şampiyonu unvanını kazanmış oldu.

Başarılı bir sporcuydu, yakışıklıydı ve zengin bir ailenin çocuğuydu. Magazin basınının ilgisini çekmesi uzun sürmedi. Babasıyla Ferrari üzerine girdiği iddialar, hızlı aşk hayatı gazetelerin sayfalarını süslüyordu. 1990'da Fransa'da yapılan Dünya Kupası'nda süper büyük slalomda kaza geçirip köprücük kemiğini kırdı. Kazadan sonra annesinin ısrarıyla, çok hızlı iniş yapılmasından dolayı tehlikeli olan bu dalda yarışmayı bıraktığını açıkladı. 1992 Albertville Kış Olimpiyatları'nda büyük slalomda altın, slalomda ise gümüş madalya kazanmayı başardı. 1998'de aktif spor hayatını sonlandırdığını açıkladığında dünya şampiyonalarında 50 birincilik, olimpiyatlarda ise 3 altın 2 gümüş madalya kazanmıştı. Emeklilik hayatında rüzgâr sörfüne merak sardı. Çok sayıda ülkeyi gezerek sivil toplum kuruluşları için destek aradı, kayak sporunun gelişmesi için çalıştı. İtalya'da gelmiş geçmiş en iyi ve en tanınmış kayakçı olarak popüler kimliğiyle çeşitli filmlerde de rol aldı.

12

Kadıköy'ü kelime kelime arşınlayacağız. Bu sözcükler yolculuğundaki rehberimiz ise usta bulmacacı, Kadıköylü merhum İlker Mumcuoğlu'nun Yitik Ülke Yayınları'ndan çıkan kitabı "Kadıköy Sözlüğü". İlçeye dair A'dan Z'ye bir sözlük olan bu eserden ve diğer kaynaklardan az bilinen bilgiler ışığında buyurun sözcüklerdeki Kadıköy seyahatine... Hazırlayan: Gökçe UYGUN

F HARFİ

● **Fahişenin Kızı:** 22 Mayıs 1922'de, İstanbul Polis Müdüriyeti'nin 3. Şube Müdürlüğü'nden Dahiliye Nezareti'ne yazdığı tezkerede, ahlaka aykırı bulunarak, Kadıköy Hale Sineması'nda gösterimi yasaklanan, Osmanlı sinema tarihinin ilk yabancı porno filmi.

● **Fahrettin Kerim Gökay:** 9 Ocak 1900'da Eskişehir'de doğan, Göztepe'deki köşkünde yaşamış olan, 22 Temmuz 1987'de yaşama veda eden, Sahrayıcedit Mezarlığı'na defnedilen, İstanbul eski valisi ve belediye başkanı, İstanbul milletvekili. Adı verilen cadde (minibüs caddesi olarak biliniyor), Kadıköy Evlendirme Dairesi'nin önünden başlayıp Sahrayıcedit'e kadar uzanıyor. 2006 yılında, Göztepe'deki köşkte, adına müze ve kütüphane açıldı.

● **Fahri Korutürk:** 1903 doğumlu, Moda'nın ünlü ailelerinden Cimcoz'ların kızı Emel Cimcoz'la evlenen, 1957-60 yılları arasındaki Türk Deniz Kuvvetleri Komutanı ve 1973-80 arası, Türkiye'nin 6. Cumhurbaşkanı olan, 12 Ekim 1987'de, Moda'daki evinde geçirdiği kalp krizi sonucu yaşamını yitiren asker, siyasetçi.

● **Faik İskender Bey:** 1902 yılında Kızıltoprak'ta Eczane-i Saadet adında Kadıköy'ün ikinci eczanesini açan kişi.

● **Fardas:** 2015 yılında kurulan, 29 Temmuz 2020'de Kadıköy adlı şarkılarını dinleyiciye sunan Kadıköylü müzik grubu. Grup, 2000 yılında Boğaziçi Üniversitesinde okurken Umut Sefa Yıldız ve Mehmet Emin Karagöz tarafından kurulan Handikap'ın devamıdır.

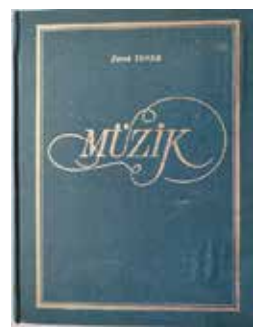
● **Faruk Ilgaz:** 1922-2014 yılları arasında yaşamış, "Kadıköy-Modalı olmamı, Saint Joseph Liseli olmamı, Fenerbahçeli olmamı, yüksek mühendis olmamı beğeniyorum" diyen, Fenerbahçe Spor Kulübü'nün eski başkanı olan Moda insanı.

● **Faruk Nafiz Çamlıbel:** 1898-1973 yılları arasında yaşayan, Osmanağa Camii'nin yanındaki yokuştan Çarıkçı'ya çıkan yoldaki ahşap bir evde oturan, bir ara Haydarpaşa Tıp Fakültesi'ne devam eden, daha sonra tip tahsilini bırakan, "Eserlerimin ruhu ve temaşay-ı zülmet Moda'da, Aşiyan'ı tasab Bahariye'de" diye yazan, ilk aşkını Kadıköy Şifa'da Romeo-Jülyet gibi Bedriye Sadettin ile yaşayan, 1932 yılında Azize Hanım'la evlenen, Modalı şair.

● **Faruk Yener:** 1923 İstanbul doğumlu olan, ilköğrenimini Anadoluhisarı'nda, orta öğrenimini Haydarpaşa Lisesi ve Alman Lisesi'nde yapan, 1944'te Ankara Radyosu'na giren, sonra İstanbul Radyosu Diskotek Şefliği'ne ve Program Müdürlüğü Vekilliği'ne getirilen, tanınmış operaları anlatan, Her Plağın Hikayesi Var adlı programı yapan, Küçük Müzik Ansiklopedisi, Yüz Opera ve Müzik Kılavuzu adlı kitapları olan, önceleri ailesiyle Söğütlüçeşme İkinci Sokak'ta bir evde oturan, beş yıl kadar Anadoluhisarı'nda yaşayıp 1939'da ailesiyle Kadıköy'e dönen ve bir süre Mısırlıoğlu'nda, sonra Kuşdili Deresi kenarında Şefikbey Sokak'ta oturan, 1978'den itibaren Caddebostan'da yaşamaya başlayan, 20 Mart 2001'de hayatını kaybeden müzik eleştirmeni, radyo programcısı.

● **Faruk'un Yeri:** Eskiden, Beyaz Fırın'ın yanında yer alan, öğleden sonra 16-17 gibi dolan, besteciler Selahattin Pınar ve Osman Nihat Akın'ın müdavimi olduğu ayak meyhanesi.

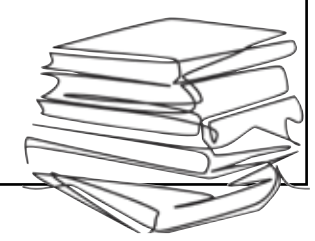
● **Fatih Sultan Mehmet:** İstanbul'un fethinden sonra, Khalkedon'a güvendiği bir sima olan Kadı Hızır Bey'i atayan, farkında bile olmadan bölgenin günümüze kadar ulaşan adını kazandıran Osmanlı padişahı.

● **Fatma Artunkal:** İstanbul Alman Lisesi'ni, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Antropoloji bölümünü bitiren, uluslararası toplantılarda Almanca-Türkçe simultane tercüme yapan, Kadıköylü çevirmen-eğitimci.

● **Fatma Nalan Türkmen:** 2018 tarihli Kadıköy Kronolojisi adlı kitabı olan, araştırmacı-yazar-akademisyen.

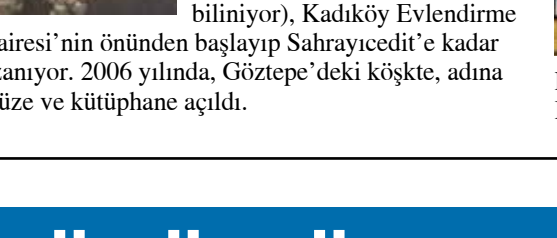

GÖNÜLLÜLERDEN GELENLER

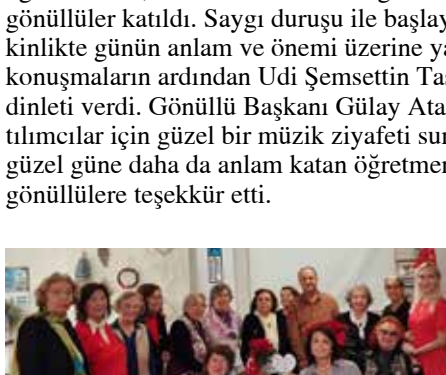
ERENKÖY

Kadıköy Belediyesi Erenköy Gönüllüleri Öğretmenler gününü kutladı. Eğitim Gençlik ve İletişim komitelerinin katkılarıyla düzenlenen etkinliğe komite üyeleri, kurs öğretmenleri, mahallede bulunan öğretmenlerle, gönüllüler katıldı. Saygı duruşu ile başlayan etkinlikte günün anlam ve önemi üzerine yapılan konuşmaların ardından Udi Şemsettin Taşbilek dinleti verdi. Gönüllü Başkanı Gülay Atakan katılımcılar için güzel bir müzik ziyafeti sunan, bu güzel güne daha da anlam katan öğretmenlere ve gönüllülere teşekkür etti.

GÖZTEPE

Kadıköy Belediyesi Göztepe Gönüllüleri Eğitim Komitesi, 24 Kasım Öğretmenler Günü Kutlama etkinliğine gönüllüler, eski ve yeni öğretmenler ile öğrenciler katıldı. Komite Başkanı Ayça Kudunoğlu'nun açış konuşması ve slayt gösterisini devamında, katılımcılar eğitim sistemi, öğretmenlik ve öğrencilik anılarını interaktif bir biçimde dile getirdi. Etkinliğe katılan Emekli Fen Bilgisi Öğretmeni Mine Yalın'ın, bugün üniversite öğrencisi olan eski öğrencileri, anılarını anlatırken, öğretmene saygı ve vefanın güzel bir örneğini sergilediler. Etkinlik, öğretmenlere günün anısına hediyeler verilmesi ve ikramlarla son buldu.

KRİTON CURİ

Kriton Curi Gönüllü evi yönetimi eğitim kültür komitesi 24 Kasım Öğretmenler günü kutlamasını kendi salonunda gönüllü öğretmenleriyle gerçekleştirdi. Saygı duruşu ve İstiklal Marşının seslendirilmesinin ardından emekli öğretmenler okul anılarını anlatarak eski günlerini yad ettiler. Eğitim komitesi Başkanı Berran Karahan 'ın sunumuyla günün anlam ve önemi anlatıldı. İlk olarak Fevzi Silahtaroğlu Köy Enstitüsü yıllarını ve anılarını anlattı. Ardından Gönüllü evi Başkanı Kimya Öğretmeni Oktay Özdil sınıflarda gerçekleşen ilginç olayları tiyatral bir şekilde konuklara sundu. Ayrıca öğretmenler hazırladıkları şiirleri seslendirdiler. Söyleşi sonunda günün anısına hediyeler armağan edildi.

FENERYOLU

Feneryolu gönüllü evinde Kültür Komitesinin katkılarıyla, öğretmen olan komite üyeleri yetişkin eğitimi kurs öğretmenleri, mahallede bulunan öğretmenler ve gönüllüler ile birlikte Öğretmenler Günü kutlandı. Çoğu emekli öğretmen olan gönüllüler günün anlam ve önemini belirten konuşmalar, şiirler, marşlar okudu, anılarını anlattı. Birlikte kesilen pastanın ardından yönetim tüm öğretmenlere ve misafirlere günün anlamına uygun hediyeler verdiler. Gönüllü Başkanı Bahar Yılmaz "Öğretmenler Günü etkinliğini hazırlayıp sunan kültür komitemize, bizim için her zaman değerli olan öğretmenlerimize ve gönüllülerimize sonsuz teşekkür ediyoruz. Bütün öğretmenlerimiz her zaman baş tacımız, iyi ki varlar" dedi.

BOSTANCI

Bostancı Gönüllü evi de 24 Kasım Öğretmenler Günü dolayısıyla etkinlik düzenledi. Bostancı Gönüllü Evi Başkanı Hatice Çaloğlu "Öğretmenin eseri insandır. İyi bir şekilde yetiştirildiyse dünyaya İyi yön verir. Dünün bugünün ve yarının nesillerini öğretmenler yetiştiriyor. Sizlere minnettarız" dedi.

GÖNÜLLÜ EVLERİNDE ÖĞRETMENLER GÜNÜ KUTLAMALARI

Kadıköy Belediyesi Gönüllüleri 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü düzenledikleri çeşitli etkinliklerle kutladı. Öğretmenler Günü'ne dair konuşan Kadıköy Belediyesi Meclis Üyesi ve Gönüllü Merkezi Yönetim Kurulu Üyesi Ebru Hürcan Kumru "Öğretmenlik, sadece bilgi aktarmak değil aynı zamanda

sevgiyle dolu yol gösterme, rehberlik mesleğidir. " diyerek tüm öğretmenlerin gününü kutladı. Gönüllü öğretmenlere hitaben de konuşan Kumru "Her yaşta ve her dönemde öğreniyoruz. Her yaşta bir öğreticimiz var ama bize temel eğitimi veren, çocukluk yıllarından başlayıp meslek edindiğimiz dönemlere kadar bir rol model olan, sadece matematiği, fiziği, kimyayı değil aslında hayatı öğreten öğretmenlerimiz, anne ve baba gibi son derece önemlidir. Sizler her bir öğrencinizle kurduğunuz güçlü bağlarla sadece eğitimlerini değil hayatlarını etkiliyorsunuz. Bu anlamda fedâkarlıklarınız, sabrınız ve özgüveniniz için sizlere minnettarız" dedi.

ACIBADEM

Acıbadem Gönüllüleri 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kurs öğretmenleri ile birlikte En büyük öğretmen Mustafa Kemal Atatürk'ü sevgi saygı minnetle andılar. Türk Hafif Batı müziği klasikleri arasında yer alan Kan ve Gül şarkısını söyleyen, güne renk katan günümüze renk katan Sayın İskender Doğan "Tüm öğretmenlerimizin gününü kutluyor, sevgi ve saygılarımı sunuyorum" dedi. Kendiside emekli bir öğretmen olan Gönüllü Evi Başkanı Gülmeral Şen "Tüm meslektaşlarımın öğretmenler günü kutlu olsun" dedi.

KADIKÖY BELEDİYESİ GÖNÜLLÜ EĞİTİM VE DANIŞMA MERKEZİ

KADIKÖY BELEDİYESİ GÖNÜLLÜLERİ
HAFTALIK ETKİNLİK PROGRAMI

1 – 8 ARALIK 2023
Başvuru Tel: 0216 346 57 57

"GELECEĞİN SOLİSTLERİ" PİYANO RESİTALİ
İpek ÇİĞ ve öğrencileri
Tarih:3 Aralık 2023 / 14.00–16.00
Yer: Kriton Curi Parkı Gönüllü Evi
Düzenleyen: Kriton Curi Gönüllüleri

"YÜZÜNCÜ YILDA YÜZAKI GENÇLER" KARMA SERGİ
Sergi Süresi: 3 – 10 Aralık 2023
Yer: Kozyatağı Kültür Merkezi A Sergi Salonu
Düzenleyen: Göztepe Gönüllüleri

"MOZAİĞE ATILAN İMZA" SERGİ
Mozaik Sanatçısı Süha SEMERCİ
Tarih: 4 Aralık 2023
Yer: Göztepe Gönüllü Evi
Düzenleyen: Göztepe Gönüllüleri

ARKADAŞIM SİGARA
Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanı Op. Dr. Erdinç KÖKSAL
Tarih: 4 Aralık 2023 / / 14.00 – 16.00
Yer: Caddebostan Kültür Merkezi B Salonu
Düzenleyen: Erenköy Gönüllüleri

DÜNYA GÖNÜLLÜLER GÜNÜ
Araştırmacı Yazar Neşe DOSTER
Tarih: 5 Aralık 2023 / 14.00–16.00
Yer: Kozyatağı Kültür Merkez Konferans Salonu
Düzenleyen: Kriton Curi Gönüllüleri

FARKINDALIK SOHBETLERİ
Kişisel Gelişim Uzmanı Nilgün BİNGÖL
Tarih:6 Aralık 2023 / 14.00–16.00
Yer: Fenerbahçe Mah. Gönüllü Evi
Düzenleyen: Fenerbahçe Mah. Gönüllüleri

Kadına şiddete son

Kadıköy Belediyesi Acıbadem Gönüllüleri, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası mücadele Günü'nde, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu Avukatı Leyla Süren ve 24.dönem İstanbul Milletvekili Diş Hekimi Kadir Gökmen Öğüt'ü misafir etti. Kadın Haklarının konuşulduğu seminerde yaşanılan Kadın Cinayetleri ile ilgili bilgiler verildi. Gönüllü Evi Başkanı Gülmeral Şen "Bu acı olayları hiç duymadığımız günlerin gelmesini temenni ediyorum" dedi

Yaratıcı Drama Atölyesi

Kadıköy Belediyesi Göztepe Gönüllüleri Eğitim Komitesi, Öğretmenler Gününe özel, Drama Eğitmeni Aşkın Füsun İnsel ile "Yaratıcı Drama Atölyesi" etkinliği gerçekleştirdi. Etkinlikte, birlikte paylaşmanın, yardımlaşmanın ve insan etkileşimin önemi oyunlarla anlatıldı; keyifli ve öğretici bir çalışma yapıldı.

Evdeki dostlarımız

Feneryolu Gönüllü Evimizde "can dostlarımızda görülen enfeksiyon hastalıkları" konulu bir seminer düzenlendi. Çevre komitesinin katkılarıyla düzenlenen seminerde Veteriner Hekim Burak Alabaş can dostlarımızın hastalıkları, teşhis ve tedavileri konularında faydalı bilgiler verdi. Katılan konukların merak ettikleri soruları yanıtladı.

Güz Yaşları

Kadıköy Belediyesi Gönüllüsü Nursel Özçelik'in "Güz Yaşları" adlı kitabı yayımlandı. Koşuyolu Gönüllü Evi nde düzenlenen imza gününde "Güz Yaşları" kitabı okuyucularıyla buluştu. Yoğunluk yaşanan imza günü organizasyonunda yazar kitaplarını imzalarken Koşuyolu Gönüllüleri yaratıcı yazarlık grubu ile yazarlık, kitaplar ve okuma üzerine münazara gerçekleşti.

BULMACA Hazırlayan: Mustafa Başaran / bilmececi@hotmail.com

KELİME AVI BULMACA

A	N	I	I	S	I	Z	K	A	L	I	Y
O	R	U	L	M	L	U	C	A	M	İ	A
Z	U	N	V	N	E	E	P	İ	Z	A	C
S	U	S	A	C	A	S	B	Z	E	S	R
S	İ	Z	D	Ü	Ş	C	I	E	Ü	C	İ
C	A	M	Y	A	C	M	C	I	C	A	B
A	M	D	E	B	A	İ	E	C	R	N	E
M	A	Ğ	A	C	C	I	D	Z	P	A	C
İ	A	I	L	M	A	C	İ	A	R	N	Ç
T	A	L	I	Y	O	R	T	C	N	E	Y

Aşağıdaki sözcükleri bulmacada arayın ve bulduklarınızı karalayın. Geride kalan harfler bir şairin dizesini oluşturacaktır.

CAMIZ	CAYMA
CAMİA	**CAZCI**
CAMİT	CAZİP
CAMLI	**CEBEL**
CANAN	CEBİR
CANLI	**CEDİT**
CASUS	

SUDOKU BULMACA

				6			9	2
9				1	8			
7	5		3					
						4	1	7
		3	9					
		1	2					
	3			4	6		5	
					5	9	6	
5	4			9		1		

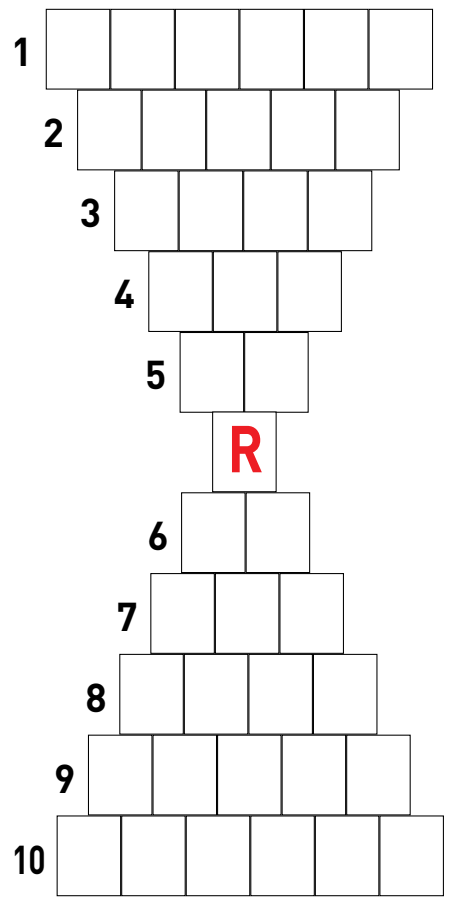
		6		7	4	9		
						5		
	5	8		3				4
			1	5				
			4			7	6	3
9	6							8
			3	6	5			
4	9							
							2	7

			6	8	7			
8		9			1			7
7							6	4
		1	7		8			
						9	3	6
9		5						
3	2							
	7			4	6			
			5			3	4	8

			8	7	2			
6				5			3	2
7		4						
		3			1	2	5	6
	4	6				3		
		7	6		5			
			9	2	6			
4	5							
							7	8

Her satır, her sütun ve 3x3'lük her kutuya, 1'den 9'a kadar rakamlar yerleştirilecektir. Her satır, her sütun ve 3x3'lük kutu bölümlerinde 1'den 9'a kadar sayılar bir kez kullanılacaktır.

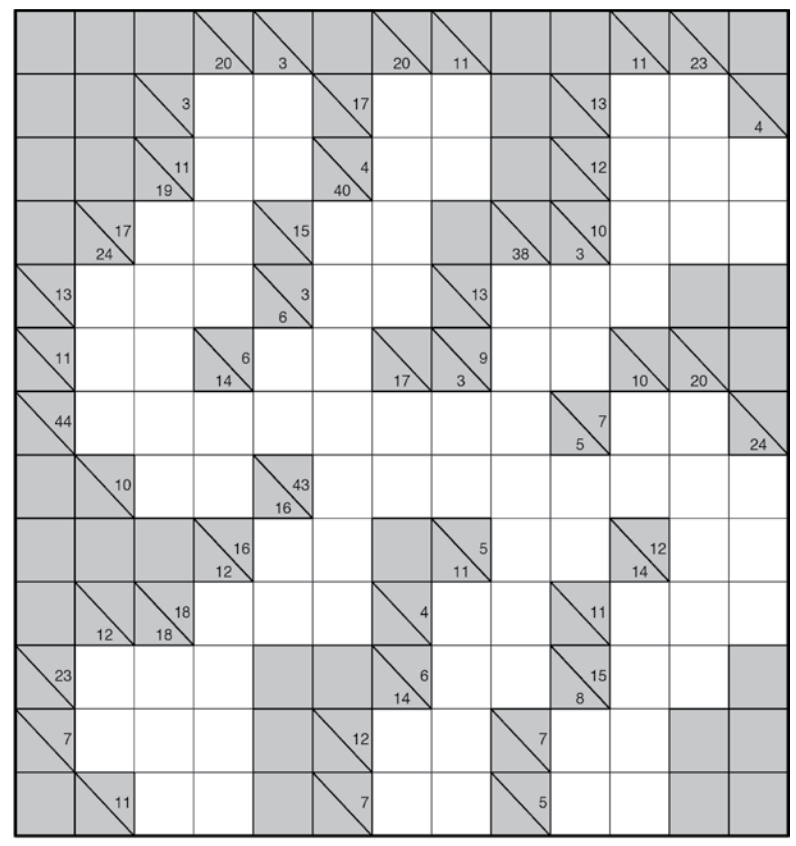
KUM SAATİ

Tanımlara uygun yanıtları yerlerine yerleştirin. R harfini ipucu olarak veriyoruz. R'den başlayarak yukarıya ve aşağıya doğru sözcüklere birer harf ekleyerek diğer sözcükleri oluşturacaksınız.

1. "... Çaçan" (türkücü)
2. Isı etkisiyle sıvıların ve bazı katıların dönüştükleri gaz durumu.
3. Bu yer.
4. Sınır nişanı.
5. Tümör.
6. Ordu (kısa).
7. İşlenmemiş, taşlı, sert toprak.
8. Giysi.
9. Geminin yan tarafı.
10. Bir deniz teknesinin başka bir tekneye, bir iskeleye ya da bir rıhtıma yanını vererek yanaşması.

KAKURO BULMACA

Kurallar basit. 1-9 arası rakamları kullanarak, boşlukları doldurun. Bunu yaparken karelerin toplamının, bağlı hücredeki sayıya eşit olmasını sağlayın ve bir rakamı sadece bir kere kullanın.

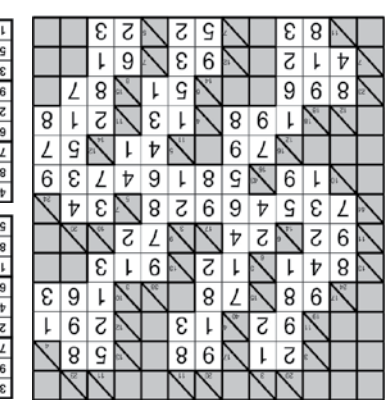
ÇÖZÜMLER

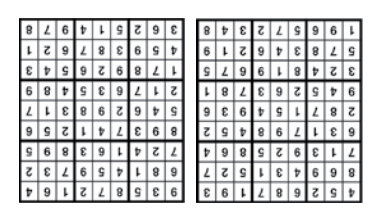
KELİME AVI BULMACA

Anısız kalıyorum / uzun ve sessiz / düşümde bir ağacı / parçalıyor ney

KUM SAATİ

1. Burhan. 2. Buhar. 3. Bura. 4. Ura. 5. Ur. 6. Or. 7. Bor. 8. Roba. 9. Borda. 10. Abordа.

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA

1. Osmanlı İmparatorluğu'nun 9. padişahı - Bir çeşit börülce **2.** Öz su - Eski Türklerde Hakan - Tavır, davranış - Bitkisel ilâçlarla tedavi etme **3.** Tropikal Amerika'da yaşayan siyah tüylü, iri gagalı kuş - İspanya'da bir şehir - Mülkiyet, sahiplik **4.** Kakım da denilen bir kürk hayvanı - Koyu gri renk - İsim - Dağ kırlangıcı **5.** Uzun tüylü süs köpeği - Eskimoların ren geyiği derisinden yaptıkları sandallara verilen ad - İlâç, merhem - Sevap **6.** Kuzey Hindistan'dan çıkarak Mısır'a yerleşmiş bir ırk - Notada durak işareti - Çevik - "..... Ağa" (Bekir Yıldız'ın romanı) - Başlangıçta yer alan **7.** Kuzu veya koyun postundan yapılmış kürk - Bir nota - Safran, amber ve misk karıştırılarak yapılan güzel bir koku **8.** Sakınma, çekinme - İlgi **9.** Çeşitli belge ve evraklara yasal geçerlilik sağlayan yasa görevlisi - Kara tahtaya yazmaya yarayan kireç kalem **10.** Güney Yemen'in başkenti - Radyumun simgesi - Aylardan biri **11.** Bir nota - İspanyolların sevinç ünlemleri - Bir tür küçük zurna - Fotoğraftaki yazarın bir eseri **12.** Bir spor takımının taraftarlarını coşturan, onlara önder olan kimse - Çekme, sürükleyerek götürme - Uzaklık anlatır **13.** Bir konu ile ilgili bilgi vermek ve bu bilgiler üzerinde tartışmak amacıyla birkaç yetkilinin yönetimi altında düzenlenen toplantı - Selenyumun simgesi - Halk dilinde hala, teyze **14.** Muğla'nın bir ilçesi - Dolmaya konulan kıyma, baharat, pirinç gibi şeyler - Kareli kumaş **15.** Kontrol - Çadır veya baraka gibi yerlerden kurulan konaklama yeri - Türlü etkenlerin organizmada ve metabolizmada yarattığı bozuklukların tümü **16.** Akla ve gerçeğe aykırı - Bucak - İnce dantel - Argoda altın lira **17.** Rutenyum simgesi - Yarı memnunluk anlatan ünlem - Saplı tencere - Uranüs gezegeninin bir uydusu **18.** Uzaklaşmak - Japon lirik dramı - Gözleri görmeyen - Tütün sergisi **19.** Bayağı, sıradan - Eski Türklerde kutsal sayılan hekim - Tabur (kısa) **20.** Yankı - Yaya kaldırımı - Mevsimlerden biri - Bankalarca hesap sahiplerine gönderilen ödeme ya da alma belgesi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Evlerde yapılan, haşhaşlı susamlı bir çörek - Bir devletin kıyıları boyunca egemenliği altında tuttuğu belli bir genişlikteki su şeridi **2.** Bir takımın gözde oyuncusu - Resim, fotoğraf - Vakit, zaman - Tutma organımız - "..... Hakkı" (aktör) **3.** Saniyede 1 jullük iş yapan bir motorun güç birimi - Artvin'in eski adı - Emre hazır - Telefonda seslenme sözü **4.** Tropikal Amerika'da yaşayan küçük bedenli akbaba - İktisat - Mantık **5.** Anlak - Seçkin - Hücre çekirdeğinde bulunan ve kromatin tanelerini taşıyan ağ biçimindeki ipliksi yapıya verilen ad - Bir şeyi başka bir şeyle karıştırma **6.** Gelin (eski dil) - Kimi yörelerde havuç anlamında kullanılan sözcük - Orhan Pamuk kitabı **7.** Asıl, unsur - İstanbul'un Beyoğlu ilçesinin eski adı - Müstahkem mevki - Şenliklerde, geçit yapılacak caddelere geçici olarak kurulan, yazılar ve çiçeklerle süslenen kemer - Bir nota **8.** Bir nota - Slayt - Hainlik etme **9.** Doğa - Küçük gemi tayfası **10.** Temel, esas - Bir bağlaç - Şaşma ünlemi - Tuzağa düşürülen şey **11.** Arjantin'in plaka işareti - Ayakkabı çekeceği **12.** Namaz kılarken alnı, el ayaklarını, dizleri ve ayak parmaklarını yere getirerek alınan durum - Çare **13.** Halk dilinde büyük erkek kardeş, ağabey - En gelişmiş röntgen tekniği - Karbonatlı kum taşı **14.** "..... Belkıs" (aktris) - Kan oturması nedeniyle deride oluşan kızarıklık - Mürekkep balığından alınan koyu siyah boya - Dünyanın uydusu **15.** Tropikal Afrika'da yetişen bir ağaç - Tohum - Kırsal bölgelerde ağabey anlamında kullanılan sözcük **16.** Avrupa'da küçük bir ülke - Gece kıyafeti - Osmiyumun simgesi - Divan edebiyatı nazım ölçüsü **17.** Bağımlı - Evren - Lokanta **18.** Fas'ın plaka işareti - Kuyruksuz kurbağanın yumurtadan yeni çıkmış kurtçuğu - Esansı çıkarılan, beyaz çiçekli, güzel kokulu bir ağaç **19.** Bir kimsenin dinin buyruklarını yerine getirmek için yaptıkları - Kolaylıkla paraya çevrilebilme özelliği fazla olan varlıklar - Kurnaz - Televizyon (kısa) - **20.** Omuz atkısı - Saklamayarak söyleme - Şart edatı - Söz bozukluğu.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1																	■			
2						■					■				■					
3		■						■										■		
4			■							■			■							■
5					■						■			■					■	
6				■			■					■					■			
7						■										■				
8	■														■					
9		■																		
10					■													■		■
11			■				■										■			
12		■												■				■		
13																■				■
14				■			■												■	
15		■								■					■					
16					■							■				■				
17			■			■									■					
18							■			■				■				■		
19	■								■										■	
20				■									■				■			

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	N	A	Z	A	N	B	E	K	İ	R	O	Ğ	L	U	■	T	R	A	F	O
2	O	B	Ü	S	■	A	N	A	D	U	T	■	İ	L	K	■	A	Ç	A	R
3	G	A	R	İ	P	■	E	S	E	■	A	K	S	U	■	A	Y	■	U	S
4	A	■	A	T	L	A	M	A	■	A	Ğ	L	A	S	U	N	■	A	N	A
5	Y	A	F	A	■	B	A	R	A	K	■	A	N	A	K	O	N	D	A	■
6	■	K	A	N	A	L	■	A	S	S	O	S	■	L	A	M	E	L	■	K
7	İ	S	■	E	R	U	H						■	L	A	H	İ	K	A
8	D	U	T	■	A	K	A						P	A	L	A	■	A	R
9	E	N	■	A	Ş	A	R						İ	■	İ	R	A	D	E
10	A	G	A	M	İ	■	R						R	E	■	İ	M	A	■	
11	■	U	Z	A	T	M	A						O	L	E	■	A	N	İ	
12	U	R	A	L	■	U	N						M	A	R	S	■	S	B	
13	L	■	M	İ	N	A	■						A	R	■	A	T	■	R	
14	A	Ş	İ	K	A	R	E						N	A	P	A	■	S	E	
15	M	İ	■	A	D	E	L	A	■	A	Ş	E	V	İ	■	O	D	A	K	■
16	A	K	A	L	A	■	A	S	İ	D	E	■	O	■	Ö	Z	E	M	E	K
17	■	A	L	A	S	U	L	U	■	E	Ş	E	L	E	K	■	T	A	Ç	■
18	A	Y	A	R	■	Z	E	M	İ	N	■	H	A	L	E	P	■	T	■	S
19	T	E	Z	■	H	A	M	A	K	■	S	İ	N	İ	■	İ	N	Ö	N	Ü
20	A	T	A	B	E	Y	■	N	A	K	İ	L	■	K	A	M	A	R	O	T

Adres: Hasanpaşa Mahallesi
Sarayardı Caddesi
Khalkedon İş Merkezi No: 98
Kadıköy / İSTANBUL
Tel: (0216) 348 70 60
İlan/Reklam: (216) 345 82 02
E-posta: gazetekadikoy@gmail.com
Dağıtım: Mehmet Gündoğdu
(0532) 727 01 07

www.gazetekadikoy.com.tr

GazeteKadıköy

Yıl: 25 / Sayı: 1218 HAFTALIK BAĞIMSIZ YEREL GAZETE 1 - 7 ARALIK 2023

İstanbul'un en şahane haritalarını çizen adam ve Kadıköy

PINAR ERKAN

Pervititch Sigorta Haritaları, İstanbul'u çalışan, merak eden, araştıran kimselerin yakından tanıdığı bir malzemedir. 1922 ile 1945 yılları arasında çizilmişlerdir ve bu dönemin İstanbul sokakları, yapıları hakkında çok zengin bir içerik sunar çünkü haritalara yangın risklerini değerlendirmeyi sağlayacak eşsiz veriler işlenmiştir; bakmalara doyamazsınız.

İşte o meşhur Pervititch Haritalarını üreten Jacques Pervititch, meğer Moda'da yaşamış yıllarca.

Pervititch Haritaları o kadar incelikli detaylarla doludur ki: "... hangi sokakta hangi binanın altının kagir üstünün ahşap olduğunu, efendim ikinci katındaki pencerelerden birinde vitray olduğunu, girişinde de 5 basamaklı bir merdivenin olduğunu anlayabiliyorsun...". 243 parçadan oluşur ve adeta bir sanat eseridir. 19. yüzyıl boyunca şehirde çıkan yangınlardan dolayı Münif Paşa'nın, her yıl şehrin beşte biri yanıyor; 50 yılda bir şehrin iskan kabuğu değişiyor demesi boşa değildir. Yangınlarla baş edilemezken zararı en aza indirme çabasıyla sigorta şirketleri kuruldu ve kadastro esaslı haritalar yapılmaya başlandı. Bunlar içinde Pervititch Haritaları, seçilen renkler, içerdiği detaylar, incelikli titizlikleri ile 1950'li yıllara kadar kullanıldı ve geç bulunmaları nedeniyle tarihi değeri de katılınca efsane oldu.

Jacques Pervititch'i merak edenler ve araştıranlar olmuşsa sonuç elde edememişler. Hatta Pervititch diye biri var mıydı acaba diye düşünenler de cabası. İstanbul'da çalışmış ve sadece adını bırakmış yüzlerce yabancıdan biri diye düşünülüyordu muhtemelen. Sonra haritaların toplu halde kitabı basılırken 2000'li yılların başlarında Müsemma Sabancıoğlu, Jacques Pervititch'in peşine düşüyor. İğneyle kuyu kazarcasına yıllarca çalışarak, herkesin, boşuna uğraşma bir şey bulamazsın, dediği bu müthiş kartografın gizemini çözüyor. Ne şahane bir araştırmacı kendisi, araştırması boyunca dü-

şündüklerini, hissettiklerini öyle güzel anlatıyor ki, hah, dedim okurken, merak edeceksen böyle edeceksin, dedim, dünyaya bir şey katarak güzelleştirenler hep böyle tutku halinde merakının peşinden gidenler, dedim...

Jacques Pervititch, Hırvatistan kökenli bir Levanten. Denizci olan babası, 1877 doğumlu Jacques henüz 3 yaşındayken eşiyle birlikte İstanbul'a gelmiş, 4 çocuğunu İstanbul'da büyütmüş ve yine İstanbul'da ölmüş. Çocuklar ilk başta Galata'da İtalyan Dominiken papazların yürüttüğü St. Pierre Manastırı bahçesinde açılan okula gidiyorlar. St. Pierre İlkokulu'nun binasını meşhur İtalyan mimar Gaspare Fossati yapmıştı. Gaspare Fossati, Rus Elçilik Binasını inşa etmek üzere İstanbul'a gelmişti fakat sonra burada kaldı ve Mustafa Reşit Paşa'nın hamiliğinde ekip kurarak 19. yüzyıl için o yıllarda öncü sayılan birçok yapı inşa etti.

Jacques Pervititch, 1894 yılında St. Joseph Fransız Okulu'ndan dereceyle mezun olmuş. Sonrasında üniversite eğitimi aldıysa nerede aldığı bilinmiyor çünkü mezuniyetinin ardından kendisiyle ilgili ulaşılabilen ilk kayıt, 1903 yılında Josephine Drossa ile evlenmesine ait. Çok da gencecik evlenmiş. Aynı yıl Marcel doğuyor. 1907'de Jeanne adında bir kızları ve 1911'de Henri adında bir oğulları oluyor. Jacques Pervititch ile eşi Josephine, ilk iki çocukları doğduğunda Tarlabaşı'nda Aynalıçeşme Sokak'ta oturuyorlarmış. Henri Pervititch ise Yaver Sokak'ta doğmuş. Her iki oğlu da Saint Joseph'e gitmiş. Küçük oğlu Henri'yi 1924'te 14 yaşındayken kaybediyor. Kendisi de beklenmedik bir şekilde öldüğü 1945 yılına kadar harita çizmeye devam etmiş. Kızı Jeanne, ilerleyen yıllarda kim olduğunu bilmediğimiz Nazım Kurt ile evlenmiş ve Türk vatandaşlığına geçmiş. Ancak daha ileri bir bilgiye ulaşılamıyor.

Mühürdar'da Yaver Sokak'ta 7 numaralı evin konumu, Bay Pervititch'in kendisinin hazırladığı 1838 tarihli haritaya göre, meşhur Mühürdar Gazinosu'nun hemen yanı olmalı. Karşısında Pansiyon Şana, çaprazında ise Kadıköy'de o vakitler gayet iyi bilinen Eremyan Uncuyan Ermeni Okulu'nun hamisi Uncuyan ailesinin konağı ile renkli bir sokak burası. Muhtemelen yolun başındaki üç evden birinde oturuyorlardı.

Bay Pervititch'in kartografi alanındaki bilgi ve becerilerini nerede geliştirdiğini, nasıl bu muazzamlıkta uzmanlaştığını merak etmemek elde değil. Moda'da St. Joseph Okulu'nun bulunduğu bölgenin 1939 tarihli haritasını da okuluna ithaf etmiştir. Çünkü henüz Tarlabaşı'nda yaşarken komşuları Hristo Keşişoğlu'nun bursuyla St. Joseph'e geçmişti ve haritacılıkla ilgili en azından altyapısını bu okuldan aldığını öğrenmek, beni hiç şaşırtmazdı. Yaver Sokak'taki ev Hazine'ye geçtiğine göre keşke İstanbul'un bu büyük kartografının anısına Kadıköy'ün kültürel yaşamına katkı sağlayacak bir işlevle canlandırılsa...

2. Berkol Bilimkurgu Günleri başladı

Özgen Berkol Doğan Bilimkurgu Kütüphanesi'nin düzenlediği 2. Berkol Bilimkurgu Günleri başladı. Etkinlik bu yıl bir haftaya yayılan atölyeler, söyleşiler ve film gösterimlerinden oluşacak. Etkinliklere Kadıköy Sineması, Barış Manço Kültür Merkezi ve kütüphane binası ev sahipliği yapacak

● **Simge KANSU**

Geçtiğimiz yıl ilki düzenlenen Berkol Bilimkurgu Günleri, bu yıl ikinci kez 1-7 Aralık tarihleri arasında gerçekleştirilecek. Türkiye'nin ilk ve tek bilimkurgu kütüphanesi olan Özgen Doğan Berkol Bilimkurgu Kütüphanesi tarafından düzenlenen etkinliğe Kadıköy Sineması, Barış Manço Kültür Merkezi ve kütüphane binasını ev sahipliği yapacak. 2. Berkol Bilimkurgu Günleri'nde çok sayıda film gösteriminin yanı sıra paneller, söyleşiler ve atölyeler de yer alacak.

Nazlı Bülay Doğan

"BU YIL DAHA ZENGİN BİR İÇERİK HAZIRLADIK"

Özgen Doğan Berkol Bilimkurgu Kütüphanesi kurucularından Nazlı Bülay Doğan, Berkol Bilimkurgu Günleri'nin henüz ikinci yılında beklentilerinin ötesinde bir yol katettiğini görmekten mutluluk duyduğunu belirterek şunları söyledi:"Özgen Doğan Berkol Bilimkurgu Kütüphanesi, 2007 yılında aramızdan ayrılan genç bilim insanı Özgen Berkol Doğan'ın anısını yaşatmak üzere 2012 yılında kuruldu. Bilimkurgu Günleri, kütüphanemizde bugüne kadar edindiğimiz bilgi birikimini ve faaliyetlerimizi bilimkurgu camiası ile paylaşmamız için verimli zemin sunuyor. Geçen yıl etkinliğimizin gördüğü büyük ilgi, bize bu yıl daha zengin bir içerik ve kapsam ile hazırlanma gücü verdi. Etkinlikte bir hafta süresince bilimkurgu dünyasının çok önemli isimlerini ve bu alanda üretimde bulunan uzmanları ağırlayacağız. Tüm bilimkurgu severleri bu heyecan verici paylaşıma ortak olmak üzere 2. Berkol Bilimkurgu Günleri'ne davet ediyoruz."

ETKİNLİKLER 1 HAFTA SÜRECEK

2. Berkol Bilimkurgu Günleri 1 Aralık Cuma günü Özgen Berkol Bilimkurgu Kütüphanesi'nde düzenlenecek "Yaratılanı Yeniden Yaratmak: Bilimkurguda Çeviri" konulu açılış söyleşisi ile başlayacak. Devam eden bir hafta süresince katılımcıları üç atölye, beş söyleşi ve sekiz film gösterimi bekliyor. Müfit Özdeş, Mehmet Açar, Alin Taşçıyan, Can Kantarcı, Devrim Kunter, Doğu Yücel ve Cem Kaya etkinlikte yer alan isimlerden bazıları. "Ayrılsak da Beraberiz: Bilimkurgu ve Fantazya", "Sinemada Yapay Zeka", "Edebiyatta Bilimkurgunun Yükselişi", "Bilimkurgu Animelerinde Kadın Temsilleri", "Polisiyede Bilimkurgu, Bilimkurguda Polisiye" başlıklı söyleşilerin yanı sıra Fehmi Öztürk ve Cem Kaya gibi yönetmenlerle yapılacak söyleşiler, 2. Berkol Bilimkurgu Günleri'nin öne çıkan etkinlikleri arasında yer alıyor. Yönetmen ve yaratıcılarının katılımı ile yapılacak kısa ve uzun metrajlı film gösterimleri de bilimkurgu film severlerin beğenisine sunuluyor. Bu yılki etkinliğin öne çıkan bir diğer özelliği, teknoloji destekli yaratıcı atölyelerin programa dahil edilmesi. Katılımcılara VR deneyimi sunacak "SenseArt" atölyesinin dışında "Stop-Motion Atölyesi" ve "Yapay Zeka ile Çizim Atölyesi" de etkinlik programında yer alacak.

2. Berkol Bilimkurgu Günleri'nin detaylı programına www.ozgenberkoldogan.com adresinden ve kütüphanenin sosyal medya hesaplarından ulaşmak mümkün.

GÖZ NURUNU KORUMA VAKFI 39.yıl
1984'ten günümüze...
Beria Turaç İdealtepe Göz Merkezi

Katarakt
Refraktif Cerrahi
Kornea
Retina
Glokom
Oküloplasti
Şaşılık
Çocuk Göz Sağlığı

İSTANBUL
Bayrampaşa
Göz Hastanesi
(0212) 467 75 00

İSTANBUL
Beria Turaç
İdealtepe Göz Merkezi
(0216) 417 20 21

BURSA
Nilüfer
Göz Merkezi
(0224) 364 91 00

ÇIKTI!

Lûgat365, bu defa birbirinden zengin 365 tâbirle arzıendam ediyor.

Tüm kitapçılarda
ve Güzel Kelimeler
Dükkânı'nda!

güzel
kelimeler
dükkânı

guzelkelimelerdukkani.com
Hasırcıbaşı Caddesi No:72 Moda